

Biblioteka Jagiellońska

N° 6139

Epigramma Jezuowi Panu Narodzonemu

Non est, cibas nisi caro, non est potus nisi

Ciata Panski napokarm krew w napoy pre

Sprawiedliwym i ese, pui lawse sy go godie

Chry stus w cielone ciata, wine, krew ma w sob

Za bankiel nam go daje, w oboyga orobie.

Ze ras y szlec wy craynie natecy do statu

Z ciat em w szlecie y wisie bambrot sy pot

Drugie Epigramma temu Panu Narodzonemu

Tridix anni omen, PSU venerabile

O iak pcesiiwi etuar Nowe lato spryja?

Gdy klos w rarnie, ~~wy~~ ~~ger~~ ~~ny~~ ~~m~~ ~~ro~~ ~~de~~ ~~in~~ ~~am~~ ~~!~~

Symeon odprowadzaj przy obruskach Lni

Biemy sy w nobt Lato do niego Co by

temu nie e stonice ale prowadza swiaz

do stonice w astwione wite swiaz

sa cum i Tufni na Guarde la Trunkoya

Crapli Thustofe
Ma Skatki od Stuchoty Smurzeje o
koto ucha y zrobie criepek i bawetny
u moerije w bey thustofe. ~~W~~ bryce
w uho y tak chodziec z tym

Thustofe z boeiama
Smarowae cilenki gduie bol infes-
tury w kole nach u smu meorach
w nogach Manuskrypt Scharski Chiernessa.

Thustofe w ocre 1765 roku
Smawerue uato gduie bol
infestury. Kartel Srefo

Thustofe Licia fial Dure
Pomecne ny popendromie u rym
Smawerue Lene w obeto y pie
z piewem y roluwo. w rym rowne fise

Na chobie wermie niedospiatku fazi. In fob
ster Piotuna tyke nambo w Smawce do bry me
mglnae drway, od Lika od Polini. L. 1765. C. 12
Ksiaz howi w o bry. C. 1765. C. 12

to pie more na origiune Colgoda y mestra wna
y Centuryey wrao pnydae

Simbol. a. De Cajetano In providentia Divina semper sperandi
accommodata

Simbol. a. Agnae. Senae vestitae ac vestitae

Qui nutrit vestitae, videt Agnas utrumq.

Species Dei plenius providet amicta refectis y plijs

2° Simbol. a. Agnae. multa scripta. Senae sine providentia nulla

Si non videas cyfras nil mille valebunt

2° Simbol. a. Agnae. Senae sine providentia nulla
Sic omnis cura est sine vano. y apud sperantes
Quod mensura jabet nri
y Caput flua supra reporto

Quod mensura jabet se pishul supra reportat.

Sicq. Thi. C. d. j. Revelata Sancta ybat. y docet

Anagramma cu Epigramate de De Cajetano

Cajetanus Thi. C. d. j.
Anagramma

Hic Eneas datus vitæ
Epigramma

Eneas quondam Troje de flamine Patrem
Extulerat miro ductus amore Peris.
Et Cajetanus Peri sup pondere vitam
Oppressam. Luteri sublevat a vicij's
Non de Thiendus junges si nomina NATUS
Eneas vitæ hic. Thi. C. d. j. anagramma beges

Laudetur Jesus Christus.

Tharifa
dicitur sunt
de te civitas
Dei. Quitas
Quitas Dei

Probatur calamus strum fit bonus.

~~Quibusdam in quibusdam~~

~~Quibusdam in quibusdam~~

1900.
1999.

Come a cie
quesra casa

Probatur

Doctorem famuli sunt omni tempore tando
Ludant quando corant: figensunt quando laborant.

Servos serviles habet omni tempore miles
Presbiter equales, sed Monachy Imperiales.

MB: Editio Lublinensis Protononciy.

Ino chwalebne Imiona
Lemus y manya
Vprowany: naidai nos n...
Fu ha m...
X... ta Antonymi Jozepha Rozde
... w... n... b... t...

B De humilitate.

Minimum te fac, nulli te proponas, nulli Superiorem Te putes, sed
causam omnes Superiores, Quamvis Summus sis, humilitatem tene.
Nam quanto Te humiliorem feceris, tanto Te sequetur Gloria altitudo.
Sanctus Hieronymus.

Qui sine humilitate virtutes congregat, quasi in ventum puluerem portat,
S. Gregorius. libantur de Spiritu Sancto quod dicitur

1 Davae Jan miodu z Prochem galazowym —
2 Lucha Rose granhuice w miodu w ystowanz dawae ex
sto iuse —

3 Kadnie Kadnistum exstoz y dawae miodu iuse z masakatow
Galke zittuzowez? mioda Jan Klawt mierz picezowez extoz

4 Uwarze w miodu Rose miodowez macedzanki z Kicin
— gtdnie te ludy z miodem w ulad w laci

~~... ..~~
~~... ..~~
~~... ..~~
~~... ..~~
~~... ..~~

5 Lohim Ziela wtozkiego Kypu, Ule pomazowae, niety
knie tym konserwicz, ale buquy potym fuzy puz
to Aug 7 maczny puztek puzupoz
Karluk zefedzental Fry —

Spons abgie Spiritu Rity y doborzie Spawiaty?
Siemia Konopnego puzer Dnie y lue Fry gawe moczne, az
puknie potym wysuszysz y doborze w Janek Rlewan
nowy w yzpac dnuwczke w Dnie puzobiesz y cudnyzi Janu
w Siemie ukopasz, dopotym Rlewan Janek utozie, puz
kuzary puz y woz, y oble puzszylus, odgodiny Duzoz...

16

E

1702.

Rozmowa Pollliej & Szwecyja.

Szwecyja. Trwoza w Koronie: Lech we drzwi tomie.
Lew od Daltidyj; Sarmatom Bidy, Wyrzyna.

Polllia. Comi za trwoza, comi za biada?
Wszak Lwa Szwedzkiego znam za siada.

Szwecyja. Szjad, a przecie; wtujm Polllq Szwecie.
Na wolne Franj; wtoryt Kajdany. Zelazne.

Polllia. Szwiec te pta; Starga okowy.
Dy sie ocuci ptak Szwiszony.

Szwecyja. Choc sz ocuci: Lwanie wyrzuci
Szj mado pienza: mysl do przy miera Okuci.

Polllia. Lwo wyrzuty z pienza Fortuny
More ogniste zruic Sioruny.

Szwecyja. Nim rzuci Szmaty: ptak ostabiaty
Szj i nad szjia Kartany wyia. Smiere gtoja.

Polllia. Niech hucza szje: niech Kartan wyie.
Szj wyiacz u nas Lew nie utyje.

Szwecyja. Lutnocne wiatry: burza lwe Tetry.
More sz pienia: Wdista. Lwe ceni. Sarmachy.

Polllia. Wsmierz Moga: da sz dkurs Tatrom,
Ten co mir Raze, mozu, ywiatrom.

ustany Ogien aby byl uakto przykladac szj w Oleyku
szieze w Jarnel, Oba wlelank szwecyja

Szwecja: Głowa miast Krakow: Stawa Polakow.
Leszj w popiele: w nim Lew grob Siele, Ortowi.

Polska. Głowa ta, Głowe podniecie zdotu,
Wyleci Krakow Fenix z popiotu.

Szwecja: Dzy Torun tadny: Gdansk mdeie radny;
Cnij Elblak Szada: ij Zwro przykleka. przed Lewem.

Polska. Zwro nie przykleka: Gdansk zna Batwana
Nie rechee przed nim pafi na Kolana.

Szwecja: w Warszawie tworie: ztote Pokoie: Wjzute Seny.
Gdzie Fron byt, Pieny: Lech Spiewa.

Polska. Wnet mi sie w Tryunof, ta Emieni nota,
Gdy sie upomnie zelazem ztota.

Szwecja: O wolne Gtosy; zcut Lew losy.
Pod Godila Szpada: zamildtas radz Swobodna.

Polska. Niech milera teraz gtosy Senatu
Kuiem o gradynio rade zbutatu.

Szwecja: Latz na twe Pola: gdzie tenz Pola
Gdzie buine Gtosy; martwych gtos wlosy. wnet wirnyjz.

Polska. Dawnom sie takich zniw napatrzyta
Grym Lwedolnie gtowij Habla kofita.

Szwecja: Wpede twe zbiony: w Tyshie Komony
Swolnosc ztota: Wandallia Flota. Wywiorez.

Polska. Nie ztota wolnosc, mily Sqsiedie
Twoz Flota woric, lecz Godolnie Sledie.

Omen circa Electionem noui Pontificis.

vii

1 ^{us} . Cardinalis Cibo. — —	Romano palato non sapit iste cib.
2 ^{us} . Otto Bong Venetus. —	Bong ut octo, sed quia Venetq, ideo falsus.
3 ^{ig} . Hirsius Nepos Alexandri. —	Vrbis successor, non ualet esse nepos.
4 ^{ig} . Ricchius. — —	Ignorans ignorabitur.
5 ^{ig} . Bona — —	Isleicismus esset, si Bona Papa foret.
6 ^{ig} . Jacobus Franconius. — —	Annus praesens est fatalis Iacobis.
7 ^{ig} . Barberinus. — —	Nec in Barbara, nec in Dabitis concludetis.
8 ^{ig} . Barbosius Venetus. — —	Ut uentus uenetas, creditur esse bonus.
9 ^{us} . Altierius. — —	Alterius non sit, qui suus esse potest.
10. Conti. — —	Inimici hominis Domestici eig. Na abundat neposibus.
11. Iulius Spinola. — —	Ob annexas spinas, displicet ista rosa.
12. Delphinus Venetq. — —	Dure sub aquis, oues tractaret Christi.
13. Bassion Gallg. — —	Etiā fixus gallus Romanis displicet.
14. Petrus Caro Hispanus. —	Portam sanctam nec claudet, nec aperiet.
15. Ceras. — —	Discommode cera hęc portarent imaginē Christi.
16. Carpena — —	Carpit cum Gallo, quem tantū timet Petrus.
17. De Eyre Gallus — —	Per regulam Eyre deuisus Patet apily.
18. Ursinus Dominicanus. —	Non urgetur ut pascat agnos, qui usq fuit ad Purpurā.
19. Benti Gallg. — —	Bonus suo Legi, sed malus nostro Regi.
20. Columna. — —	Sub tant. m. molem non sufficit ista columna.
21. Nerli. — —	Et si omnes nequos intendat, non concordabit uota Patru.
22. Casanatta. — —	Non talis pro Petro Romę parata Domus.
23. Marehobbus. — —	Gessit ad hoc Petri cimba redire mare.
24. Spada. — —	Omnes qui gladium accipiunt, gladio peribunt.
25. Angelus Dominicanus. —	Angelus es, si tibi candida uota darent.
26. Spinola Gubernq Vrbis. —	Pungit, dum Spina gubernat.
27. Lignatelli. — —	Mars in olla, idem Italis Lignatella.
28. Bonuisig. Montig Vienng. —	Austriacis bonus uisus; Romanis non.

30.	Mellinus. — VIII —	Mel Hispanis, fel Gallis feret.
31.	Visconti. — —	Suarius saperet, si condiretur Roma.
32.	Capisuccus Dominicanus —	Caput Ecclēq̄ feret, nisi cappa impediret.
33.	Laurea Franciscanus. —	Doctōri laurea, labōri merces.
34.	De Angelis. — —	Pontifex de hominibus assumitur.
35.	Lallaurinus. — —	Pallq̄ non Syarq̄ uicinus.
36.	Danucius. — —	Has Danas, amat Gallia, Roma spernit.
37.	Vespinus à longo Castro. —	Fieri de Papam, longius esse putes.
38.	Duretrius. — —	Sentiet hic durus, pectora dura Patrum.
39.	Pastadius Venetq̄. — —	Vinum tuum, mistum est aqua.
40.	Cicēus. — —	Non pro Cicerone, Roma ^{na} Sacra Domus.
41.	Clinter Germanus. — —	Ignōti nulla cupido.
42.	Ganus Gallq̄. alias Musca. —	Non gustabis mensam meam.
43.	Coēs Germanus. — —	Nescimus quid loqueris.
44.	Radziowski Polong. — —	Magis frigidus, quam calidq̄.
45.	Petrucius — —	Ideo non Petrus.
46.	Firstenberg. — —	Nec Gallus, nec Teuto! ergo nihil.
47.	Salazar Hispanus. — —	Hoc sale pisces, non condietur Petri.
48.	Denhoff Polonus. — —	Aprinum caput, non coronabit Roma.
49.	Agiares Hispanus. — —	Purpura sufficiens primum calamo.
50.	Colendos. — —	Ante temporaneus uirtus, uideatur esse suspectus.
51.	Caraffa. Episcopus Auersang. —	In aliquando conuersus firmatis fratres tuos.
52.	Maldachius Gallus. — —	Galliq̄ separatz, non indignum caput.
53.	Accinolis. — —	Pro Stadio Petri uix ualeat iste chalybs.
54.	Sachettus. — —	Sacculum Petri non portabis.
55.	Sinettus. — —	Roma sub hac lingua, foret satis deserta.
56.	Bomfilius. — —	Non est conueniens Iuuenem, succedere cano.
57.	Cursius — —	Non omnis cursor, fert Dyadema Petri.
58.	Negrosius. — —	Displicet iste color.
59.	Atalius. — —	Ideo non tu, ast alius.
60.	Cauellius. — —	Fallax equus ad salutem.
61.	Medices. — —	Non est opus ualentibus medico.
62.	De Epe. — —	In altero mundo Nouissimi orunt plimi.

REZNA Prescriptio Medicamentorum, albo Le- karstw Physice doswiadczonych.

Na Brodawki Lekarstwo.

1. Brodawki na Rękach albo gdziekolwiek będąc spęda rucia-
ny sok nim nacieraiać, także Ruta Sama utarta przykładać.
2. Brodawki spęda nacieraiać sokiem Celidonej zielonym
a to często każdego dnia czyniać, może też y plasterować.
3. Brodawki spęda Wierby skóra spalona na Popioł z Ostem
przykładać y Cwikła mocno wysusza.
4. Brodawki spęda Dreu z Gotobia zabruszy gorąco namo-
wać, na miejscach gdzie są.
5. Brodawki spęda woła z Dreu na ogniu palących się ciekąca-
nym sokiem smarować.

Na ZŁY:

Złota pod Izryliem Dzieciom warząc Tiatkowe Kwiecie w Wodzie ci-
łacej y tym stosząc, także Braha wzięta z koryta tego gorze-
lwinie iedzą, y tym smarować pod Izryliem.
Zabę pod Izryliem leży, dawac sic Kwiecie cilihotaykowe w W-
nie modeme Dzieciom.

Czary Odspęda

Czary pisek które tesknosć albo dzeyscie bywa pisek z tego Czo-
wieka wychynia odspęda, abo komu by dla miłosci on wunca w si-
cia dany sok tego Ziela Koszycza trunkiem spędo dawac.
Czary wroli odspęda Korzen Dzięgielu naszyi no strony iadze
Korzen Bylicie nosząc przy sobie.

2
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
W domu Kadzie tymi Ziolmi Bylica. Ter Terlich, ter Crastoloch, ter do
diseńce w domu Hircos y nim kropie Miasto Kronida

4
Duchy zte niechyste y Ludzi vtrápenia do nich odpedza y Wolne
slyni, Koyen Liwonie vzywany y tymże ie podkuyfajac, piseciwko
pisestrachom Nocnym y Lepaniu vrokom Dzieciwym. Abouiem
Czary, gusta Jarlouskie pisestrachy odpedza, y uniwers obraca un
scie Dzialiom pod Glawę klasc kara Koyenia Liwonie, takze Dzia
ciom do Kotebki.

5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
Dziahlynych Sniw y Strachiu y Starcu ie zachouie Koyen Ziele
Pestavone, na Przyce Dzieciom zaurichony dobry.

6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
Gdzieby Stadto Ogazowane bylo, tedy ~~zadku~~ drugiemu Hecyany Wo
licy niemialo, a maiq w kompieli wafyc Boze Diewko a omys
sip maiq go ted wafyc y ene pie y nosic go ted pudy sobie.

7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
Wospitanych Pratanu vciśza noszac Korden Acornik abo Lesicla
na Przy, noszac poki go pudy sobie miewaiq poty do nich niebywa
ia nagrawani.

8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
Dyeciw Oczarowaniu Zywota dobre Paniq nosic, y Lu Latwemu
peredzeniu Lapis Samius, ktory im naybielszy, tym naylepszy.

9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
Gdybyś kto bat Czarcu sij Wodke Dziewanny y tam go zie rad
siadaq, dawszy vchpoczyc pokrop ta Wodka a bapz bespieden
a bdaq pudy sobie dobry Duchowie, tytko mien nad zieq w Panu

Od Glowy bolenia.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
Glouy niezmiernemu boleniu ze zaleciue do rożumu nie odchodzac
wziac Luralkow Gumienkoych zgarsc, Materanu Luzu Czern
ney, Kopru Ogrodneho Licia sutzarsca, to wespol w studziency Wodzie
do potowica uyury, chotym Josto Chytsesckę macajac, na Skronie y
Czoto ciesto silyuuijac, powiazajac chysto.

2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
Wezmi Potunu Bylice Lumendu w gtho garouno y wani to us

W piwie dobrym az do polowice wyure, a tym odlog glowy ze wszystkich stron y cennu
cu najciekszy Chustami y peduszka zrobysig glowy spocita, a za pomoga Bozy rany
pysobanie bolece

3 Wey Bozy w Wodzie Kawajuszcy, a z tym Okropem gliny Zamiechaj a w Syrnio
szy Plastr na glowe pysylos, a porcki bol leczy. B

4 Zastajaleniu glowy boleniu iest ratunkiem, Chaciejsy Duszka Warstyc, a Odu
winego, y Oleyku roganeho wysylauszy, Chustę Zwinowly, w dwacie macjac, y wysy
kladac na cfoto y nasdronie

5 Wermny Maqki Decmienej, a gamieszay ca mocsem, y mas. a miedego wlozyc
Lyszka takze miedzy chustki wlozycszy odlozyc glowę letnie. B

Zapalenie blaneł mozgu okrywawacych, abo Ciemięsła Dziecinego, na
Ciemie wysyladane Skrobiny z Lony Chalcnowey leczy.

Bozaleniu y boleniu glowy, tyly wodli wrige, O Lyrek Podroconikow
kali wiele Odu winnego Ostrego, Oleyku Roganeho dwie Lyski, to wiec
wespul, a w tym cspsto, a zlozono Chustę macjac, a na Czoło y Skronie
wysyladac odnawiajac.

Zawia stulanie w Gorące ka Wólka Wey Pralunieej, Kuty Lisca Dobrego
tego wysylkiego se garsca, wlos to w garniec nowy, a wley chodogiej Wody
tyly kwarty, a woy to znięnięto qod zym 3 az polowice wyure, Wlog he lona
iako Wloski Cwek, a tym garlo plokac.

Glowe Zapawacych boleu Wleczysz y zaurocenie glowy, y tez oamiec Zgineta
prauisz, wey Chaciejsy Duszka w Wodzie a trocne Oleyku Roganeho wysylauszy
Glowy Zapaleniu Wermny tey Bozy z Ostrey Wodki paicna tey spieczney, a

bolac ia, winem, y z rogany Wodki aby rozmiecala, potym te Bozy wlozyc
na Chustę, a wysyladac na glowę na noc, A goy na Flowe wstanie tedy

Zasie Zmacjac y wysylos, cspsto to clynie Probati sumum
Flusy Zbytne w Flowe wysusza, y trau, myjac glowę zuy om w ktorymly dtingo

Sawinda, Bialurice Bobkowe Lice, y garnucha mowca

Flusy abo Spadli z glowy, wlotnoey sędz na Lewi sędz w dno, a zata dno
nie wysucha. Nasienie Lony ogrodneho w Warstyc wysylauszy na dno

4 na gorącey Ceglic trocha winem okropiona, nagysac z co naygorcey na wien gło-
wy y nbez Ciemie az wtyl przykladac. Toz u winie wafiony a przykladany cyma.
Głowę z bytnie wygotną y zimną wychodzą wafiona Bulwica z dziglem z
Lunem, a zgerbyca y z Regiem w Wodze, y tej Doleali Baro y na noc
Cieplo w Usiech lysymac

Insektanie głowy woz mału kłębnięcy zamieszay ia Modem mała młodego wio-
zyc z Lyrdę także między Chustli wlozywszy głowę letnio obiozyc. Na
toz Kopr Wodki, a bogprostym Koprem nasienic abo Zielony zmocza wa-
zyc y Głowę oblozyc.

Na Spanie

Gdybys komu ciecal twardy ten przyprawic wogmi chirry chystey nasienia zla-
tulki biatego mału skony skorbentia polysytia situc kordę Osobno a rozpusc.
Krowy, zotnia aby gęsto bylo, wosynze galuzki i abo gochowe Ziarno, a o-
bacz tego chce, tak usypiacz one litore maig sferac. et licy chce z o-
budzie woz mi Dolu opichowego y Koprowego, przy syn ku niemu kana ni-
co, a kminu tartego tymze ma nardze pomaz ocknieci

Spaniu Ostawicznemu Wielkiemu.

1 Nad przyrodzonym jest ratunkiem Chacieja Duszka na Czoło y na Skronie
a naywiecey na Ciemie letnio przykladac. Toz tez od rozumu odwrz tym
jest Lekarstwem

2 Przewio tolesion w Głowie Uwaszyszy Chacieja Duszka Koranego Oley
ku wey przytuc przydawajz Celu winego, tak zmiepausz przylogne na
skronie.

3 Spaniu Ostawicznemu nad przyrodzenie Bulwica w winie wafiona, abo do-
cha maieronowa, abo z Wodua, Szalwieciowa

Tym kłtosy Spiac porywaia części chodzą Lunatykom.

1 Paszkie siemęży także y Skragły jest Wielkim Lekarstwem Ustuchony a
wtyl głowy wygotny na Wschodzie Storca w Znalu Bylowym, a bo kł-
dżurathowym sinda Czerwona przywiazac.

21 Ktośy spiac chodzą po domu, po podwoziu i podachach sok z kwićcia guszo
dziejow kwezych wyprawowane y sflaszę salsaney na stoncu wytrybowany, ktory
dostoy zlac y piseccie y chowac a fus wyfusic, tego zazywac z konsektami
abo soliem. Cholera z ciata potesnie wywodzi

1 Poluna kwićcia i Lotaw soli kwićcia guszo i zoty to wespul w
kwarcie wody wysyc dopolowica uwrubenie a piseccie zuyfy pie.
2 Cholera y flegma zmielana, wywodzi sok z kwićcia kwićcia guszo i Culver
jozywany.

3 Cholera wyppada y zolta Niemce vlechy, syni uracanie, z tawney wyszedzry
ktory napie wody w kwezy ubal psi kumie, tedy daie cudna vlecy y bar
wep talicema otlowieku uracanie.

113 Od kataru bolecia stouy zazywac tych zeczy.

1 Z bulwice proch piac wpiwie z mastem. Toz wazyce boleciem z zimney pby
chyny flegmom kymom pomocne.
2 Stowc wychysca, y w pszkiech bolow w dawaia parkaia z sok cwick lany z midem
wospuzebony wnos parkaia wyuaga slugawe szpetne flegmy z glouy wychysca
y z cigzlicch bolow w dawaia.

3 Bez chlanny Lotow z y. o. y 4. wedlug przywodzenia na noc wpiwie niesz noc, y
tak pbez Chustak wpiwac zagrac y wpiwie, bany pomocna kymie z kataru
z glouy wychysca. Zoltym zaskornym kadem zywot wychysca, y zolodka, y cho
lera zechuchno z pierci y z garia wychysca y durtza y spragnenie oddala.
4 Anystere dawac na noc. Tado syn woz slazu bialego y kumienka, y kopru kum
kru zavego, y miocdu zysza y mastu wpiwie wazyce zoltak w nie od zacie y tak
dawac.

5 Tyzane sic y gargarowac Tade syn woz zechniema, garsie kozynkora cichrych dro
wrych kumienka kulwice Culeru zavego zoderwatego.

6 Zazywac vlepek brunatnych kwićcia, konsekt zezaryu zaycedego.
7 z kymie y sapke z zimney przychyny odpada chlacieca Dupha woczeci zimey po
chymiszry duche y ciste na glowe wpiwac
8 Tez korek z mioty na glowe ciste wpiwac dajac nanci wpylic uilgotnosci
wospada kymie rozysewaniem, y glouy chyni wolna y zedq.

16. Spania Wielkiemu Czaper Szoso Ziele z Lwiatlami Siewmi wzbudza d Spania, pod
nosem go tlyymaieq, abo wienice na Flouie niozge. Takze Zawende pod nose m trzymacq
10. Tez od Borumu odeszty m jest Lcharstwem. Tak chyn Wurzbyly elacisio Dusz

17. de, rbydac Lucanego Oledu, y przylluc rbydauszry Celu Winego Zmiezauszry
przylozyc na skronie abo Suroze niuwabac.

18. Manusz Kysty Wzywac. Scragac Suchymi barkami z Decy. Pryce chynic, Cytryn wdy
ku tlyymac, abo Jabka pachnaca, abo Gjerni Suroz: Kwaci puseie Ania d

19. Flouie Ltura Lymy setna, a nose m nic nede hodzi Loseni rozewiaz Dzioglo
wy tego Polkiem nozara namazac, mozg wychyci. Tez chyni Tobala Weneda
u nosa Parkaicq. Tez Sok z Cebule Parkaicq u nosa tedy wywodzi Szpetne pl
gawosci flagniozte z Flouy, y Soli Ustanie.

20. Flou z wychyszca rozpuciszry Kempenow z Woda rog mochyuszry wetne a u nosa
dye. W Zeladku Zastarbate bolesei lechy takze Csurouiatoda

1. Z Zoladka odala kuta z Pralunig zawouno tey w ryzuszry Z Solu, przywana na
dco. Tez u Winie Wabona do polowice teg chyni chy piqac.

2. Z Zoladka kwane odmietane y dnygane Wino Kanyzlowe oddala piqac.
Zoladec boleiqcy z Wielynosci Zimnych y Ostrych jest Lcharstwem Loseni do
Jacouy z Winom Wasyfc y pic

3. Zoladec Mdly nagsewaciqc Woda Losenia mwarbau qy chye u nim do Ledbe
nia wzbudza y trawienie chyni.

4. Zoladclouci nietrawiacemiu Flagnu y grubemi Wilgotnosciami napejcionemu. No
Lrezaniec taliz w rylec na bywa. Imbier. Tatarskie Ziele. Bobku Citwami
Diptanu. Z Zoladka Lymy bohadzqce z pannoxy Flouy bole nie Sok Patun
Keriy z Culrem a Ciestly Woda piqac Lcharstwem bywa

5. Zoladec nadpły w porzejony Lechy w Miedzie m lodym nieuwiluwafonym Culreec
mochyc. Tez radzenie dzawuszchane u Wanie y u Skurie wabone, a w tym plas
masaicq y u rymuie co nageiestey nam przylladac.

6. Zoladclouci Zapalenemu w Watrobie gorycey Neru, Ruc, ciprzecoci a Suchosci,
Slazy dychaunym, Kaphel Suchay mairym, Neurotycznym chchybowi, Skrota
wiateniu, y Zawrodziatymi Nerwem, Zapalenym y Zawrodziatym Ostrose y Sol

y gęroscie Mocz y zrobianiem Anny y Rodu plucyym, Palenie w gardle Sock z Langero
uy w Usiecku tyym any, pod Krynem lepieg tyymas zebysie. Inadney rozpustacac
w Tschmieney Wodzie walye Zaluzia, Fige Korbenie Mad biały Kozynki Matka
Borey Wloski Czerwone, to pic Kano y na Noc iest pbenescone tym wytylum le
karstuo

Lyganie Luwane zausciagga Tyby Ziarna Kaszy Wylii abo Polna more ie zgryfzy
holknac. Lyganie Smrodauk a innym pbylins, Syni Krotkure z Olwa, Rywora
Jurawosi pwech oddala Sock z Skury nog Zagrywajac Te douwrytluch chorob
z wlaszaca unytibnych Esoblanie stuzny. Tez zoltgedek barze nosila, Sock y
Korben Zaluzie na wyrytlie niedostalli pomagaj, wafsenie Karsenia

Zapalenie zoladzka Dielrudzko natludzy z krochle chlebia białego abo Mady
pbylcladac. Tez Zapalenie Zoladzka obymajc Ziastru plasty, otlad ad.

Tez Zapalenie wrotadzku y gryzeniu w Zywocie, Uchymie Plastr z Lwica *kur*

urnda a pbycladac
Zapalenie Zoladzka oddala Kopr Wloski piyaci z Zimny Wodoy.

Zapalenie Zoladzkaowi Mlec na Plastrze pbylcladac y Scyggac, odda
ta wrytlie bolesci kture bywaiq z Ogma abo Ostrego Pica.

Zoladzku stryslowanie y gryzenie oddala, A to piyaci Poloy w Ockie winym ro
spuszrenym Zwardy.

Zoladzku wemu Zarzobieniu Kaszlou, pbeuio Lymie Zimna z sychodci, ka
licy uiatrem pic Maucenq Durzko wafzac w Winie.

Zoladzka puszeniu wrydymaniu, gryzeniu w Zywocie Maucice Zatchmeniu
abo zpacnieniu ustawiech boleniu, takiey Rymie y slegmon Kiere zgtowy na
dot padacia Zonia, Katar. Natluc Korbenia Olesnialowego w Wodzie Wua d
nacy abo starzy do bibe, pic abo Zmidem pbyprawic y podywac

Zoladzka flagmy uyciagga Szlamowalosci wywoddi Kchorby Sock Korben b
Zmidem abo Zwinem wac Cuiere Loba na raz.

Zoladzka Zapalenie bolqcdkom Za wchom, tez pomagaj natludazy Licia Poin
ki z Pola pbycladac na Zapalenie zoladzka.

W Zoladzkiych niemocach flagmy Zniego wysuca, y uiatry Lomina kartego
z Palebem iedzqo Z Woda abo Zwinem piyaci gryzenia w zoladzku odda

la wladac na Ciele Syni
Zoladzkiuy pomagaj Korfeki Rymory ktory Zmidem pbyprawny Zao, wao
Lepzy.

11. Zoladka y Zapalenie w nim oddala mlece Plastrzem przykladajac na zoladke, Dzecha
dza y Zeigga, y uorytlie bolesci ktore bywaja y Zegnia abo Zostrego Dzia.
12. Zoladka Zapalenia bazo pomocno to Zioltko Jaskierke abo Smiazdeczki
cdynajac Plastr oddadac.
13. Zoladke Zapalony oddadza w Febwach y w innych przygodach Zych, Dyfeto
czynaj Ziela Prubauiia Stropete, ten bazo pomocny na Dzienie Serca, y na
Kardyalu.
14. Zoladka Zapalena z tluszy Ziela Prbotli, a Zolafzcha Fertli przykladac
Plastrzem.
15. Zoladku trawienia potwierdza Carzan y Krotlicew, Zagiewa traur y uy
zedza
16. Zoladku w zapaleniu rozgiewa gysanka z Paleba Kranego dobre wyprze
kla, Utuc y przydad Murzkalowego Orzecha. Dalganu, Durdziliow Do
luance y Solu niotunowego, y Solu mlyty licabryfawej Zarowno ile
by dosic do gadynienia byto, ato na zoladke plastruowac.
17. Zoladku w Fertle posila y wychyzcha Dierosi, wywodzi Zbytki Lotone
sop w silach przy Wyiny y Miesiacze oddala Dnieu y Smulek Konben
Bmanoway a Zolafzcha z Winem.
18. W zoladku bolesciom a gryzeniu z Cholery abo zgrazcyeh Chaleniejwa
zjac Ziela przy miolouk w Wodzie, iest oddala bolesci
19. W zoladku uic quie Durowac Kopy Dwoyeli waznyozzy die Strawi.
20. Zoladku w Potarmie bazo pomocno Amin Polny Zagiewa trawieniu
bazo pomaga, y Wyne mocno wywodzi. Tez Talafzka Ziela na Zimny Zolad
dek bazo pomocne. Tez Lawpde, przye Zoladke mdly posila
21. Zoladku w Malenu y w omity Zastanawia Wey Kranego Paleba nadrob y
w Gacie winym namoc, Muszlicelowej Gaiki y Dwoydziliow, mlyty licabry
wej, fe podrobic y to uszytko wparzyc, y Plastrzem na pempke oblogyc.
22. Zoladka Zapalena oddala z Kuratu Ziela lhowego czynajac Plastr przy
kladac y cholery ktora czyn gryzenia w zoladku rozpada. Te Licie Guda
lowe nallufzene Same abo z Kechmieng mlyq bazo do pozyteczne przykladac
zjac Plastr na Zapalony Zoladke. Boskurima bazo Zoladku w dno
wa oddadza, a chuc do zedzenia pobudza.

Maciece Zaduszony jest Lekarstwem.

Wm

- Wet Ziela Lakolnego awie Jpseri. Zropu Naproci, poiedney Jpseri to wessol w Wodzie
 1 wazyc, a wtozuyfry miedzy dwie Skusce naprotod Lona az do Otworu Samego,
 takze na Rzyzycie Ciesto ppylytadac
- 2 Zadufney Macice jest Zekharstwem, wed Brantowe Zagro, y z bobrowym dro
 niem po pul Orta a lisy Zigułki z tego utoczyc aday potlunge, tez woniczyc go
 dobre go pod nosem trzymac
- 3 Macicy Zadufney jest Zekharstwem z Wiesbowym Liciem y Kalun w Wodzie
 wazony co najcieplej pod popliem do Samego Otworu Lona ppylytadany, tak
 ze y na Rzyzycie.
- 4 Macicy Zadufney jest Katurkiem Wet drobno pobranego Zubszczyliow
 wego Kofenia garse abo Dwie, y pzeszyc go w Wodku napot Zwodq wazyc
 potym miedzy Dwie ma Salermi, dobre go wygniofry ciesto ppylytadac na
 Zywoł, pod Popliem
- 5 Macicy Zadufney jest wielkim Katurkiem u Cluure Ruta wazena, y ze Dwie
 zym klastom a wyzruszy co najmocniej wziac tego do Lyrck ciesto w Maci
 ce Krystrowac.
- 6 Macicy Zadufney, y wzgore wstapieney zady m Biateglowu stawaic, y jako
 Amarte, tym bywa Katurkiem proch Kofenia pod bialu Zarniem danij
- 7 Macice Zadufney abo wzgore wstapieney Zagrobley, y Slazcu petney Wino
 w ktorymby Wazeno Amin Kramny Kofenie bylowe, jest wielkim Zekharstwem
 Lanc z w Wiczer ciesto po pul Kwaternki z Trunkiem Wzywanac.
- 8 Ciepzielie Progie masyfko y gryzienia w Zywole, abo w Macicy tego czasu
 bywa Wina z Dziegielem tego pic dobre dawac. Tegoz uzywajac proz
 ku pulferowemu Zarnem Ciestym, aby z Wodq ppylnalazac
- 9 Gryzenia Macice wltada litere do czas niektorym rada Zawal po po
 rodzeniu bywa Wet Ziela mian, abo Chistrownik Kofen z nasienia
 go ciesto wziac Zuskajey Wzywajac, miara na wazy 5 Lyrck
- 10 Kole Macicne Proch z Kofenia Zubszczyliowego miatko wtar tego po
 Cwierci Lata z Winego piac, abo u Dwie rano y na Noc psey Rukadnia

1. Macicy zadużenie y ku Serca użycie postą pionna na Sive Mieście przywodzi Liście Luciane Vtarte, a w Oleyku białey Liliy z Goscym y z Rastunem abo z Koda szym Sadlem Waszene a posy wżrzy do psoka przez uszytek Brog y Otwor Lona a z ku Arzyru co nacy ciepley przydadac
2. Macicy zadużenie Goy ku Serca użycie ustępuie z Miodem ma byc bita chłystkowa Gębła Curero Lota na raz cey dawac z Chłodem pitym. Włpesciemu gryżeniu w kiozdach barwo błada abo Zolta marzym Cete ludna Ajni
3. Macicy niespolucznac z Mieyscia Swego cęsto spadoaiacą na Sive mieyscie przywodzi w Winię warzą to Ziele Dzielnic. Lecowidła melibła te ma pieszurska. A tym cą nacysewając bądź Zurey Jchu na drog Lona y na Kityze przyktadając ciepłe, bądź parę w Otwor Lona przez Lyskę puszczając.
4. Macicy nadól Spadley iest Zebastwem, Węz dwie Ajosci nasienia Dietru szefanego, nasienia Jengre liowego, Ajosci to miatko wtkubrzy po putcia Lota z białym Annem tego darąc pie.
5. Macice y Otwory Lena wychodzącą przyktadając cą na Sive mieyscie y wtkubrzyając Węz zminu białego zolnego, węgla zardystego, dymie się podkuszając przez Leykę Otwor Lena usię upuszczając
6. Otwor Lena zrostly y Zawarty białym Głową wolny Ajni do Otworzenia y wysody uniey wilgotne Ajsci, Węz garsi Dżozego Dżewka, ma ze przydadac Krosenia Dietru szefanego tak wiele y Celinu wpiwie abo w Wodzie Waszyc, a porowney Kwaterce cęsto poranu y na noc pi
7. Macicy wilgotności zbitnic wysudra Pania, y traw trawi podsyrcze miesiecznym porostale. Węz Kowenie Kurye Ziela, abo Popawa zowia w Winię waszyc, a Lano y na Noc potrundu ciepło piąc. Tenże tru Ajni macice sposobna do Rodu y umiucac Palamowalesi Stozowa z nicy wysuszając y wychodzącą przez Ktorem nasienię cęsto niemogę uniey Zabyymac.

3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40

412

- 8 Wyddy ze 7 Adourte w chacie rozładacze y psuicze lecy Spruicze ie Cze
 stym Solnem, tego Ziela nado palek drwidry Zouy Komasek
 Zapaleniu miewiesuch Mieysc a Zulastrza w chaciej Pot cillesejny ro
 zimodyszy w nim Welne silyludac abo Ziela Plastre silyludac
 chacie bolene Vsmierja Oleick Jatoroway w Wodze Bilicye pic. B
- 9 Zatuwardzialey chacie y zarzopley waszac chlanung w Wodze y puz
 Leyke cieplo Dary w Otrok Zena puzsac, bywa w naturliem owe wse
 latim niedostatkom chacie zimney puzsiny iest wielkim Lecharstwen
 Dor tez Kompiel zniey obym y passycis, a zulastrza w Zatuwardzeniu w
 Zywoce.
- 10 Zatuwardzialey chacie od miplesta Zyllycej odwidra y Otwieria Kompanie
 soba zniego po ppek ofymay Dor tez Otwor Zena nim plastruic obym
 Kosacouy Kessen. Ter psuicze w Wini bolene chacie Vsmierja
 chacie obolo Ktore Kolqobli bywaiq Dania, tedy puzludac wostarszy Fu
 clli y Wesliem.
 Chacie Upadla a cizpluse Wiellyc ofymayc litadac na Wogge z Klur Zaty
 Starych bolow, a tak kadzac mocno podnos.
- Chacie Zalcniemiu y mieniacz pobudza y infzym niedostatkom w chaciej pi
 iac Kessen Wodny Babki dragnie Zwinem.
- Zawarta chacie Otwieria ta Kapel abo Napasanie z Rumienku ofymay
 po pas talcz chorung waszac w Wodzie y napasaciq Wielkim niedostat
 kom.
- Zeno y macie Zatuwardziat abo cietnionie od miplesta y otwieria Woz Kesse
 Lnia Browego waszac a umiesiq Kpac pod Pas.
- Chacie Zatuwardziatosa lecy Oleick gosslich chigdatow, bolesci wrellic lecy
 Zwinischu pomazawsz y tez z bawelny obopek wedy mioszy a Wenym Oleyku
 wozmodyusz y wtor do chacie na Kce w wiazawszy niciaq iedwabnaq Zaho
 niec odedyshie bolene Zatym Lecharstwenem.
- Zaduzreniu chacie Kuzenia czuwalic puzwodzi iq na Dwe Kiegsce, igdy
 Upadnie nadot tedy nosem on Dym ma wse brae Dany
- Zaduzrenia chacie oddala Laudanum Dym w puzsiony do chacie, tez Upadla

Macice podnosi, gdy w usty Dym utię być Panu braty.

Zaduszenie Macice jest użyteczny Bleiek Hursetynowy w Winie abo maczany w
Wodzie brac. Macice Umacenia g posita gnych daga Wrotyc w trunku Winie
Uzywany.

Zaduszeniu Macicy jest Galbanon pod nosem go wstaunie trzymajac z wonia
iac abo w ziguury Galbanum, y Armenialu za równo w lozyc na Ogren
wzglisty a Wolu w Lona pisez Leiek pufedac litadacisq Spac.

Zaluzienia Macice ondlewaic y z gby Seinaicq Zamilliaq Wez Ziarnek Ruoni
uy ad dobre sic tym Paniq

Macice zessouane g bolesci Twardosci, y gwuzli oholo Macice Pamq wazja
a paszq cisq w doleu ginaj.

Macicy twardosci y w zywouci, w chedzeniu w stolcu kalcie, Chymie Plastry
okladac wazyc Slazu, a potym Zolwaq Zuzerencie y Plastru dymie

Ab niewieskich Mieyscach twardosci y bolesci Uzywajq pomaga Sadlo Suroze
Gpsie Koliofre, Kactq, Kastunie. Ktere Ztych po Smarowac. Takz e
Pwini Smalec pomaga, takze bolesciom w stolcu pomoeny.

Morowey Dymicie Wez Garsei & Celidoney, Slazu sol garsei Poli troche

1 Pwini Smalec Pleby dose bylo, y Plastru na bolqch si pnykladac, dogodzin
ie y Strawu.

2 Morowym Dymicie, pewnym bywa Lekaztem, wez Polunu w tucjo-
nego 4 Loty, Smalec Kiepsowego 6 Lotow, y nanie wysyladac.

3 Morowe Dymicie Zmielca y uwoje Zbiera miala Kadmiena z dalka
Zoltkow Surozych Darc z Polq, a Miazq Utrsec y Umieścac z wysyladac.

4 Morowe Dymienie Plastrze wysyladane trocha chleba Kranego Ciestego
zoltznia iad uyciagga Znich.

5 Morowy Wygod Ognysty Leczy Korlek z Rozsieniem drobno solwiazany w tucjo-
sry z wysyriac, Abowiem Umaza Karbunkul g morowayad uyciagga z Ciata

6 Morowe Dymienie Plastru z Rozsienia Korlekowego Wez Lotow 12 Hebd o
wego Rozsienia młodego Lotow 6 Lubosylu Surozego Znaciq, y z Rozsieniem
2 Loty to wzytko posiekac y w tucjo abo uierencie, y w Wodze chaje-
rowney Smazyc wysyladcy Oleylu Rumienkowego Zyzek z dobrych To
na Dymienie Ciesto plastruowac raz z tisy pisez Dzien odnawiaic

Takze.

Nalze y wno cy co Uchnie

7 Dymienice twarde y Zapalone Zmięciada. Wez Lotow 12 Ziarna Przemiennego a co najlepsze rey nadzebo W Wszech zezwac zezip sliwy co najlepsze Zmięciada potym przyday dotego Rozanego Sleylu ze 4 Dzieli Krafranu Kiusonego Kwinte y to przytaday tyj lrec nadzien na Dymienice az sy doby Zmięciady.

8. Dymienice Zatiwardziaty grusoty twarde gdzieloluriek zastadlc rospodya. Do ze Dylscu lca, z Pectmiana, mada a z Oliwa, woyfena y Plastrowana, aby tylko z Oliwa y w stokana przytadane ieno zeby przy miotu ogniowego nie bylo. Tez merowemu po uachtu piac Kurdan pamaga.

Wstawiach w Diersiach, w Kasciach w Plecach, w Pacierach, w Kryzach

1 pod Zapaliami uragach Zamanie, gubitorych cholurach, Stenkach, bywa Zeharstwow,

13 Liscie Browe, Lumiendu y Kopru ogrodnego y to w Wonezlu w slytko Zasty c, a pascy w wiodsie y bolace clicheca napascy.

2 Wstawiach y Stenkach bole Zwalicy cholurach przy slyny zmiesone govery Zandiel Kurecia w Sleyku Stodlicz Magdatow y w Rozanym dlugo na Stencu distilowany tym Czlonku y Stawu nacierac przy lilkacjasow cieplo y zy by takre piety magae.

3 Wstawiach w slytkich bolowych uspaliaia wrige mlci. Dozem sney y Pectmiany Kamienkowych Kuratlow, y wazy po rowney spsci po 4 Loty mialko Starych Sleylu Rozowego y Kumielowego po 2 Loty, Wody de potyleba do Wajeni a Plastru litowy nastawi rozucadosy na Chusacie cieplo przytadac.

4 Wstawiach w Czlonkach Zamanie Wmicyja w wiquisy nadziemia Kopru Wleskiego + Lot Patow wuych Daderck Piesku po 9 Ziarn to wes pol mialko Styscy y iarego miodu chedogiego pul 3 Lota Zmiezac y Z Winem Dobrym dac wypric pocascy potym

5 Zamanie w Stgach lepacscy w Wodze w ktorey by Chobd z Lisciem y sako y niem y z Kureciem y z gadkami wysat, Wzyteczny tym litozy Zamane w Stionkach Duzych miewaiay z flagmistych flusow.

6 W Kesciach y na Mieysca bolgce Salestry Plastr Udynicny przytadac

Handwritten signature or mark at the bottom right of the page.

- Czerwone Biegunki Leczy z flagno Stolicy rozpuste ze wiodu rasijskiego Zastana**
 1 nauia Soli Kury nogi z kminem drannym piase.
 2 Czerwone zausciaga proch krowawniku bialego kurcica y Leczy piase Zwinem Czerwonym nadzeb do dawac sic. Tak zedwystere z Duchy wasjonego y Solu iego sijnac.
 3 Czerwona niemoc Leczy. Wez kurego Ziela bartego, y posypac to co ma iescie mocno fedy wdracien bezie.
 4 Ter wez dwie gysanek z Cieleba Kranego y usiec ic do byse potym wromecy wocze winy y abo wliwym, flatinem posypac kucsonym y ziesc ic dno abo dwie nie iesc nad to ani sic.
 Czerwone Biegunki y biate kerser Duchy biatego syfemia z winem dany z Astanauia tor y nasienac sijn. Tor y flanz sijn z wodlia, habecanaj abo z winem wyprazyszy go, Zastanauia Czerwona bialy y zoltaj Tor sijn wez
 5 kersenia kulubli abo benedykt cosic zowic Czerwony abo byjy wty, abo pat sernowego z wodlia habecanaj z winem. Tor kerser Estropesony w trunku z zywajac.
 6 Biegunki Zastanauia wriac kurezo mletcy molli Kraney w bic doniey dwa zoltaj dwie eluscalowic galij, tak wiele habecanego nasienia w bartego to umie strauszy wespot nadnie gorajcego Egnida w piec y dac iescie do siera rubon e zelianow.
 7 W Biegunkach zotrawa wriac pectalu kramenego, do byse wyptolanego y pisa zrenego potym go zgruba psetluc y na panur wprazyc do byse ze wocze edymaj wacie, to w mleklu magdalenym do zyczerzenia kaze wajyc troche Osolic, a chereemu dac iese moze w Maslance miaste magdaleny zolekli.
 8 Biegunka Zastajajajym wez chleba Kranego gysaniami gysanego wriac zoltaj z wibryc go winym wolem, do tego pypdac zwin wprazyc zoltaj zwin iwy zoty galasu dwa zoty, to wrytlic co neymaley wtluc a soric habecanym blasly zafynic nad Egonem, abym wrytled zywot. Ostadac.
 9 Czerwone Curobe Leczy y zausciaga Lice habecane wasjone a z wolem wzywajac na wiodlu wriajucy ducal wasjoney babli z zrek do Beubarbarum psetlony kwanity chlodiu rozanego dwa zoty y dac ciepto wrypic.
 10 Od Biegunki wez zutlud dacia, y kuralu krowawnicowego y to zbie w de dno wespot, y w piec az w piec y to dawac iese.
 11 Czerwoney Biegunki Wez wina kwaternego co najstarezego dostac moze f

- (A ustaw w gar nysia do Ogna, y w les masła niesłonego Zely 4 do 11 ma y od Szymu
 białe, polym wley Olejka Hanzyrowego troche y Szafrana Catliem liosek y tak
 dać wycić ciepło y dobić się sobie goty seba, a jeśli nie pomoże zaprewyżym wazem
 to z adrugim y zalysecim. A to probalum.
- 12 Czerwone Biegunce Jene te dać Krysstwie Samey Polewli z Obrob Zytnych
 bysebitey Krysstera po Funca dawac zausciaga siegunli, Kysstli uyciera y le
 cisy y boleści unich Wsmieja podpin z znowa tej dać w podpin z znowa tez
 dać so lechy uellic gryzenia y tranienca Kysst. y to probalum.
- 13 Kyszenie Karsiego Ziela y Zuerwiec ic Maalio W Doyru y przedz. nyscedzie
 + Wser Sittlo rospuscisz y z Czem y naspiacisq tego po 3 Tyred y tyjy razy na
 Dzien Kanu so Obicajie y na Koc.
- 14 Kura Starnea z Kyszenia tego Dypwa z Winom warsona, a pita, cserwone sie.
 gunai Cierstiacym, y karde inf. wotanaura y gryzenia y mosenia w Zywo
 ci Wsmieja.
- 15 Zalsia od Jezyn wafone nrac wodę wstan aura. M
- 16 Biegunki Czerwone bardzo pomozne wafce Ziela Tobolli, abo Kalolli pic,
 abo proch z niego czynic.
- 17 Biegunki Czerwone, y inre wscythie biegunki Ziela Lemi Gyon piżge Zwinom
 uespiczym, ialso Zwinem Czerwonym Lepiej w bogi y Zwinom.
- 18 Biegunce Czerwoney bardzo pomagą w dorożnik wafce y dawac sie y wo
 troba, tej biegunki wstanaura Di groy Jasu Kamulaly to jest po 3. chwaty
- 19 Jacie Zberaac wuszryfy dawac z winem pic.
- 20 Biegunki Biale adbye Jole, wrniego Masia dać pic, y od Czerwoney, y w
 Gryzenia Zywoła piżge.
- 21 x Biegunki Biale y inne gryzenia lechy, iprzyd Poleny piżge ic, a rayuprey
 tym bardzo pomagą.
- 22 Biegunki Biale y Dario z bytnie Fluky psyrwone wstanaura, czyniac Dyty
 z Flawu Wrege Zywoł oładac.
- 23 Biegunki Biale y inne wstanaura Ziela Wreka naga Kyszenia dawac
- 24 Biegunki Czerwone wos Dajenia Drowoz, y rozkrawaj is naturalit Drowo
 ni, y wysytoz is na Zywoł, az się spiasie pomoze.

- 25 Biato biegunkę wez niesznie, siowu rozkrainę nalsztalt Sledziomy. pomoce go, polym po
 + Karbuu iaz Konradem Krasnym natyjec y pnytozyc. pomoce.
- 26 Czerwone biegunki postanawia, y mofenie w Zywoicie y Smieja pije wodny Dabke y
 z Natieniem Pasternakowym w Winie pic.
- 27 Czerwona biegunkę postanawia Zywo. Kost Zmiodeu pic.
- 28 Czerwona biegunkę babli z Octem warze, a pnytozic, dac wesc miasto Sata ty, a
 tym Leszy gdy babli bdsie warzona z Poczownic, y Krystere Zniey chynic.
- 29 Biegunki Leszy matzkabouy Awial abo Bysech Kotalyli pic na Ognisku y toref
- 30 Biegunki Leszy Dabke Diguore, Leszy y rotqdek.
- 31 Czerwonym biegunkom y wtrzym Zelazem Ognistym dobyse wozgiewac wodę,
 ktorą nauriele nie mocy potrzebnas, y to pic.
- 22x Wbiegunkach dobyse Ryz Dadae, a my dciem Zmigoalouy polewio.
- 23 Czerwone biegunki pnytozic y Ludzie cpesto marli, tak na cipszkie paur chye to
 + Ziele Kofiejawiee daqc pic, bglu wzdouiceni, gryzeniu y mofeniu Zywo
 ic, zta wodę w Zelazę wopalone unim lula rany gahap.
- 33 Biegunki postanawia, Szynny Satazli warzone a pije wodę te także Zbynie
- 34 Biegunki Szynie w Zywoicie oddala, Dabody Stogoue iedqc ic postanawia
- 35 Biegunki postanawia, a nayupiey grzeli pieszne.
- 36 Czerwone biegunki Czesnek Smazeny abo warzony zastanawia biegunkę mocno
 Czerwone biegunki Wslyn d'awo do pigutek z Wosku tak uicellich, iah
 - prostane Ziarnka, a na noc toleni Silnie mocną Stanowiq.
 Biegunki postanawia Proch z Kuysego Ziela abo Woda z Warzonego doe
 de plynienie lu Wleszeniu podobne. W Cyturze akwalit y Kossowic
 z pnytozic w Satazli y wozgiewac, Zmiodem Smieja y pnytozic
- 1 Cudowosci spstey na Stolec y boleci w d'iedzeniu warze Dingrelum, a pic ic,
 w Krystere Zniego chynic tez pnytozic y Siedziec na nim gryzenie w Zywoicie y
 wotziewac pije y Krystere chynic y Smieja.
- 2 Dajsc chie na Stolec pnytozic a Ono nie boleciom w Stolec w d'iedzeniu nie
 - pomaga. Mniezsy Szynliki na Warze w Winie pnytozic Cierzy Obtezyc Stolec
 y bicora
- 3 Wydymanie na Stolec liwom w Wslynku Zarzpienia pnytozic pnytozic w temu
 wezm Szynliki ogrodney gaise uminu liwanego gaise w Warze w Wodze aro
 tym w Starego wtoz nieuriele, a d'ag Zieci pnytozic pic.

4 Teo Zyrica prosta na wogle wtogena a nad tym Dwiecie Okazy dobre jest letnu y pomozne
Lekarstwo

Febra

- 13 Baska Ziele na Febre z letorey Rozena odebr austry wuszyc Rosen na Zwoltdiane
redem, na Terzianę 3. na Kwartang 4 pewne Lekarstwo.
- 2 Posurpiona chmaruna Jara, Ruta Ziele 3: Jara to w kupa wazyc do po:ouy y tym sie
solciem a bosoc w Zagni smarowac sbabile.
- 3 Na Ostathu miedziga do Zagni chodzic y mysic ad declinium ellensio pnycho
dji na ten czas tego Dzywac. *Misy wazyc wazyc wazyc wazyc*

Zerwanie Wnplywne.

- 1 Zerwanu wnplywnemu Zottufenia Zoria Spadnienia z wysoka jest raturuinem krew
we Wnplywnosciach rozprawnic Oleick z nasienia Luszylkowogo w Beptym wpiuc
Zarywac.
- 2 Zerwanie wnplywne ledy wzielacie Kamli ledy w zleach unojach rany y wyjody tak
Zuryschne ialec y wnplywne zgruntu Leci, ten trunek uzywac w zredzo dnia
no y na Noc wotli Korlek po 3 Lored, a profeta tego brac moze po pu. efer
w onego Kazdy poranek.
- 3 Wnplywnosc zranione y narufone, bacz razy ztufone, bacz ialec m e bzy padli
Kofen Dziej glowy w Wina wazony, ledy y gory bzyge pny diltu Dni.
- 4 Do Wrazu y Zuzsola Wpionama zbieza y zranienia, dnie wady spietley pre
to bazy dobre. Wer Octu uinego do onego, y Ocy z Kaleno utlucy mialto Lot
y wypac to w Bech, atakialky w Wodzie wiere ciato y dasy wstac, abpore
ocel stglubny, ato dac nie y powcisq polym dobre, do Zotaku abouych Ocy
wriac Kwantę Octu. A na damien tej to Dobro, etle ten profeta co na uze
wriac y to dac die, Olegu duryzymowego Krosli 5 abc 7 pnylac bany dome.
- 5 Stufenia zbiez w Wpionama, natluc Rozenia Zywodostu, y oltad ac chieysca
z hite, a wazac dawac nie.
- 6 Zuzgajce Hecwa Kamienie, y inke zesy cypselic tedy bedie Zerow Ziela Dze
wpiernik lebo nie zdrow bedie zapociwysq
- 7 Wybicia abo uquinania z stauw oltad ac Plakrem zywoligstu skalny.
- 8 Wrazon Oberwania Wtyspnienu abo zepieliego Dzurwania, abo ztufenia
Zuzsola Wrywajce Duchu a givunliem wielkim bywa raturuinem.
- 9 Naftr do Wrazu wer chalu Krocama Kamina Brothiew Waga Kwapiego Octu
gofatli: Myleis atym Zaeyr y plastr oboto niego obotyc. Atymso dac na die

- 10 Pawa Cięplego z Masją ralkową y powiesz.
- 11 Idyć lito Omie Pluże, abo gwiganie Charuszy bobli racze u miedzie waf, a -
Ziada na każdy dzień na rde ile bobek jest.
- 12 Zbitym ztluczonym padaczym Zuzola, pispulling unptisney y uisfchney
wez Dragmen Leubarbari, Marany pattersa Ziarna dawae pic zwinem ciew
biacym.
- 13 + Stawom Członkom wysbitym sol z mgleg, a z miedem pispulladae dobye.
- 14 Plastr ztluczonym Zbito mieysca y starte wleza Lige Tomarne wafat z
Starem z Kozg, z Piotrukiem z marung z bobem. et zotyobiami potym Stuk
szy, a smietane Masc pisy prawiufzy twardo ataki Plastrzem Stukadac.
- 14 Plastr ztluczonym Zbitym Mieyscom, wez Ziela Pasroci z kuseniem, a wafynio
szy Plastr y Stukadac.
- 15 Zbicu abo uwinieniu rog abo Rplii ab Stlusenia, wez Sosnowych mto
13 dych Donofliow wpaſy u Wodzie a na pafiac te cllieysca, potym vsusztyo
ſey Smarujj Terpeting az wochmie.
- 16 Wywinienie z Stawu estroek wez Strubi Szrenicjne wafie z Celem, atym
13 Ciesto Mieysce uwinione Stukadaj
Pacena to jest Glina literasg wpaſi u Piecu z Celem stlusona y Ciesto
pysytzona Lecy uwinienie
- 17 Zbitym y Stluczonym mieysca wleza masc Lumienek z Siegrekum y Zoley
13 diem Komienkownym Smarewac obabite

Zanodcice.

- 1 Na Zanodcice Lecy pispulladae et mienialku do mplaſa uycizga Zagſe ujuwa, y
gury twarde y bolagſie w Stawiech bolesci wlywa
- 2 Zanodcice y Ogniu wielkiemu pispulladae Stukafy Lebdog z miedem y Celem
homaga
- 3 Zanodcice z Kasen Rosacowu Lecy z miedem Plastrowany
- 4 Zanodcice y Sparym Wyfodom zoy Kasen Ncepost Zuzojowym dao tem pla
strawany. Teo Templo zagnodcie Garasowate Hodoza
- 5 Zanodcice z Sparym Wyfodom y wſze abie na Dalecach Sadziela Stukog Licz
Babefane, y na tymze Licu pispulladaige, bywa Katunliem.

- 7 Doarmy wysod taki wlepsz woz Chleba miawry wyba z dwom, y taki ppyllitadac, agdy w schod znowe odnawic. Ter stony Ogurek ppyllitadac na to dobre.
- 8 Zardowice y Sadzic abo Bolaczi ppy sarzoliczack lecy. Guzem y Lanom a krow stom litore bywaja w stolcu pomocna. Odza zelazna z Octem a mrazec.
- 9 Zardowice Trucli bolaczi litore bywaja za Cebem y pod Gardem, to jest w sody Swine, krostom chudo Olla talig Fistolca pod oliem y inzym, natlac Kable z Solz a ppyllitadac.
- 9 Dyjeciu Zardowicom Sadzicom litore bywaja ppy kalcach rzepe undro Gynesty w lac tam, Koranego Oleya a wogdu, potym Gyniec ato stulaczey ppyllitadac
- 10 Zardowice na kalcach spozja y w sody litore y Gynic ppy sarzoliczack y bolesci w Bokach Licie Sarty zurekcauszy a z miodem ppy prawiczy masz ppyllitadac na kany w sody bolaczi to ie ucyfystza.

Na Paraliz w Polowicy naruzonym.

- 1 Paralizem w Polowicy naruzonym Eman uawiony abo w Miedzi smazony, wzywajz go dobre.
- 2 Paralizem naruzonym we wrythim Ciele abo Polowicy sic Sepilon ande Indij siaz y niz chtonlicz nacierajz dobre.
- 3 Paralizem naruzonym abo sztonym do niego Driggiel jest barzo wzytecznym wzywaniem.
- 4 Chasc na Paraliz barzo dobra gdzieby cholwice byl w Garle, abo w ktorym inzym Cretoku, wezmi Patowcu, Patta Koliczrego wodici na miarz stluc dobre spotem, a wlocz na panewke, abysy wospuscito na Ogniu a potym Cudz agdy Czatodnicie to bedzie masz.
- 5 Dyby mia Paraliz w Cofca wermi Wnia dowiego miodu Plastr Obayga wodiono miara Kasena Cwidonicy, y Kasena Koprny, wotolniego ato stluc spotem wrythlo a rozgusey na Ogniu y ppycedz, agdy Czatodnicie wryth Plastr u ppyllitadacy na Cofcy.
- 6 Gay jest Paraliz wermi Sepilon z Kosi Kinslicy ieno chczem na byc do Konia, Anie wrythom od Klaczy, z wospusc na Ogniu w Panewce a tym miaz miaysz belace gdzie jest Paraliz.
- 7 Paralizem naruzonym Cretakim dzygzym y tyfuszacym sic jest waturalnem Dozmann wzywany w Chlebie y w srawach taki siecystych iale wazonych y w trunlach, zed ze z niego czyniac stekanie, opsic w stom, czynic y iesto jest waturalnem iest znech

Znacnym, nasarsajac mowę wysuwaca.

8 Wieszmu y dysenii Ciata abo ulorego kolowich estenka i alio kęgi głowy y nogę z krusca Lawenaru ego Konfektu, zarywas.

9 Dysenii y trespionie ręli do podra wmywajac niq, abo niq nacierajac, ania ocierajac to jest wajac pięć perstow z Liela z Kreseniem y Kureciem zarywas.

10 Paralizem zryk z aragonem Kresen Tatarski wazyc, a jesto ciepło z Ducho + pturajac y gargary zarywas, takze i q ciepło pijac, z Kresen Tatarskiego Liela pod Kzyliem isymajac.

11 Paralizem naruchonym y poluruchonym y poluruchonym Cedule jesto woziaz z rozmarynowy Oleiek pijac z gorzalka, y mazac estenki w łonnie.

12 Wieszmu Paralyzowi abo scutiylsem z aragoniu, nagie w padnieniu bez mowry y bolesciom w głowie, pisycy syni zegnem zymow w stawiech w biodrach, w zęzi la biatey Dubuicy dobie w szelalim Oryedaiem rozrywajac.

13 Paralizem zarychonym, abo kresy bez njestanku spiac myslu, y bolesciom w zęziach dobie tej tymiey rozrywac literę sy sktoni w szeci tema Bolom Ktore estowielka z arata w głowie zapadnie, mowry do bejse sity w sztylicy a rotym wmyse, na to pic, dobie wazynq z awpde, z y tym literę maciq w niemoc wpa daigce.

14 Paralizem z aragonem y w padniecey głowy niemoc dawnym bolom y bolesciom w biodrach zarychonym w sztylicy bolesciom z aroni zyl Duchych, zedy wile pisyniec rozpusciwyc z Orem a bo z aronym Olejkiem pomagujac głowę y gęzi potyba

15 Paralizem naruchonym estenkom y poluruchonym zrach Kresenia wrotyslawego z miodem zymowanym zacyniony naborzate Konfektu, y każdy poranek tego, i alio pliwca abo Dyfch w łonnie wrywac by tyllio durie godzinnie przed Obiadem posila niewymowne Ludskie estenki w łonnie od naruchenia Paralizem.

16 Paralizem z aragonia zachowujac w zęzi zarywas, z arawicy drobno polaraiarey po dwa Łoty, Kresenia Amanowego, z arali chuphaterwey piessu dżugiego po zucie Kresenia Benealitu, Cuiere tota, to w sztylicy miatle w sztylicy nalac gorzalki na to zkwarte, w kłobey by funt miodu z arawicy prawię do zymowanego rozpusciwyc byt, to co narypisz w sztylicy, narywas a naderę każdy poranek po dwa Łoty z arawicy wrywac, w lecie bez dżugiego piessu

byc moze.

- 17. Paralizem Członku litore dyskurcię abo czynnosc traczę tym pomaga szynęc klasę
Dyretum & Oliwa Sztulczy.
- 18. Paralizę Dysenie Szklaw padawicy niemocy, y z arizobania chorzeu poryteczne Sa
licz suchych Zyl Rzezuchy klasę szynęc.
- 19. Paralizem Zarazenym klasę w Wina możony y wysygrany wyteczny iest baro
naruzonyim lino Szalucie dobre, tez pic y w wodzie wafszę, y wley wodze kofe
Umywaie szęste.
- 20. Od Paralizę Członku naruzonyy w Ziołach abo w szolunie apolym tym Olejkiem
Terenty nowym mamagauchy pociesy do siebie wysydwazi. Tez tego Olejku Zgo
yalko kilka kropi klasę napic. Testi przyk Zarazi Woz Culm y Olejku wley
nan ze lisy Krodie, x tymmay narum agsz rozstynie
- 21. Paralizem naruzonyim iest wyteczne Konjekt Szuriccia Szawendaw ego, iakio
+ Szilanardowego, abo Szuriccia Szwodzielow Szgodnych setnych, ag Culm
bywa szynony biczac do iednego furta Szuriccia Sztyry Furty Culm, y ue
spol Utluc a na Stoncu Szmarze.
- 22. Dysenie Paralizou abo szuriczyem Zarazeniu nagle upadnicie, bez nouy y pa
daczey niemocy y in hym podobnym ugłowie boleściem, Szimney wysygrany Szę
gmoon Szynam dobre pic wafszę, na głowę wysykladac Proch szyc Szęst Szę
le Paralizou.
- 23. Paralizem Zarazenym y Boleściem Szidrowym y Dnie pięc klasę mairze nyc
w Szarni Szawray pięc.
- 24. Paralizem y Szameleniu Zyl to Zele Szodroz barzo pomocne, a to pięc klasę
szynęc nacierazę
- 25. Na dysenie Członku Woz Oleum Utrioi dulce Kropli z Wodze. Szylowey
- 26. Dysenie Członku abo szę w Wina Szleiek Szormanyncy Krople Szarywac y Sz
Szawrol głowy. Szalucicouy Szleiek w Wina Szrople Szę od tegoz dobrydu
Szuricowa Wodka, dobra pic tym Szysiem
- 27. Paralizem Szryli naruzonyi szoch Szobrowych Szroie pomaga, licydy szod Szryli lita
do ag szę Szam Szospici Szalicy gay w szyllicie Szato Szę Szarazone pomaga tez
z Winiem Szawone, y z Szuta y Szalucicę y Szwinicy Szysen
- 28. Paralizem Szryli naruzonyi nadienie Rzezuchy szymac szod Szryliem ze Szaw
szry y biata Szryca dobra.

29 Na Paraly Dzenie cztorkiem padajacey niemocy y zarobienie mozgu pozYTECNE Ta-
licy Kuchyck Zyl Cynia Masci z tego Ziela Przewra w troka do Zacina Pibena
Louriq, Vnas Cynia dalsze y wysmalci: Z Ostem.

Przyliwi Krostami Dytysacemi Brypanemu, wstem Zaupodzialym y zaptyso-
nym Pa wryteczne Lioce Kowocsy Wudzech Zuchajce.

Przysek Lomu sposta: Agma, biewy jaty spada wasy u Winie Kofsenie y setarzy
Belidonicay, atym sposto postuluuy y gargaryzuy ale pierwey par z niego w
sta puszpac.

Przylia Spadnieniu y nabymnieniu wriac. Szalureyi Nasienia gorczychnego Die
lisy, poty Cuienci Lota, y wasyje to w Garce Wody Krymifney az potowice
Wymy do tego potym wyszac Loranego Miodu, y tego do Gargaryzowania ciepte
wrywac.

Przyeslia Kuchnieniu y znacznie nabymnieniu Zimney matercy Slagmistej Lecy
Kuty wriacety, a Ostysza Kofsenia Wonego, y pierysu do rowney spocy, to wryt
lio solwraiauy drobio u Winym Ostym. Dettie wasyje, y sposto w usciech
ciepte trzymac y gargaryzowac

Przysek w Garle spadty na dwe ctiysce pisywojci, Polk potunouy ciepte garga-
ryzujac Tenze namniaty y spuchaly Lecy prock z Polyna miatlo utarty Mo-
dem gachyniony y pod Przyesliem trzymany.

Zapalenie przyeslia abo sposek w Garle Lecy z Kofsenia Rodacju wasyonego a
bo Znasienia Jego tak Duchaj stuhanie Cyniqe.

Przysek nabymnialy Zoytnicy wilgotnosu miodu z rutaj a z Kony andrem w Mle-
ku wasyony sic, Boze Dysowlo Zmidem Laly Zacyniony i przysek, Garle y
dziafta y wilgotnosu uychpada tym nacierajce, se cawopawy trzyc Soliom
Mietlanym Zwoda Miodu, przyli uychszysza. Lany w Garle y Okoto Przylia
Soliom gorczychnym stusyc gay. Ter gorczyce utarty z Miodem y chlebem iesc,
Spadnieniu i przewra sole micy z diatunem dobyje stolec przyeska Cawopawy a
bo Krostawy Zmidem stolec uychszysza.

Na Spadnieniu przyeska Drog w Wodcie wasyony pomaga gdy nim bedzie garlo sto-
lac. Brysa garlo y Krostek wmacnia Wodli Atunowey Zwodis Loranq, a tym
u usciech stuhac. Dettie wilgotnosu przyeska w Garle wasyje do zmaryn u
nie Zostem atym garlo stuhac.

J. Jergach

- 9 Przyjęte spadły talę gęsty w Garle y tam infre niedostatek Lise Surowe w Wodze
 x wazę a to wódz dōmje stulac.
- 10 Starned z Kōmci z Kōjemia tego dōmje wazęne w Wodzie dany wgarle ołoto ipry
 ca gōiōp.
- 11 Przyjęta Curyfjatemu dōm Celidoniouy z Ciersem jest w tuchnem Gęsto tym nama
 zuiac.
- 12 Przyjęta dōm Spalltemu dōm z Ablicy użępty dōmje nię gargaryzowac. y u Wsiecch
 tōm mac Gorany u Wsiecch y wgarle y krosty Curyfjaciōsci tōm cępto nim y Gę
 sto stulac ce dōm.
- 13 Przyjęte abo cępeli wgarle naby mciay abo ze swęgo męysca Zwisly zas do swęy
 miary y na dōm męysce nęyc kōfj. Wzięc Kraney męli, co dōmje dōmje dōmje dōmje
 zy tak uiele dōm y raiē cęte, to użętylo nāpopiōi spalic, piępju do tego, wōy w dō
 kōrre dōmje dōmje użętylo to użętylo wōspit ce nāymieley tōm, a do takō
 użęch nōlęb chowac, agdy tōm dōm tyllio potroże nāczęso y pōicędęniū w dōm
 to Zadmuchowac nūm, Zaryz nā dōm męysce nęyc dōm y u dōm męysce dōm.
- 14 Przyjęte dōmby talę dōmje dōmby nūm cępziō bytō mōm, wōm dōmje dōmje dōmje,
 mępili Zaryz nōm kōm dōm y wazę w Wodze, a cęto u Wsiecch y cęsto tōm mac.
- 15 Przyjęta Zapaleniu wgarle y krostom dōmje wgarle y infym dōm dōmje dōmje
 ipryta, gōm dōm dōm użętylo użętylo y ochladzajęc, dla tego wazęc ię, abo
 wōdke znięc palęc barzo pōmōcni. Takież dōmje dōmje dōmje u Wsiecch ołoto
 ipryta ołoto dōmje, użętylo dōm dōmje gōm.
- 16 Przyjęta w garle ołoto krosty odarcie dōmje y u dōm dōmje, y użętylo
 dōmje mōd, pōcōc użętylo y gōm.

Świętego Walentego abo padajęcy niemocy dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje
 1 nōm y Zaryz, dōm dōmje wazęc dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje
 2 Padajęcy Niemocy dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje
 3 Padajęcy Niemocy dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje
 4 Padajęcy Niemocy dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje
 5 Padajęcy Niemocy y nagle wpadnięc dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje dōmje

- 5 Dobrym dobre Paralizowe Ziele. Proch piya y bolesciom u głowie Zimney w syfymy Hlegma
 Lymam, bolesciom w stawiech y bidwach Zarzuca.
- 6 Padaiqcey Niemoey y Paralizem Zarazonym y litoży bez wjeztanku syz mta y bole
 suim wyltach. Dobrye tez tym syryuac litoży sy Poleni wjeztanku bolacej litora
 Glouielia Zaraja w głowę Zapadną, mowu białą, y dety wyltachy a polym
 wmsy, Lawgde wafjan dobyse sic tym.
- 7 Padaiqcey niemoey Tysy Hiesci ani sic po Tysy Hiesci Litolow Dipe persyc.
- 8 Padaiqcey niemoey y Zastawalych Wiedostaweru wpiersiach barzo Czyste sy
 wozmaryn syz.
- 9 Padaiqcey Niemoey Archani syjni w os puszafajac tarte nasienie Dacsy
 Jno, tadze Zalcznanié cllacé paniquej litoré syjni w nich dsiuone Niemoey.
- 10 Padaiqcey Niemoey wjeziw Duchawicy wjeziw Dodagrom wjeziw ulinom Mur
 Gemu pomocny barzo Kolerniad syz.
- 11 Padaiqcey Niemoey syz w Miedse mo syz Hlonow Kosé, proch piyaz wylt
 sic nie moey Zamulenia Leesy bolesc Zarzad w Zoradlu.
- 12 Padaiqcey niemoey y Zauracaniu głowy czas morowegołowiczya dobyse syz brae
 chumiecy ile głochole Ziamo.
- 13 Padaiqcey niemoey dziwna pomoc syjni Dzieciom Wodlia wypalona y Koral
 low Lipowych.
- 14 Padaiqcey Niemoey pomaga piyaz Zurewcausy y Odem Rusiené Jodolout.
- 15 Padaiqcey Niemoey dobra y u Paralizu, y Zauracaniu suchych Zy. Barzo po
 maga Centuria nate wyltachy y syjni y Ztego Zie. a Joly Duszapalesiey
- 16 Sprawue. Item Padaiqcey niemoey barzo pomaga Daniom Zastanowiené
 Mielicze podudza, wywodzi z Pierw Hlegmy grubé uliowate Kable y Duchu.
- 17 wice syjni y wyciua wso dlawe Ladsele y rany mocno goy, Jady morowe do
 wrelisa oddala to Ziele Ksy zounili.
- 18 Padaiqcey Niemoey lato syje Snyw Bacianwcy temu traci Item Padaiqcey niemo
 ey pomaga Koral Dzieciom nohac. Item Padaiqcey Niemoey silnie pomaga Jedzio
 na Koslowa Wetroba biesna Item Padaiqcey niemoey Dabapyllos Janym by lito
 Wontaniené dano pomaga, y Daniom litoré niemoey Zalcznanié ani cllacicy tad
 ze y Zauracanie głowy y tym litoży sy do tego Hloni aduorem ich Zacheuura.
 Padaiqcey Macicy dawnym bolom głowy Paralizem Zarazonym bolesciom w bidwach h dsiu
 c syjni, ana ostaled wyltach bolesciom, ktore wywaja Zaroni Zy. suchych a boskto
 tedy rozruszisy wicysymie y Odem a Koranym Deyliem pomaga wae na głow
 y galsie potyżeba. Item Padaiqcey Niemoey Jo dni sic sic do Litolow Dipe persyc.

1 Zadku Delita wychodzenie, wez Lugu z ktorego mydli Gynia, atym Lugiem rany
 pierwiey tam maże, y omywa, A potom wrzyc to jest Treści chlorowey, cłasta pje
 łabianego, tego Obocga wrzyc pod ięną Miarą, y Spusic Solem y mięszec, A tak
 Z tego Mastr Ciesci Wshynic, y przyladac Kano y w Wieżer a przyladac zawa. Tak
 długo czynic az się Zgoy atym Lugiem Łaże pierwiey omywa
 2 Wy chodzenia Kiszli Stolicowey y wydymanie jest Leharstwem Osoblym prociem
 Szpili anardisje Indyjskoy chloru Wtarciey u Bawetnie przyladac, a Zielażca z Im
 ney przyladac.

3 Solenia w kurzce Stolicowey y nadymanie cłaci farszynowey do chodzywania z pisy
 cłiny Zimney Ddała. Cuta u Wina Wafona, a ciehic przyladana, abo Zadliem
 na Ciepłey Siedzac, abo w tymże Wino Cuta użata Cegle. Nowy gorący pole
 wac y parę wżac puchac abo też tylo nad Lary, ta, Kiedziec. Niem Wydymanie fars
 zynwe cłaci do chodzenia Czenowca Ddała.

4 Stolicowe Delita wychodzenie y cłaccie Wpadnienie jest seunie Leharstwo, Mażac
 Cłeyliem Mastylu uym, y zali u prawic, tym bo u wosku Mażac

5 Jdy wymiesz Delita Białey glonac Z cłaccie, tali Gyn, wez cłasta Majowego z Wino
 x respuscichy, atym Cłaccie abo Bawetny Wmocyuły przyladac na cłaccie, tę wodę C.
 mywac, abo mażac omyuły cłobise, Spalonym prociem z rogu Peleniego posypuc.

6 Delita wyszle, a tak maż zary w niewastę wetlac wżac nadol głowę się nalcio
 nuyysic Zegec anigey Ppła Bandy ludac przyladac, Ta Woda omywa, wez Ga
 ladu Osieca Cyprysowego Burschnu, cłastylu Kaddida. Sanguinis Draconis
 Kardego potrohic Wwaz w Wodzie tegy sechy przyladac.

Zabicie Zastysalon Kullie Tyłta uyciagga Kosen polusynuy martwey stłucsony z So
 1. ty apyllozony.

2 Zabicie Zastyselenie Cier niem tyślac, Z cłaccie Kosen popolitey Tysiny ztlucsony
 z Cebulą apyllozony uyciagga Karde Zabicie

3 Zabite gwordzie abo Tyślac Tarnie naltudszy Czarnuchy, Starg Zuryna pisy
 Aladac uyciagga.

4 Zabite Tarnie abo Tyślac Zaslone pistorzynsky Ziela Polney Szalurej uyciagga

5 Zabicie Tarnem abo Zabolenie walcu Tyślac stłucsony Borego Wysewla pistorzy c,
 uyciaggony Zgoy

- 206 Tarniem Wygodom Dworzkem abo Zastyslatom, Wez Achoruaku Kossenia Seragiego Dia-
styxu pnyzyc arocl wnet uycygnia
- 7 Zabini Zastoc Tarnie, Fyaski, Kuresles uycygnia Nastrom.

Trad 13

- 1 Tredowaciny Zmarz uchelalick Krosty na Licu, nattuhszy czarney Ciemihsyzy
z Cclem, Wsyznic masz, letora mazac
- 2 Krosty detre sa biate po Licu y na Ciele wazyc Cebule, a uytarszy miysca
Krostaw e uymywac Krosty
- 3 Trady Spedja Poniot Dsiewa Desinowego z Woda respusceny poma Zuzga
- 4 Tredowaciny Parohy y Surieshy, Pysstecpu e Jagodki Starzy dobye pomazowac.
- 5 Tredowaciny na Licu nattuhszy z Cclem Kossenia Wez cuniku mazac.
- 6 Tredowacina, Szepetnym Krostom uchelaliemu oszpeceniu Licu Fengrelum
nattuc, a tym Lire olitadac, wytarszy piernicy szym Cienciq.
- 7 Trady Oszpeceniu Wielkiemu Licu y Parohy, y karszey Dugawosci Houre
nattuc Gosku Zchlodem pusecd z pusez Chuste a tym mazac na te niedostatek.
- 8 Trady Spedja Siarka z Cclem Kanyym respusciny poma Zuzga, takze biate
Krosty po Licu letore bywajac ialeo tredowaciny
- 9 Tredowaciny Karde y zeszpccenie gurefyc z Cclem nattuhszy Wsyzniczy
dobyse mazac.
- 10 Tredowacianem Surieshom, y uchelalicy Zmarz szym estowiedzey, Szalicy
Charopawym Pagnoliciom Kossiego Szefauru w Wocleie wazyc, abo Sa-
rowego nattuc z Cclem pnyzlitadac ale pierwicy miysca uycierac pro-
chem Szalicyzangym a potym pnyzlitadac.
- 11 Tredowaciny napucaliny nu ciicesenie y tuardosci szarnuchy nattuhszy z
Cclem pnyzlitadac
- 12 Krostem bialym letore bywajac na Licu ialeo Tradu Poluem z Cebule
z miekawy z Cclem namazac.
- 13 Krostom bialym po Licu letore sa dodobne Tradu curi nattuc Koromanynu
co nay zoszyszym Cclem, a pomazywac
- 14 Krostom bialym ialeo Tredowaciny Prochem Szobienicowym natysec bo to up-
trobę chłodu, Wez mleka Koziego Szpocii Ketruplii Parli, y to wazyc e
i otym mleka, y to pic dawac chorému.

15 Trądy na Liću iakoby Krosty Czerwone y na Kany, wez rozchodnik stuczony, na ka
ny przyłożony, y trądy na Liću mając to masca, ięcey.

16 Trądaci biatemu abo Krostom biatym do Liću nawaszyje maszany z Ociem abym
omywae.

17 Trądaci Duryszem, Padaniu skóry y ka zdey plugawosci Biata, ktore bywają z
baloney Kruce, choley, czarnej, y inye wilgotnosci Szalone, polna Kuta gony,
Kto pić pomaga.

18 Wątrobom y plucom uhytlie niedostatku wyszysza Kieszon Koprni W. oslięgo
sięce z Winem abo Ziwoda

19 Wątroby zepsowanu Gulurice Dragme pięce Zwinem abo Ziwoda, a nastle
17 dione z Ociem

20 Wątrobie w Zoladku Bolqszem, y wyciu puczalinom stuczony z bicia
czelaw dobyse oltadac wyszysza abo Koni Gyon.

21 Wątrobie y zoladkowi Zadalene wyszysza y ich w sytlie niedostatku wa-
zony podroznie icedzyc z Ociem.

22 Trądownicem nastle cllietyfounile Ziela o mqla, a z Ociem synie Paster
y oltadac Mieysce trądowne z gania trądy.

23 Trądowniciny Mqla Szmienna z Olybiami, y zolciami Wajsona w Ostym
Oczcie Winym, a w Okwie w Wodzie stochaney przyłtadac. Ciesto na Trą-
downiciny plasterem wyszysza.

24 Wątroby zepsowanu wyciu wypritemu Gadaci, abo Włqszczeniu Paclourtemu
Gadacz, dai Dic Mikolajku

25 Wątrobe Zadalene Zniey oddala Pręszurle, drudzy Salsę Zniego szymaj y
bicia wyciu Zoltey nie mocy nięce z Winem Szpasa.

26 Wątrobom w lledzionie Piersiom bolesci y Szynzeniu u Zywoce rospulitym.
Szuryszym Wajszyc w Wodzie u Piwie abo w Winie Galgan wedlug nie
mocy nięce

Pety.

1 Poty obfice w budza wywodzi nimi Wilgotnosci wiele Szynle Kieszon Biedys
cowy pięce z Syzek ziego Woduy Miesieczna, Chorobę Białogłowskę Zasta-
nowina, potężnie wywodzi seranu y na Nec Szynieniu Zywoce z wytynosci
ktore z zimnych Wilgotnosci pochodzą z Winem Kieszon iego sięce.

2 Pot pobuda Woz Kuratu Drzewego Wtarcę wyplakę potwore potworechu
Wierchu potyp a bęszyc potit y wiele z tych szycy z Oltowicla wywodzi

- 3 Pot pobudza woz Drozdu Weinsytyna 7 Inq Wodze Card Bendylyty.
- 4 Poty mocno y barzo wstanauria na Ciele posy puazę Sarka
- 5 Poty pobudza natluc Korzenia Sliazawego, wpytez go na Podeszue 7 Octem
abo 7 Nwem Do tedy co naggorszy pot wychodzi nizli po Ciele to w budza
Sekarstwo.
- 6 Poty pobudza narwas w wodzie Hanryu Polnego a onyzię Duchu napiay toz unę-
tyse Zagrzea, a wilgoci gradzi, litore pyses Keresie pseybiusty uielectniez dro-
wira 7 Soba uycignia.
- 7 Poty pobudza Amin pobudz polny, u waz w Wodzie, a teysiz Duchu napiay.
- 8 Poty zbytnia wstanauria potysaiaze Terra Samia Biata lela
- 9 Poty zaytnia wstanauria, Saliwa stucsona 7 Siatlowym Korzeniem a
7 Oluwą Item. Poty wsmierza pomazuięz Ciato Oluw
- 10 Pot gdy chcemy Zerata uwywodzić tymie Bielek 7 Rivetrum a tym Oleyliem
Ciato pomazuięz.

K R O S T Y

- 1 Krosty prosne po Ciele y Durysz będzia bądż zwilgotności Stęczy bądż z cho-
lerycznych, woz protuna Szekego Zoutgarsci, nasięnia Korru w. eslięgo,
put Zota, u Winie białym to w asyc, y pyses dmi liliunawie nadzeso oie
conayciepley.
- 2 Durysz Suchy 7 Ciata spędzja 7 Octem utarty Siec matlię Bozey Osek abo
Eset, miglic y znasięniem nacivera.
- 3 Durysz Suchy y iozac, y inne Zmazy Ciata spędzja, Korzen Dymawnie bądż
Suchy, plasterowany
- 4 Duryszocięz iozac y Sucha krosty z Ciata spędzja Lebiotlia u Wodzie u
Yena w Szarnizij zlewaięz adosy wniey Kapiaęz.
- 5 Infeciu wstękalim Furobiem po wżrem Ciele ctypheniu Sicy, y darcim Zmicy
Etrab abo Lusie wazyc etatli. Bozey w. eslię 7 Alanem, a mocnym Lu-
giem, a tym myc Ciato.
- 6 Na Durysz mase woz Aloe Paticum Oleyliu bodlowezy Zywego Srebra Szal-
wiecey to wosyn a moey Durysz
- 7 Na Durysz y Sarchy y Spdowaciny, woz Pagody pseystepnouch, Starzy Do-
bise pomazowae
- 8 Duryszom y wstękalim Darc hom na Slicyę Surobica y lęzdemu Skory
Szpeceniu pomazowae Soliem Bral z Siostry y Siatli Dobie
- 9 Na Durysz woz Szarki. Litarginium Natun waz w Wodze a w Olwie a
tymosę namazowae w tazi a podrcisę Ocieraięz pot abo wmywaięz, a potym

A polym y Drugi raz na mapsię.

10 Suresybiace clicheysce y Krosty zgorz p rtho pomazuięc wez gliny gicru galebiego. Soli, waz to w Odzie, a tym glowe y mine clicheysca pomazuięc.

11 Na Krosty y Ostudy y na Liskare bano dobre y probatum, wez Ziele Koloryeliu y w Sarszcu namoczyć, y by molo ostym dni, do tego wysyż, ze stym tety Soli y tak wywac, abo w Lagni abo w Zebie zeby się spoed. A to Ziele wly wly, y z tym Zielom się nacierac po wlythim Ciele y podjeh Zdrac

12 Suresybon Skrobion Sachelom Cynistym pomocne Adest wodny Ziele wysyżtadaige gorz. Tez Krosty ktore bywają, se Ciele iale Bobowe Ziarna, dla ktorych Kazasię cze sto Smarowac, natulshy Keryandru Zmidem a Trzyrkami wysyżtadae na Krostli

13 Suresybon Sachelom padaniu Skory, ktore bywają na Ciele. Wez Solu Prjau wu Kobylego, polney Kutu y polney Dymalucie Stegleu bobkow ego, y masli do wege, Serpenty ny troche, a te troche wysyżajęc y Zmieżac y tym mazac.

14 Suresybo abo Krosty gac Suresyhu cyscie nawalshy Kroszenia Ripeperstu Krosty wmywac abo Solu iego dac p r 4 Onul.

15 Czornek Spalshy, popiol Zmieżaję Zmidem Krosty y Zmazy Czernone gubi. Tez wyestep z Solą gorz Krosty. Krosen Kobylego Prjauu z tuc z Siarka, a po Lagni pomaz tedy Suresyb Zginie. Krosen Prjauu dwajnego stue z C. Tem Krosty gubi, y poznolci, parfyul naprawa.

16 Wana z Solą abo z Siarka, pomaga suchym Krostom.

17 W suchych Krostach godzi się Krew Ruchac, ale w wilgotnych niegodzi. Suresyby - archy, Spodowaciny, padaniu Skory, iale Trądy Liszacie y Sarszcy plu y awodu Ciata, wez polney Kutu, Solu, Zmieżany z Soli em Kobylego Prjauu y z trocho miodu wysyżtadac tym pomazuięc.

18 Suresybon Skrobion wchelaliemu Spieczenię Skory ofloweysę mazac Soli em Orli lewym, tez pomaga pseciu Fistulam tlułge Zmież, szrenicę, a nacieraięc tym ze Cobyfaciem y na Suresyb.

19 Suresybon y wlythim plugawodu z Ciata Siarka, z Saletra y z Celom Siara. Archy wroste plugawe na Sterie, Talioz, na Sachle na Palcach wysyżtadac tuc Lica Curtilanego, a plystlychyniac ostudac.

20 Karosiadanie Skory pomaga miodowarseny, Talioz, z Hanymem warseny pomazuięc Parshy Suresyb na Rensiach tedy wozwznapshy Redhia wstuz y wysyżtadac na enduresyb a

Wjestand

21 Krosty na noc Polacie oddala Lox Kerz z Loxa Zmiechany Smalciany Smarucy, a
 22 Jurekowi czapaniu kady m krostom Latyna z Osem doboraraca.
 23 Jurek b Jopdhoz Latwo wez Weinstein Litargium Stegna Erychowego octu
 trocha to spotem na woglu rozpud, a wespotek miechay, a ty masca na
 mazurij

Głuchoty

- 1 Głuchoty leczy z Galicykowieli przytymy w rzygi dwie cześci Solu Protuni
wego, cześć prziego Jada drugi Druwy co naysiarhey, to wzytko wespotek spuzac
a dwa troci kadego dnia potroche w uszy ciepło puszcza.
- 2 Głuchocie jest Złazstwem Solu ruciana z Zolca Suroga Kozlowa na puli Zmie
szany, y Zmochy małego ciatopigra Zarowno wzytkiego a kadego dnia tego
puszcza ciepło kilka dni jest to cześć miay do Suradzeje Złazstwo.
- 3 Głuchocie oddala Solu Lebule Zgestym Smalcem y Zmidom Wspanaia ciepło
w uszy buscic, y Szumienie Lefy. Toz wcebule wydrozona Kamina Kwanego
co nays mieley Uartego, nadypac y Zastowentowa wprze w Dopiele goraym
a Sol z tego wyschnowly potroche w uszy ciepło puszcza.
- 4 Głuchocie y Szumieniu wez raty Ziemych list, Zywyeh Jaiac od mrowek porow
ney cześci kadego, to wespotek w Olwie wazyce przye Jas niema y, a wcederzhy
ciepło przy kilka dni w uszy puszcza.
- 5 Wszem Zauzsedzialym Kopistym Zagnijm, y Smrodlicym jest Wzytko na Jar
Kokota wycie miodowej rozpusewly iay a lutek z flaytucha Wzprciwsty
obmoctyc y w uszy klac, abo toz wdany m miasce, krot obmoctycty prochem go
obsypac, a w uszy wlozyc.
- 6 Wszem Zauzsedzialym stury Solu Spoyseuy, abo woble przyczli puszczaicce
ciepło unie po kilka krople naraz abo unie roze unick wysyha
- 7 Wszem boleniu y Zauzsedzialoci ich Solu Lebule z Mlekiem Białogłogim
unie puzefany aywa ratunkiem
- 8 Wtuc mrowcyeh Jaiac ze Browym kuralem wyschnowly Solu wlewaic w
uszy, to y na staray głuchoty pomaga

13

9 Dotym w Winie wafsony, a parę Pieplo w Uszy Leyka puszczać glickeć pomagają
 Też Sok Cebulny z Soliem Borego Dżewala wpuszczają w Uszy
 do Prumieniu rozmaitemu niedostyżaniu jest naturalnem Sok Leciawy z Ro-
 zanyem Olegiem, albo z Boblicowym, albo z Mirrem Kramnym, a Zmiedem
 u nie ciepło suszają

11 Prumieniu u Uchu Ustada Wez Woluna dure garsci y mayranu Dyz zle-
 wey Lawody lebiotli Kobyley niptlicy po garsci, lo w jytuo u Winie
 Bwasyuyfy parę Leyka w Uszy puszczać.

12 Kryzow a Leczui bolenie mazac Olegiem Dierpauym a Olegiem Gumien
 Kacym Slnu na Kryze pomagają

2 Boleniu Kryzow Wez bolow Zapachy Uszyenyh z piepysem a z urnem pi-
 te mo cno pomagają, bolenie Kryzow oddala

3 W Kryzach boleściom Ustawnym Prato gouslich, cipr lim Zatsymanc
 cherydy miesieczney jest wielkim Naturalnem nacierając chleysca boleściom
 Kwiecia Olegiem choty Szanli, albo Piacze ogla nieruicy napaslyudy
 sic w Konieli, wez Szaru z Kumiend awego Kwiecia z tego Ziela Waup
 wpuszczają, Prato Olegiem tym mazac.

4 Paciecy w gubiecie bole Ustada proch z Licu Bulwicy Zmiedem dyte pi-
 rac, a gdzieby Febra była to z Wodą

5 Paciecy w gubiecie Ustada namazując Olegiem Rozmarynowym przy Ogniu
 Kryzow bolenie z Zimnych wysychyn Smaruy Oleant Pini jest bardzo do-
 bre, y pewnie tog Oleiek Silos Forum esym. Item Wez mioda z Chy Zmie-
 szawchy przy Ogniu Kryze Smarowac

6 Olegiem Leszacouym Kryz namazując ból w Kryzach Umieyja. Jesli
 zgeracey wysychyn Ustawnie Piatr z Krockmalu a z Rozarą Wodłą y miedzy
 Ustami przy Ustada, a ziołarza na noc

7 Kryzow a Leczui bolenie Leży Rozfen Dwomiej taluicy y naszenie rey z
 Winem Dwajene albo z Drwem Leży boleści Kryzowcy seu nie

8 Kryzow Leczui bolenie Leży Lecubarbarum jest Slnu niepospolite.

Merel Zaujedziatosc Lecy. Wez Kofey Szanty

- 32 Szanty Dwie Gęsi białego Kądziała, to Obac co najmieley bitye a po Quieru
 Lota Wodki Lyrek i podgrzebowy Kardy peranek nacada przez drugi Gas
 Trunkiem dawac.
- 2 Herion Orzodiatym Kwinia Molyfennu woz Ziela sipecost z garsca z waz
 w Wodzie do solenice Wyie ry nsecede y mocno wyznia wyszac Cukru biale
 go Lotaw 18 y znouu na Gniu wpgliotym obydajnie warz Szymurac, a gdy
 zypstureie calo Syros, biesz go naraz po tyz Lyselci Wodli Babesaney
 Lyrek 5. to po styry perqui dag chowemu Ciesto sic.
- 3 Kyrka Zamulonym Kamien niezczysty z Nyrak y z Dochyrda uziorddi y plea
 ye, bez Nasienca Ostrosost hut ewierci y zwodlaq iep sic.
- 4 Z Nyrak y Penchyrda, Kamienca lu wyliczenie, Kaminch Kuratu Bru.
 natnego cest najspolzniegszy, ten cest najwipuszy, najskadniegszy y wopa
 nialszy.
- 5 Z Nyrak bolenci Umrzeja Kmin solny w Worku niemalym Nieszyty a Kwinia
 wazony, y naldzyre wyskladany a Leprey gdsieby trocha Olney byla do tego
 wysylana do Sieradzjone.
- 6 Kyrkowemu Kamienowi Ide uycisniony Ziela litere Zouy Noc y gien, z bratym
 Wionem szty, niewymounie Kamien niezczysty Znyrela przez Wryng uypodja, to z
 cesto dodziadchene Lekarstwo Noc y gien Ziela wprostey wodzie Wwaszho
 ne, a polym w Oluire abo w Masle wysmazene nadymienca y wyrey spolea
 Dzieciom y Starym wysylozony godziwnet Wryng Zmich.
- 7 Tez Dzieciom malym Kysen Oletznikow w Wodzie Wwaszong, a polym na kly
 Zyk wysylozony, cesto Wryng Zmich uypodja.
- 8 Na Kamien Woz Maciejey Dylbi Petruszli Obeyga rowno Wwaszyc to y
 Zetyec goy Kamien so czuisk soobiedsie Wysey Gysank a desyp ta Onym
 krochem y Ziedz niezhyre polym a tak tez wyjn na noc.
- 9 Bolenci unerbach uypchysu wazac Kuminia pie y plasztem y wyskladac. Zranie
 Wnia Nerek abo spchysa Wasyrc Babke Loszki y Litolli w Wodzie miodowey
 y pie. Tez unerbach y spchysu bolero y Wryng w Bi odwach bolekiem Kwinie
 placia ym trocha Bialurice w Wnie z Wode Zmiefanym dawac pie tyz dwa

Też w Herbach y Pechorze y Wrynny y Zoltey niemocy Paniom po Wrodzenia nie
dożyje iż ci nie one były y mierzęca mocno poruży Kieszon Prowinc y ile Eszech Mi
gdalowy z Winem sie.

SMAZY na Twaszy nase do poradzenia Wermi Simalia y z Korupia jego y tej
Korupia Zabia, Natuna ate z tym Akuc co wyllylo Spalem a wlog unowu Sto
rupp a Spal na Posiol a ten posiol Zmiestay z Lugiem cohy był z galazze z
Wynych białawozu potym tym Wmyway Twaszy rano y w Kieszon.

Pektia tam zedna do Soku niepotlej gdy Kukuawoz pieruży raz Kieszon tamże sobie
1 prawa Stopa ciwodzi. On Niasen pod nogu un kopauży gdy po domu polypso
2 Pektia Zabia Kadzyc w Komark polejowym Kuralem zasa lozym, Kadzyc
naylepszy Ktary na Szochy rozie Pektiey.

Pektia

1 Pektia z gmachu wytraca Woda woda wleciowym by był Kamin Kramny uwarzony po
lewarac pauiment

2 Pektia y Pluskur wytraca Ziele Keryander pod posiel abo uwarac go w Wodzie
tym gmach polewar. Także y wly y gudy moczny potwaruic to wodo Kofule y Lubnie

3 Wly wy chorożę Leczy y gubi, ożon Peleni, abo Kieszon biaty Soliem na diemiate
go Ziele pomazujac.

4 Wly y gudy moczny w Stowil Kuta w Oliwie rozcierana a uyprowadzana, nacie
raciac tym Wodzy abo glouf, toz czyni Soliemiey samym, tez ciato pomazowac
Ziarn Stonecni bounych wlyczyniwszy.

5 Wly y gudy moczny potwaruicac to wodo Kofule y Lubnie. Woz Ziele Ko-
lendrowego, dure spsci Zica Browego, y Natuna do Kewney spsci to w Wo-
dzy uwarac, z Ziemię Drogicę solaty wytraca.

6 Pektia gubi ułozac garniec rawno z Ziemię gliniany, posmaruj go woz ty
Bylkowa Kustoscio wlythie unie unidy

7 Wly y gudy glouf zganiac Woz miodu Tymowanego tym pomazowac Też
Miod z Soli z mieżawly toz czyni y sama nase cebra

8 Wly gubi Sandaraha z Oliwa rozcieruicy pomazowac

9 Pektia gubi z domu Waryac Ziele Eszechow Wodnych y Drogicę po domu.

10 Wly gubi y Zabia Soli z anowcczy z mieżany z Oleiem y Oliwa. Też wly y gudy
traci Waryac z anowcc zlebiotla w Wodzie abo w Winie anquillia dru Eup wodo

Popadaniu Warg abo Drucem y ranom na podniebieniu w osrech Odaw
 nie Saay w osrech bady z wywazeniem gorgym dedzeniem Lezy Draganst rozpuzniczy go
 w Wodzie Kuzaney puszczac przyciawczy troche Krochmalu y piekciem pomazowac i zyka
 popadany abo Wargi bady z flugu Stonego y iadonatego to Syn.

- 2 Drucem na podniebieniu wziac Ziela Doziambliowego z kroszeniem Dure garsci
 Szebmelu garce, Wina białego Kwarty wody Zimney pul Kwarty, to wazyc az
 boty wiece wyuny y tym Cieplo wsty wymywas, etgo ziele wygarle Dany, abo Drucem
 byli, tedy tym gargaryemy cynic.
- 3 Rozpadliny w gargach y podniebieniu litore bywaiq Zgryz baro przilo tym Snyfca
 cem, Rozpusc Draganst w Rozaney Wodze, a potym psey gopst Chyryke puszcz a
 Amniu przymiecha ni curcle, Krochmal, a tak Syniczy w tym Wsła wly.
 Kładay na Wsta, na Dzyzi y podniebieniu mazac albo maczajac.
- 4 Zmurauciem w abo Franionema przyciawczy Kuty garce y dobyse wyw.
 tluc haluna Zoty 2 to w Wini pul garca, az do polowice wazyc, y tym co
 naciesley gargaryzym cynic.
- 5 Dla rozpustosci Wst abo Wargi Drzecepech iako by ic Unyslna polowac, by
 waiq dla fwardosci brodawek, Dierst awer Ciplicy chystli nadwore, na
 uoc wkolosly kłustosci, a przylotz na Wargi pomoge, abo tez Rozany mied
 liem pomazowac.
- 6 Krosty y rozpadliny na Wstach gey Zwoła Zmiedzi lityra od hada gdy miedzi ku
 riy Zmiodem y Zywem Mioso y Kany nad rozgialac gey
- 7 Ranom na wargach rozpadliny pomazowac Sadlem doliowym, abo Zpsim barzo
 pomocne y w Wstach bolesci Wmiodysa y Licie gey
- 8 Na wargach ranom abo krostem natluc Grialow Zottlych Zmiodem y mazac Wargi
 Spuchate y bolqce Lezy Miodem Wargi Smarowac.
- 9 Wargi Spuchate y bolqce Lezy Sleyliem Sumienkowym y fengre liozym
 Smarowac rozpadliny, abo Rany na osrech w druciu Lezy w dlony Zpsim
 Sadlem, y na Rany Sadcuite baro pomoga.
- 10 Zabywieniu Wst Muszkaty kalce odwilga. dobyse moenie ic naciesayce Su
 chych Zyl Zatywardzenia Amiphisa Zuchq tego Ziela eliasz abo Mlyzys
 nida Zabywieniu Wst abo. Potowice krawcy Za Estabieniem Musz
 kutow tego Ziela, Satuch Wodka abo Zatraktem naciesayce Zuchnie
 bywa Wielkim ratunkiem.
- 11 Obrucem, turay abo Syni Zalamany mase z Polciu Koty a Zmioduczymic.

- * 4 Kurej litory głowę nazad cięgnie Paletra Licam Lufeniom Leczy. Złyty naprawia.
- * A gdy kurej rest uszyt nie wie iesc coby tiseba zwac Wina y apse luegosie piewa cbronie Bobrowe Strac warzyc w Dwie dawac Lic, Fling w Oleiu abo w cym kłustym magiac y uadark Mylletadac.
- 1 Zalywieniu wst, bolecie głowe, y pul głowi y Paralizow y padaięcey niemocy Latania Much pised Olyma Woz mumię y Wodlię Majeranowę Ciepło wnos Jar kac, resuscuię Mumię ile grochobę Liarno w tej Wodzie.
- 1 Zyl¹ Leczenie woz Olejku Kumiendowego, y Jengrelu, y Flamin nasienie, y tym ciepło nacierac gdzie kurej. probatum
- 2 Komusie skurej, roga, Wgolenie, Zaslau Surojego natubowey uskorupie Dyse- chow ze tily natubowey, Zaskru tego natubowey y na wie Mieysce skurzone wysytory, tak dlugo az sie sprosci, a onym Pwerczeniem wysid uyciecie.
- 3 Komusie Zylty kurej, pod Kolany y na innych mieyscach wozmi durie głowie Baranie ze wylutim y Skeraj, tytko Rogi, adetni w to w Garnie rosciew przy bardzy na Dwie, waz to prawic dobyc, coby little luroc Zalewac, apo tym wysytoryc naczynie iakie y nogi, y estajac dzierzec nad Paraj, a wysytoryc y odwarowac, aby Ona Para na mnię na Strone nięsta, tedy w tely kua kłustowc w nogi umozcie Ona Paraj, a Zylty sie odwilza, y tak spdzie Zlow Zaboru hemiey
- 4 Zylom w kłup Zbiegłym, tym narostamy w se elalid, zwtaoreja na kesci trawy ro Liceracac, barfisu glonego, abo wodnego z Ostem blasztrouany.
- 5 Zylty kurejse porwane, litary wysytlicygo estowielka kurej, oddala Droch wly morny z Dragantem, w Ciepłej wodzie luctruu dany.
- 6 Zdysie Zylty kurej woz maglic Dzenichney Wraz z Winem, a Zmalcem abo z Olina, Dlastrom wysytadac kurejace Zylty, Turande odmielisz a y rescaiga pba
- 7 Zylty skurzone y zeschle dwilza do wze magka, Owiana, Wrazona w Winy, Ciele y blasztrouac, Woz Kosen Omarowy Liciey Smazyc z Smalcem gpcim to Zylty skurzone Leczy y odwilza.
- 8 Duchmieniu Zylty po Trui, woz Lutny, piotuna, a ipcmieni a rouno stue pospo tu, a wlywaję Dlastw wysyt opuchle mięysce, abo driesz Zlow
- 9 Duchmieniu Zylty, woz Lutny, a wlywaję koka, a se noga, woz maglic Dzenichney

dwa Zolli do Jara, miodu Lyszkę, miodu do Zamieszania potysza y ciepło to wysuszać.
 Kurcowa Dzieciociema, tak y sic Dzieci ciagnie nogami y rękami, y spaci niemoc, alada
 na taderca niemoc Dziewana w Wodzie Warzone, w tym myc Dzieci ciepło pomaga
 Starzy Olekiem Magdalouym y Fiallowym Zmieszaj, ciepło Zagasaj, y
 wysytek gylnicę miazac dziecięciu, tak tez wysytek głowę Fiallowym Olekiem
 Olekiem Ciepło namazuj. Takie na taderca niemoc nie Lepszego Jeno ma-
 zac Dzieci Olekiem Diatey Zicy ciepło.

B: Z Gag Lecy porumki daj sale calo Licz zroszeniem w Wini warzone Uzywac
 Zgag oddala Sok Lubreicy z Propem Frankiem Uzywany.

Miazce Dziasta Krosty y Kany w garle y bolę głom dosto przyda Krosty na
 vsiacu Sol z miodem a w Odru rospuscay miezrac to puscacie Bolę głom w
 Garle, na te drugie bez Odru czyn wysyda wy kłuna chasc.

2 Tym chigna pomaguy Wz. Kłuna Sol, Miodu cystego dwa Loty a tym pomagac pól
 tez warzone Prot w Wodzie, Kany w vsiach goj y pie y soliem dzieciasta miazac, p. Lona.
 Tez Sol Blazie z miodem wysypraway Kany w vsiach puszczac, Sol Lubreicy
 Uzywajac rany goj mozo, y wychysoja Wodna Pabesana Zagasem y Wodą do
 Zany, Imlec w vsiach wychysoja, Zmity Sol y z kłunem Lecy p. wycy tym
 ciepło. Ostabile Dziasta zebami Eturiedja ziciem Kłunem zicyem na
 czerawie y Zoby wychysoja.

Puchnienu z Vsi Mirra w vsiach trzymana, slyni wonię Lubiezna a Lu
 1 canienie oddala.

2 V. D. S. Aloes Masylowanie w vsiach oddala Zay wonię Zust, letora pily
 chodzi z Zagmitosi w Zoladu bpdajach

3 Tez chleba Kzanego ciepło z Winiem Uzywac, potysznaj go Skalierę miatko
 Utaraj Tez slyni Zucerschnia Skuraj Kzanego chleba w Winiem rozmocyc, gal-
 ganem potyszac y Uzywac.

4 Puchnienu z Vsi Zgoradli, abo Zicy icalicy chowaj temu posadnie po tyj
 Peranki nad zebol Kzanego Chleba Solonego w Wodzie z Skaty plynajacy, abo
 z gory obmieszonego, y tak Puchnienu poz bpdaj.

5 Tez temu z Vsi Smierdzi ma Ostacierznie bic Nano, abo Dru w dletym Skalierę

Pralwiera wazysze, a za ta Polowana wst ma wazysze Mirg w vince, a tym wsta pla
ka so sejsenu abo gdy hac dase.

6 Dziasta nabywiate y ducie lecy Suwe e Boze Dysewio z Miodem. Ustarte y pzez
chusteczkę wygniołsey tym ie namazuje, a Onymi wygniołkami plastruicę toz
uazyc Boze Dysewio zewszylam a tym ie wymiuricę.

7 Smrod z ust pochodzący odpasa a zapach wdzięczny czyni, wazując Dzięgiel
y Skropem wioślim, a trochę Miodu. Bole głębiej leży, literę w rger czynią
waz Samacęj Skerocy Spalency z miodem szarym z mioszawcy pisy kradac.

8 Wona z usi w dżupie na Celemie, litera z wrochnialych wilgociosci pisy:
chodsi, Mira ktora jest zoltawa rano ia ma być Obierana y Lepra naważca
tylko w rzy, Wszymolurek y zagniołosci nietylko zmye, ale y martwe desuraw
czonym krostem białym petne flagny y Bopy Natur z miodem pisy prawiony
demazuiac Łopsa y gój y krosly y Bany na Usiech.

Abu był Cflowek kustu niech Baki Pzczelne cęsto Jada, kucę cfloweka

M Jazre caleb znowego zyta cfloweka kucę. Ten wyda trochę wprazona a
potym starta na mąkę a z miodem zmieszana co Lechony Cęsek waży
iedłona so Kanu bano kucę wyschłego cfloweka rest Kęcy dosuraw
fona. Ten kęcy cępnę kucę do wyse narze Ciato a to wazyc nazylemy

Na wysuszenie kustu cfloweka Pęcy z cętom cęsto porana pi

1 by wysucha cfloweka kustu nad wisze wedy

2 Ten Polowka orwata cępc Dżagmy z woda z cętom a z miodem pisy wazyc uszy
boranu die barzo cfloweka kucę

3 Ten Koch Wazylęynu w Poltrawach porwany y tez Polce czyni gdy prochu
tego dure cęagne z kory w Cukry abo powiatami nasurawianu brac.

4 Ten Oleik Kosnu Suwalskiego krawi z te wilgoci Dymc ktere z ciata cę
nię bolesci w Ciele kurotu o Oturiera y zatkanie to jest gęste Ciato z m
pomazuiem Dziarlic Oturiera w kęcy, pzez ktere uycięga z te wilgoci

5 Z bytnią kustu w Ciele przyc nasienie Pasionou z kbinem wysucha.

Masa Gójące y Proszki

1 Masa ktora z gój Lang pzez cępnę waz wilego zyta z tucie z nowym smas
cem, potym wlos w dżupie, a na Cęniu wstian abysie wozmy to potym z tego
syn Dżastny, a Listowice naważycy, maczay to w woda, koto Lang da
Zapalency

2 Proch ianzo dobry przez dwa dni Lang rzygi, wezmi Pieprzu Węgla Dobrego zetyfy to czy
sca wproch a gdy tego przystosuz przez dwa dni zagej.

3 Musz tez ktora gey karda Lang, y aperture kapsa nato z miodku, ale bano wplywa
ny Sezaga y gey, wez Litargivium b. Slegwasu uncié slegwasu uncié Olney
funt i w slyn masé. Druze wez Olein funt i prostego, gleytu uncié do w slyn
masé.

4 Plastr Stouriany na micy sca gorace y na usody zastarsate, wez blacke z Oto
uic Omyi Woda hatun bray, potym pisy luy na Lang e Venasz pomoc, est y scs do
scudrejona.

5 Lang zastarsate gniazce a smrodliwé gey, wezmi Wodli z Diego Przyka
Zie.a Smocumey Chustak a wyskladay na Lang w slyn to luda a lroc a
w drowierzo.

6 Galy kto smierelna ranion bedzie wezmi valowycha Celj uncié i Spdy Trisy
Dragny, Perlowey Chace Quinte i Koralow biadych urpeey nizli Quinte Zma
szay a w slyn Proch, a gdyby lato byl ranion wezmi tego Prochu tak wiele, w Czernu
ny Zawazg, a d ay ranemu wypic zwinem z woda z miedzianym, a potym zastar Lang
a by do niey niejsogo nie nastadło, potym wez Prepiku Wwas w kwinie, wymyraw
rany iesli rana jest schodliwa, tedy masé w saszac z tym Trunkiem aby pit ra
ny, ale iesli nie sony schodliwa tedy dasc bedzie raz daz mu pic, ale umywa
niem Lang w czosiac, gdy ten Proch bedzie porzwan, iakto tu wypisano, tedy nie
tyseba zadnego Plastru na wierzchu wyskladac, ani krotu zadnego niclet as o
icdno z wierzchu Lang zalazyé dystal, Chusta, azby on Trunka pochyl ciec z ka
ny, ieslié poeznie tedy zostane zyw, iesli niepoeznie iest y scs waplolwa o tego
z ywoicie, a dourem bo w rpeu tego Trunka w godzine wedur a nadyaley we
tly do cieje iesli iesli rana, schodliwa, tedy w ktorego dnia daz mu tego prochu
mniey nizeli biemniey, a tysekiego dnia iest se mniey.

7 Syrop ranyem bano dobry wezmi Lusiego Ziela Prepiku Dystanu białego, Miraby Jeru o
ney Waj to dobre wstarym srawe, potym pisecz pizez Chustak, a gdy ocit odmiemie da
way niemocnemu sic poranu y w Wiesz.

8 Gdyby lato byl z wierznie zastarsate, iakto na bnc proch wygajon wezmi Wapnagaj one
Wtly ié gzyce, wley uncié smiazang dystal dycieréy, y tez miodu brodzg z miedzianym
solon, a w slyn cizay masé, a tym opsto pomazny piwkiem a bedzie Ogien wygajon.

Corin Piedielny.

- 1 Na Ogien Dzielny wezmi Smietany Slazu. a dalka Zoltkow Kolojskich Zmiejay a w szyn
made Plastr y przykladaj to catodnie, a wycoz gajcie.
- 2 Truga wez wodliu Babjaney Kaluny a dloniego bialkow dalka Zaiace Kolojskich Zbij
wpytko Spolem a przykladaj.
- 3 Polenie Zagnite Drowne Leszy Zyto y pszemien z tuslu Dwoy nie otlusony porowney
sposci oboyga y spalic w nowym garnca Zaszuntowawszy, na popiol, kielasko wtyles.
y przesiac y kaadego dnia so trofze tym Zastypowac, to a bowiem guile mieysca tra
wi Proszek gorzacy wez Lupin od Bysechoru Wloskich, y spalic a przesiecy y pozny
4 juy zang a Zgaj.
- 5 Od Ognia Dzielnego, abo Jody Rana ciarna, iako waggel wez Lipiny Lato ro.
stej Sredney Skorki Okrobaney y u garnca nabladory suwa przykladaj spalic
az bedzie kleiwate.

Wlosy Rtove w Kanach wosta, aby Zrang wyszly wezmi Ziele Ranie

- 1 Rtove Dzielne, Chmiel myki porio. Jasionowy wasz te zeszty w wodzie, a wymy
Kang dalko rany to woda, a solym wez calek cieply y przytloz na Kang, y odoto
Kang, a wymyda, wlosy na Wiersch.
- 2 Robalic w Kanie y Zagnitem woz tuwarog coby dpszieszego Twaszenia, przytloz
go na Kang przy godzinie robaliczy wstapiog Zrangy edy wystapiog do onego Dwa
rogu, agdy juz wymyda Z Kang robalic, tedy wez List Topolowy Zielony, przytloz
dla na Kang, a pod tym Listem ranasip powoli Zgaj.
- 3 Na wywinnienie wezmi Stypki pszeniczne, wasz ic z Cestem, a tym cieple wywinnie
ne Mieysce okladaj. Tez paszera z Cestem Atuszona y cieple przytloz na Leszy wy.
winnienie
- 4 Rany wilgotne plugawe wysuszajac wysuszajac y gorz Prochnony Proch Zusta
szefa debowe, przyto dobytym prochem rozynowac wyfoduric Kang.
- 5 Dzielnego Ognia Stulki y Mies wysoli, abo Surim Zmasly Drenieszap, na
Zasalencie wtorym Czeloku y do wyppaleni Ognia, tedy na tuc podreomida
przydad Solu. Klegwade atym pomozac.
- 6 Dzielnemu Ogniu y Zasalencie wpselieniu w kaadym Mieyscu Stulki sry
ziece Podbiatki Zmiodem przykladac na plastr.
- 7 Dzielnemu Ogniu y Zalesni Ziele plastr w szyniowy Zniego a przykladaj
wac odspada Ognia z Faszietow, takze wyfoduric Kang Ciata gryzace
Ceszysza y w szynia.

8 Lana w wodzie a Zagrzebie niechce, a tak wlozy z Lany unidziez, y Zagrzebie Pradnie, wezmi Szewskiej smoty w tym Zmiej Plastr ten plastr pomaz mastem nelyt. ongi nietyjeba odymowac az do dnia tyjzego plastr sie od rany.

9 Stonina Wafena pisyjura zana na calkie, kocherick rany barzo pyleto gey
10 Ogniu wielicelnemu Zapaleniu iakiego Sadzela naltudszy, Liscie Tyjane Zielone dobyje pisykladac, ogien wypeda.

11 Wyfody bolajeci gury pypuka odmikaja rozysca gey y Skura prasta, ogura y Opala, Wapno z Olawy a bo z Tadtem rozpuciczy mocno Zbiera y pypuka, Sadze z Ocetem y Olejkiem Kozanym pyprowowane Lany urzodliwe gey y skera powodzi.

Coz ta ka tajemnego mpskiego boleac, y puchliny wmiocja gdy uwazyz maie Terum Grecum maie Lnanego nasienca y toz Znasieniem wysoliego Slazu y tak w tym Plastr.

W Bolesciach Nerdouych, y do puchliny Ziarnem biazadaala Kerzen Kosru Wloskie go z Tyzanna wayjac dawac sic. Drogie Kmiotu, drobne rozynki z maki z Bobow a z Woskiem w tym Plastr y oddkladac. Tyjce fol z Kozynkami z Tadtem w se. z Kozyn, a bo z miodem dobyje pisykladac na Opuchlaq mostep. - Bez Kozynami z miodem naltue a z Kozynkami pisykladac Plastrzem. Ter Bobu wayjac w Wnie a Obtozyc. Ter Kuciane Liscie z Boblowem naltudsey oblognedy mofy, bol dodala. Ter Opuchniane mofen stuluby Salety z Kozynkami oddkladac Spode.

W tajemnych Miejsach zaniem, ktayms y cymy Krostki iakoby Brodauli. O koto tajemnych Miejsach zaniem Krostom Ktore bywajy drobne, nieduzy bice apc ale bolace naltue Kuty na Plastrze pisykladac. W mofnach Mięsa zbytnie narastanie y puchnienie, soprol z rozrodzy winych z Wniem a bo z Ocetem z mipszany oddkladac Spode.

1 Lute Wyfody Lany zastaryate Bez Ziela w Soury Zapaliska Sed z do- fienia y ze wylukiej Naciej, ze Piodkiem Branego chleba zacyjony dobyje wmiocjany miasto Plastru pisykladac w wyjedaz a ie y gey y zaurera Ter wosku tym Plastru maczane wedlug Szewolowic ica dylby danyie y plastru wane.

2 Kite lecy na estonda wstydliwym, Wyfody Dziury w helacie, y rozpadliny w Stolcu Centuryey z Wniem pycerazac

4 Wostenkach wstydliwych Lany w Wrocie y Skazy na Poleni w wyci wsi Lwa terai Wodai Ziela Nardospek, Cukru w Lanyego celiw w miatko Warty gley go 4 Loty, kimsfry troche mato pisydac y to wylukie w se dni 4

471

Przez dni 4 wosk lenny mocz na stoncu, psecedzić y tą wodką tak nagolennic, iako
na syrodzonych estonkach Skazy dwa kroce każdego dnia, wymywać y flectować y mocz
mazać maczając wyskładać.

4 Krosty Surochy Kandi, y uselabie Radzele na miejscach tajemnych, tak męslucha
lic y nieurazica, gey wazjac Szalun, rostęli y Lioce, a to Sze.

5 Rany Radzele na miejscach tajemnych Matzendim, męslucha iako y nieuraz
Serch moeno gey posypując Prochem wodną Babka.

6 elipena abo Jodara męslucha zrucate lechy y suchanie Znich uyrzaga Kagen to
togaćnia z Liciem Bieliniowym uagac, sobym maćli Bob cwey ppydad Mual
do wtarley, y rony Czernoney, Suchey cości podje zelato na Estalia Oleg
licu Rezanego y Kumienkawego wyskac, atym cieple oddadac.

7 Sily morsza Duchna Loy Bielęcy Wazony Poli Amierawoy Zagryey y Letnio
namazuj. Drugdy Inoy cwey w Ocie uary a wyskładać. Trzecie Solu woz
Kotendru Zmieşay z Ociem napot, y wysp otrębi Doremionych, tak
urele co byto masz iako masz gęsto, to na austro rozmar atym oddadaj.

8 Na estali. Mieysca tajemnego męsliego sosypując prochem Litargilium, au
mywając wodką Natunoway. A to ma rany na tajemnym estoncu Męskim
Zasypuy Prochem Alonicy Zagryş Rany Natunoway Wodky. Rany na
tajemnym Mieyscu abo Estalu męslim Ktoresy cymiq wey glity z Olegliem
Rezanym rozpuszczone Rany gey. Rany Wyfolnie na miejscach tajem
nych Proch Aloes sosypując na Rany gey y Guty. W Siedzeniu talicy sie
dyszele w Stolcu z miodem ppyprawiać, moeno gey. Vide fol. 80

Zobawozeni a Rany Leczy wazyc Esrodki Lotow id Padta ure

1 Wyowego 4 Luty prawa de potyeba do wazenia Naftru tego Rany na
proc Sieple ppywiazac az Sie z gey

2 Na Oriemline peune Lekarstwo by nayu pksze groch w wserch ziwac
a ppykladac tak urele grochu iako z eroda i est Oriemline, a to zna
mowienie bol y ogien uyrzaga, a gey a chystkami oburac i est dosu ad z
sene Lekarstwo.

3 Woz sęsz wazyc woskie a eno mieysce ppyt a ppykladac. Album Coctum

4 Teg estonki odzypbe pomazowac Olegliem Boblicowym do byse

5 Sely ato ppeziemnie woz Bulwice Czernonych z Wazylem uina ppyce
ic cymiq przez lisy dni a pcezesz pomaza

6 Ne baidlane Rosenie z Liciem, wazjac y w ley wodzie, od mrozence estonki Omyuac
y nagysowac.

- 1 Od Prkania, Macierza Duszka w Winie wazsna asita Stanowi Przkauke,
- 2 Tez Amin Kramny z Celem zagysawcy Ciesto pij. Tez Zaduszenie wsi y nosa cepay uprey po tisy razy Stanowi. Tez pjestawa gdy oblicze zimny woda spoto magajace y rub gromac
- 3 Tez Krosu Dwugyliejo nasienia wroniac y Starzy pie Lesiey mastylku ptydac
- Tez wroniac Dobrowych Strawo. Tez psecie Przkaniu dobyse sic nasienie koci puc
- Tez Przkaniu Zbytneiu Ziele Redione sruac z Trosem w Winie Starte mozo bo
- Orze p, awowalo. Tez Przkaniu Zbytneiu Kobarbanum pypiekac z wodka
- Janq dawac.

z 998 y Karu bolenu od sejsa Luska noga Ziele pek z galatem, a Lianym Demieniem

- 1 Zarowno Utuc y pnyktadac.
  - 2 Reje y glouy poleniu pomocne Krew suscie pod ipykiem. 5. Liza zalywienona y wtyl krasz ebrowona kosen clichejajka dobyse go z Syla Miodowa sic.
  - 4 Reje wtyluey bolenci Wniejsa kosen Wodny Babil z tucfony z jadem uresyony
  - 5 Na kociu Reje pomagajac Kriana kochajce zrogami. Bolem uresole wresyony z Olawa a Celem ptyctone pnyktadac.
- Wst kysyurienie to wst a Zylack zimnych litere sa, wgtouie abo wstromach a mied ptyctony bano wrelluey som coy lu Zarownu y dyzenie stenkow.

Krew Znosna Stynacow Stanowi

- 1 Woz Sela Kardey zolotyony abo kociu ptyctone a na coto pnyktone.
- 2 Tez wata ptyctona a z Celem wnym Zmiehana, na coto y unos upuszejona moone Krew Stanowi.
- 3 Kwie Znosna Zbytney zastanawia g ran zlotych Zylek, Proch Kofsema pice perst po Lwinice go dajac w Trunku uzywany, wst, Lelawtom, takze mine umpryne ptyctone pulkany Lesy.
- 4 Kwie Zbytney Znosna zastanawia kysenie Krepilowu wgarsci trzymajac a z se dobyse Zagsele.
- 5 Kwie Znosna Stanowi, y wrani Proch farmy Heleny atym rang porypac a Stanie Zaraz
- 6 Kwie Znosna Zbytney Lice Bulurice z Lelawtom Seli wstarte undroze upuszejona
- 7 Kwie Znosna Zbytney kamuc Pek Centuryaciey z Celem a z tucyom Zmiefony w chustke masajac a unedra listadoc.
- 8 Kwie Znosna Zbytney kamuc pek Dysepecka Wnieysca Knotek z Chustki w dreg cony, a domafony unedra wtezye, abo same Ziele Kwie Utuc y na Pele wotozyc abo prochem mwaiko w tartym nerara zdmuchage. Tez z Wozu Kwie gasta naura sok kierey wie upyctajac

9 Krwie znoza Stanowi moze yznac niech zimna woda leno y nasie chustka w e
czuwo o. lary, a miptli. Wac hac a Diata plec niech piersy mozy y balceuz
Ja, Brzemiema niech da Mipce policy

10 Kwie ktora z bytnie nosen nosem dajie kampana na Proch starta woda pro
sta rozpuz zena Odu uinego wysylnicyfy pomoc w tym Chustke na
stole wysylnicy drugi Osto Prye obun y to jest nawa i obc to jest nasprawi
Zek z kad zburzona krew pochodzi wysylnicy tes triseca chustke

11 Procha woz Smoczy Kwie unos wypae krew w estach Zaczera
12 Kwie z nasa Zastanawia Pol Keryandras unos puz zeny, Ser Sama Womia
tor Samo cyru.

Dymneriu Kwie wsty ktura zoluc pochodzi w esmi Tyranu dwarte w

1 Kwey rozpuz zeny Arabicum Bolum Armenum Kardego Dostot Zola.
ategosie nasprawy po trunku pcvana Oepie.

2 Ktorey Kwie pluz ktora krew z Diersi stynie do wst, calu tes y me do
ra z tony podniebieniem y zdygotami w Pady, a zwlaheba unocy po Spanu
Kadidto biate ma byc na noc polykane potyfy na kretatt Digulek Okry
gtuch pjeuw tym niedostatkom

3 Kacane Kwie Kury u Culise uzywac pomaga Serdeczny y Kerdia.
ce, y mglosci ktore pochodzi z Zarazenia Duchow

4 Dwane Kwie Zastanawia proch Smoczy Kwie, y gunny Arabicum y z Dra
gantem to usytlie rozpuz z Kozana, Wodzy a galecek z tego nadzia dac, kto
re bierze u wsta po iedney tyymac pod przyliem a potykac

5 Kwie czarkajacych Proch z Karsenia Omanowego Duchego mialto starby
a w trunku uzywany jest Katurliem.

6 Kwie wracanie Chylia Drotun Erabr Stanoura Starsey dac Pic.

7 Kwie pluwanie Prop z Kuby wartye Ostod chusy pic.

8 Kwie pluwaniem bano dobyse pic Karsenie Zywockostare nauwerciaughy Zmidom
Kwie pluwaniu Listkow Zmaciesy Duszki w Wodze Zmidom, a tak da
wac porzywac Lok z maciesy Duszki z Ostem Zmiehausy dure dragmie
y tak piyqc Kwie wracanie w Stanawia

9 Kwie pluwanie Groy abo Bobli. Cwosych w Stanawia, pite z Ostem a do z
winem

10 Kwie pluwaniem bano dobyse pic Karsenie Zywockostare nauwerciaughy z
Midom.

- 11
- 11 Krwiy pluczym talicyz prochu Dulure dawac w Wnie Zmiehanym Zwody
 bolesiem w widrach bano pomocna Zwody piyge
- 12 Krwiy Plucami bano zimoc Welka dawac sic Goble medseuray Zwody Dra
 gme, y nasciatyke Denmy niemoc, abo w ustaurach boleniu pseciu S. Walen
 tego niemocy. Dawac sic Dragne Zmodem Cierwanym.
- 13 Krwiy plucami postanaura piyge Proch Z Alcedu Z Perwatliq abo gialco
 polewkay, abo Zwody prosta. Terz moze psrenie jno waszge, a szyniyc ia
 lo Klayster dobyte teg porzycac pseciu plucami, dawac Zyszed abo w po
 lewcelesc
- 14 Krwiy plucami y pseciu Dawnym Kaptem Z Alcedu bano pomocna ma
 styk piyge.
- 15 Krwiy pluczym krochmal Z Ciem Zmierzajac dobyte dawac bym. Takze
 Krochmal piyge, takze uycyszega pluca, Siegunki iedfac wstawaj
 jrew barzo dobyte ustanaura bawelna Spalona, kuryac abo proch unos
 Parkac. Krwawe rany Spacia y gij Karde Krwie Zynbrac wchodzenie Za
 stanaura, takze y Znosu Kadziate
- Krwie Zbytne wchodzenie znosa takze z Lan y Linnych mreyse, abo piyge
 Piepercy y na plastyklu myktadawac Zastanaura
- Krwie Znosu wstanaura ciekence, Luta w tarta a unos w tozyny, Szalwisa
 takze dobra ialso y ruta. W luvie Zysand y mufiac w wodzie ciekstey Cn
 datina na niq na skrobac, y bysymac w nosa Krwie Stanowu
- Krwie g nosa Stanowu Surnie zte na wegale w lozyc y w pchac pbatum.
- Krew ciekayca Zastanaura Inoy w lozycy Suetay, prochu w dmuchni unos.
- ~~Pleuse niemoc Solowca litora ptychodsi z Ktociem na drawym abo na Leuzym
 Boku miedzy Ziebrny, ktenu bywa febra zepselim Kaptem y w pselie dny na
 ne ktory niemoc niczym w pcey niebywa Lesona ieno puscie z pseciuney
 medyanay, abo z Plucney Zytly, a potym w killeu godzinata, zteye icli dore
 Ktociu, a dac bano Krwie uiele ioc, a ze do Omdlenia, tym wiod unclny roz
 targniety.~~
- 2 Pleuse zedyc w rycy Bryfodli Krwego Chleba dobyte uylwaszenego y umy
 dzersu go z Surzym mastem wtluc, ptydac Dyaltryk Pleklu Goblewego Zardow
 na, icelby do wofymema Plastru bylo ddyce, to nadwuch Chustkach rozmazay
 ciesto tak ztyla ialso z ptyklu wyltozyc
- 3 Pleuse ied z lekarstwem, Plastr z Blybmatlio w tartyk, z Wody z Mastu
 w szyniomy.

4 Pleure y użytliue Zagmłosci urotnosci y bolacejke iest pewne Lebarstwo w Ja
 cu Anethum uysie gęł Flores Salsuuro

W Łody w Dłucach abo na Wątrobie czyni wysestrono w Pierściach Oleick Sar
 Lany Kwasy Kropli 5 co dhen u dorym uinice zazywae.

5 Pleure wedy Leczy Spiritus magni kroplic 6 wa Lianuicę wyuwaro
 Pleure Dycharney boleciom w Pierściach, abo w Bolach, murba ile bobowe
 Lianu polknae dosto romaga

6 Pleure wseaw Boleciom w pierściach czyni słastw Galbanu a Gledac.

7 Kiedy w Bolach Kolo to iest Pleura ujed na Wątrobie abo na płucach
 1 wez 2 Ziarny mały ni tynduwy, a rozedyń Ciasto 2 Wody Zimnej a nachyn
 3 Waciu tak wielkich, jako grosz 4 Łaski, uwey zmar ze to w Olejku Skro-
 pienny, a tak gorące popytaday, na miysce gwarantone a gdy ostygny mezas
 4 usyloz gorące, To gdy 5 Kroc no 6 Kroc edywar, pewnie ci przyszed ro-
 7 spalenie, aco uupłunieniu Kopy unel bedzi choty Zdraw.

2 Pleure Leczy wez meicronu Ostredouych Ziarn 27 Szahana fakucle jako
 wetly Dalec mierz wliqoc Cotonie Ctuwane użytlic gotiue drobno ustare us
 no wlypac, ty bali dac usiec tali atugo, az ber mała miewyuny, y tak niech u-
 3 zic tali gorące jako more.

3 Wez glif Ziemych, a ostusie dobre w Wodzie potym ic napon w Cacie
 y w sypic dobre na zelajney Blasie a to utulustry da Lic na parcie, a to mo-
 ze chowae w sypic y na zimie to dobre na parcie jed Zrobiami

4 Pleurye y boleniu Bolaw Pawoye użytlic y bole wltada z Buluure pro
 saku Pyta Zmidoway zazywae. Ludjom Suchoty najqey m. Kopy plucyey m
 5 Zolbar churche sypic y suchline

5 Pleurye abo abery pleurye litysy dycharney pracuay diaz demu ganyhanu naciemi a
 6 poka Zmianego Zmidem puypracuicę y bedi Tegoz dobre Flegmy cypylic a
 7 gube Pierci toz uynodoci.

6 Na usedy u płucach y wątrobach iest barzo przyteczny Olejku Sarcfanego w Ka
 7 niu uysie Kropli 5 Oleick Salctry toz czyni użytlic Zagmłosci we unqey
 8 gey y rany użytlic y glisty nosy.

7 Wez iablo Rodla y u eney 2 lte wyzmi, z tego abo uydubay Sypicey gdrze cay
 8 ara Znicn a napetni to miysce Cypbiami co 2 Lad z adia puywacy a ucy lreya
 9 Ky tym Penunelium Zalkay 2 niec ic ugoracym so diete chy byto miplue
 10 unel palone, polym rozdroz na Cetyry spoci y dady choremu Jesc.

203

- 5 Chleba białego Ciepłego rozluźnij w Dół Drychalcu w smazac y tak Z Ośmudzią Długo
 wysuszą Ciepło. **Wmroździele narkotki utarte dać w piwie lub
 gorzalki to jest nasena ugoziela utarte**
- 1 Kocię w Bólach Wmroździele Kocię w Bólach wafy Kumiendku y Slez w
 y w wodzie napoty, polskie wley umacharjune wysuszący Szezko Długo
 um onlelu wafone i dżyni
- 2 Kocię w Bólach Wmroździele Kocię w Bólach wafy Kumiendku y Slez w
 by nie bytna mocny, abo woda restuofony; a co najciężey na boli bolejące piły
 Kłatane abo urom Szel Zi płose y Krewatose flagmity y wafy y rozprauna
- 3 Kocię w Bólach Z wrotyności Zamkniętych Kocię w Bólach wafy Kumiendku y Slez w
 ich wysuszą a na Opa boli wysuszący.
- 4 Kocię w Bólach w Kumiendku Kumiendku wafy Kumiendku y Slez w
 bok wysuszą a na Opa boli wysuszący.
- 5 Kocię w Bólach Zastajatemu boleniu tisy dżyni Bostropesko cyo Nasce
 ma piwo Zurnem abo z wodką tego.
- 6 Kocię w Bólach y boleniu mark Kocię w Bólach z Koniem a z malowem Kocię w Bólach
 utarte y ciepło na Boli wysuszący
- 7 Kocię w Bólach y boleniu w Bólach w Bólach y w Bólach w Bólach y w Bólach
 wafy a to wrotyności Zurnem abo Zurnem a dżyni Bostropesko cyo Nasce
 w Bólach y w Bólach w Bólach w Bólach w Bólach w Bólach
- 8 Kocię w Bólach
 wafy Strauna piwo Benedykte, bawo dobra wysuszący zym boleściom, Też goy do
 marce Kany umacharjune piwo Benedykte w Bólach w Bólach w Bólach
- Podom tuardym nabitym y petnym Zbytnich wlgotności, tak e Krew y tuardosc
 po gorzalkach pocięta w Bólach Kumiendku Długo napasjeniem y Kumiendku
 piwo Kumiendku Kumiendku Kumiendku w Bólach w Bólach w Bólach
 Kumiendku w Bólach w Bólach w Bólach w Bólach w Bólach**
- 2 w Bólach Kumiendku y boleniu Kocię w Bólach wafy Kumiendku y Slez w
 bo 4 Loby Dobrowego Kocię w Bólach wafy Kumiendku y Slez w
 Kocię w Bólach wafy Kumiendku y Slez w Kumiendku y Slez w

- 3 Bolenie bolow y z plec biniocya Wodka Ostreselowa z Licia Dystylowana, piąte
 pul Kwarty ciepło to reszta lepiey, gdy nasienia Cuiere białego przyda.
- 4 Bolech y Dierach bolecie cipselnie glabow napalic Dyrskuanych a
 ten popioł Zmieżausy z Sadtem Starzy, okładac Piarsy Boli y ludy boli.
- Scia atyk y Belesci w Biodrach Wmieszaj Tisy Cuiere Lota proszku
 z Liscia Dzieluoc naraz Kwasydoy z Kofenią Diebuselci w Kwarcie wa-
 dy wafje, a wleg w dze brae.
- 2 Belesci w Biodrach y Kisyrach z tataru Lica natęgo rownie w Wołce wa-
 yne, y utarte z trocho maplu igdmieney, y plastrovac con ayresley.
- 3 Belesci w Biodrach y Kisyrach wstarejney z Linney przychynij Dze
 Dylwac usitum miejsie wafje y porana y naroc ciepło po Kwarcie pi-
 wac ict Osobnym Lekarstwom.
- 4 Boleci w biodrach ict Lekarstwem mąka Konkolewa z Skowim Lay-
 ney Wafje, a na Biodra co najciepley przykladac.
- 5 Belesci w Biodrach ict Wiedum ratunkiem piąte nasienia Ostreseso-
 wego dwa Loty z Gromem Osobnym.
- 6 Wz nasienia Dyrskwanego z figami Dylwac Plastr y przyłożyć az się zdej-
 urenicie ulży boli.
- 7 Wz Dyrskwi Krecuchy narzo pomagac natulosey ich z Sadtem w episywym
 na denną niemoc, abo w Biodrach przykladac, tym mac Plastr piąte Dysty-
 godym, takim Zmycie w Wanie a miejsie gdzie Plastr był obłożo dwo-
 na wełnę.
- 8 Boleciom na Biodrach abo dnie Ziela Dzieluoc natulosey Zmąka Dzieluoc
 na plastrze przykladac.
- 9 Krytera na Sciatli y Lupanie do byle dawac wiecey Zytney Duchy piąte Kwarty
 rowney masła z Lotem Wiodu 4 Loty y z tego Krytera dawac.
- 10 Belesci w Biodrach y Sciatli w Wotrobie ekoto Osierdja Zoltey niemocy bar-
 zo pomaga Wz z Kofenią Konyulowego buttera Czerwoney her Zinnem
 abo Złoda Dzieluocowa podsi targowato mocno unywdzi z Ciata to ict
 geci z Wyna piąte do byle her Gucelnym
- 11 Wz agarium Starley w Wiodowym Odced Pragmicy pic, na denną niemoc

45 Niemiec abo wstaniech bolema wraze zwoda. L. odra imarowaw, y w syjt e noze Cleyliem Du
szynowym raz abo dwa pbalum.

1 ~~Markus Dziwota z Zywota wywodzi Kozien Dylgowy tak w ellicy cest mary, iz dzia
w djeniu dobyje go nisy tym ze czasem z tymem kalowym Danion wie.~~

2 ~~Genal Lenosi sic dia porodzenia. Danion bysemienym Lelie syni porodzenia tie
le B. drosyniu Juragosa a tucjone, a plastron nadperek nisy Korone~~

3 ~~Kozien Markumy miatko wryse co Czerwony Lawary zurnem cieto dacuy
nie pod martuy y Lorezsko wywodzi.~~

4 ~~Kozien Lelie syni wozk diornaku obra q tego mmeuszego, a wasz z Hanem
Plawy tisy Lyszki abo wrycey, atym pomazay zywot dani w ten czas godny by
dzie czas tego~~

7 ~~Markus Dziwota u zywocie doyeria Danion waszyc pod dria w Wedze
abo w wine dobyje sic.~~

8 ~~Umarly stod z Zywota wywodzi chieszacy y Lorysda po porodzeniu ucyaga
y na solosci och karimnych miejsc, y zalczenie chacie oddala, Polasici w
macicy robia y smierza, atd waszyc Bylice w Urnie u dnie u wodsie puz
paszyc myjac~~

7 ~~Umarly niedonohony stod Danion ucyaga z Zywota zabura waszyc dobyje
ia sic Takoz wryceiu spetym kaplem y botesciem y nisyktadac~~

8 ~~Lelie Rodzenc syni Kurajarna zwodu w wrysona, a cieto nisd dwidze
niem kuscia dana nieumowia odduja a syni mychte porodzenia. Tez Cy
ramen Sam z winem delnym pily pomaga bano~~

9 ~~Dani niektora prawowalasi puz kikkadmi a nie mogla porodit, a ramicy dal pul
tary dragie szafrau uypic, a unci porodit, a stom tego do suradzial.~~

10 ~~Markus stod ucyaga y Lorysda porostate woz Dyptan slikszy Do Lona
wrytozyc moze pic y kadzie. Tez Marumy soped wrym. Boze dysecki w
wine ziele waszene sic. Tez zley pre wrym d obrick cieto, Drock z Sta
rego Layna kenskiego stod Umarly uyszua duryse w pbalum.~~

Od Denney Niemocy

1 ~~Wozni dnos nie matucha Lipaych z abowosi w wawie sotym, u toz dawa
ny a paszyc unich kile godzin polille dni rotym unel uyszedz z wawia
syc wozowniku z morze chenu z majowym matem y nasidit tego dobry dwanek
tedy wstanie a wrycey niehdzie~~

2 ~~Woz Centuszyrey mniezyrey, tedy narwany wrych synic glistery ucyaga puzawozu~~

- az do krwie, a ze sta Krwicy bol wychodzi z denney niemocy.
- 3 Wez Doblic Dorie z Sadtem wiejsawym Zmiekanem, atym miysce bolacye nace
raicye bano pomagaj, a zwlascza gajcy wyszedy.
- 4 Wez Krwicy Layno Duzie polci wste na bolcie miysce, wyszyc one natychmias
pomaga. Zrozangm Oleyliem wstepym Zmiekanym jedze ten Krwicy, to jest
spisto jezcz do uciadrosna.
- 5 Gdy dno nie na chieyscu Wez bawetny y Oleyku Fatrowowego y na moesie ciesto
na rzed wyszyc polym zestaw bankaj ze bity rano y na noc, a tak by.
dnie Zdraw Za Boga, pomocz pbatum.
- 6 Dotym wez Kofenia Inbiernu Dworzilowu Cynanona, chyskatowey galki y
Kuwatu Boban, gatganu Cytwaru Pomarange Skurki, Sataradie Ziele
Cypšanu nayurpcey, dron biesisu nietyeba to drobno soktraiac y upnie
Kuwaj, Zalkawczy az do potowice ucyum, y tak rano y na noc sic Oma
nuwego Kofenia
- 7 Jez Sadanum wpatym maciom gdy w Dyzuclu wpatnie p dno, gdy w Doby Dyz
Zani bedzie brata.
- 8 Deney niemocy abo w bidadach tedy dawac sic nasienia Ziela Dragmie z Wi
nem to dni niestajacye.
- 9 Denno niemoc abo Kruczby Kofyali bano pomagaj, na italskry z Sadtem
wiejsawym wyszyc, bymac slastw niesz 4 godziny, polym Zmicy
u Wanc, a miysce gdzie slastw byl obtozyc Druwa na Wodnie.
- 10 Denym bolesciom Dyzniu sladkow Krzaurcy y Zuryny gryzeniu, w tye
wach y Kamieniu, Kofenie Slazu uwozowego, wasyce w Wodzie Lejey w
Wine dohyc sic.
- 11 w Bidadach y sciatice y Paralizowu wyszyc tym bolesciom nasienia Ka
zarawey, bano dohyc sic.
- 12 w Bidadach ba Lejey Steneznidow e nasienie z Sadtem nawarysowey Destr
Syniac y smieja.
- 13 Wiatrowu Wez Amiru Kianego wellu rozyced, a zwlascza wieimocach to
ladkowyc y wyszyc Zmego Hlegmy wiatry z chlebom iedzyc karky Zwodajic
abo Zwinom.
- 14 Gramuchy iedzyc w wiatry res dria y Wmiesza Cymom y Hemam, kalicy, Bob
kow e Dajdra stuc y swac res p dajca y trauraj wiatry. Oman toz Cym, Zuta
z Luczym Komem Duzylum wasyce y sic do dala gryzenie w wiatry

3 Wiatry rozpedza z Ciata Cytwar piseciu bolenia wrost golia y uszytkich unglisnosc
z Zimney pisyssyny.

4 Wieszienca y Disenia Ciata, y polubienienie y polubwienie Ciata gtouy bolenia
a Wieszienca, y Zawoty y Daraligu Zuebnice Trunliem wzywamy rany y na Nos

2 Dyzajym Ceterkom po Lanicy Cales z Woda dobyseced.

1 Miesiacce uywarze stod abo Perodzenie Zawsz slym Panicom Galban, abouem
Kad zycisj nim takze pisyttedajac, Takze bozyc Zmirko Galbanu uyppeda
Panicom z Zywota Dziecie Amarle, ktore nie hce same z Zywota wynisc.

2 Miesiacce Zastanowione y Uryne piyze Rozmaryn z Wniem pobudze.

3 Aplaum Zytne Miesiacce y Miesiacce, Wansac Galasdi Zieziny y pice wode.

4 Miesiacce uywarze piyze amlyttedajac Styrac bano pomaga piseciu Zawiardza
tym y Zamlucnym Miesiacem Wiewiesim bane pomaga

5 Miesiacce Panicom naca niedostathu calo naz astanowienie
Miesiacce uywarze Zycysk a Panicom Fialkow, Zyttych naciene, dajac pic dwie Dra
gma, w Wini abo w miedzi slym tez miale perodzenie

6 Miesiacce pobudzajac Imyke niedostathu Wiewiesie a poty seby uywyscedajac
Kural Fialkow Zalyer Ulyponych waznyudey w Wode, tym Lepiej gdy s i uniceh
dajac

7 Kartuy stod z Zywota wywarze, y Zycysko po perodzeniu, porostate z prochu
Koszenia Koszaju a Zmiedem sic. To slym sam Koszen wazny, a na Otwor Le
na plastrowany, To z Zymiedzi slym Otwor w Lono upuszczoney.

8 Kartuy stod z Zywota uywarze, wez Dylce Duchey Wiewschotkow, y Licza
Lutawo y Wietluczen zgruba. Kozymidka takze pissetucioneys Lot Natonekac
a b Lotaw Wodki Dylcowey to Umiechajac y Distilowac, w kille wody Wycy
cey na stonce uywarze, a Jasa poty s abo piyze Lotaw po tyf kore wywarze
ne pic jest dozwawadone Zedawstwo, na uywidzenie martwego stodu z Zywota

9 Ktora Bialoglowa po Dologu meuywysci se dobrze daj uyppic. Fialkow Tot
tych, y zapoch iden bialej Zyticy, y tak uyppic a bedzie uywyscedona.

10 Miesiacce uywarze Panicom Kopyce se wzym Zielu matecniak abo pszofelmid
nag o dobyse.

11 Miesiacce Panicom uywarze y Uryne pobudza Miesiacce uywarze z Zywota Wieszienca
Wieszienca y Duzek na Wytrobie piyze Miesiacce Duzek Wieszienca

12 Miesiacce uywarze Kosen, Zeiggelowy piyze, y Nyrdi uywysceda, pechos B +
turiara, pisyganu w kille woda oddala y pobudza, y pisyganu opuchlony uywarze

13 Panicom gdy po Dzewytlu nieby wazaj dobyse uywyscedone w wazny slym Sla
zu w slym kile moze dawac Pic, ale Kopsier Zauric naglesszy.

14. Danieł Miesiąc uwydri piąc Kofen Prowincy z Winem ile mędalow
Oszcz, Talier, wsiem Zolley niemocy

15. Miesiąc uwydri Jak Dworskie lo wsi Kapusty Włoskiej z mędalow
Kotaw, przyprawiony, klas do płacice.

Miesiącow Danieł o budzeniu

1. Kupobudzeniu Kresy Białogłowskiej przyrodzonych, wcz Ocy Stenych Ryb
abo Kopytami Kąskiemu nadolne miejsce raz y dwa okadzić moone porusza
Białym głowom dwinę seid. Dytym a pał czarney Kury w wodzie y to pic do
byje
2. Chłanianie Lioce y z kawatem w winie ciepło yj Bukurca także dobra w
winie także zazywa. Filozofem z Kadziatem z męszafy y d Spedlu
nakusysy. Tez Gobli piąc Miesiąc uwydri przyktadając.
3. Świotełany pic proch z Winem albo z woda miedowca. Kory Selsko y ma
cierza Duszka y pasyrosy w piwie.
4. Chocoby Danieł nad zysy zazyman, w budza y uwydri Oblek kmin
Kony, w winie ciepło zazywa, Tez Oleyku Kozmarinowey o 5 kropki
w kapony polewie zazywa.
5. Kofenie Kopytamiowl Uwasysy z Winem albo z Ostem miedowym pic
Kumienek gdy kto pic wafaj, a tym wiecey gdysj umin myraj abo pasaj.
6. Miesiąc Danieł o budza y uwydri wafaj Kofen Omanow a piąc, to
dym Kofenie Kopytamiowl Uwasysy z Winem abo z Ostem miedo
wym piąc. Tez Centuria w dymie Czopek z Kofenia przyktadac. Tez bylice y
Kumienek gdy kto pic. Dymny czopek z Piotra rozmoczyć w soku Dyleksa
nym y klasie tej Bylice wafaj w winie w dnie w wodzie piąc pasaj. Do
te Dyleksa wafaj abo nabiene w winie abo w dnie dawać pic

Stawy Białogłowskie z bytnie Stanowi wesi mase Comi Jse Kly.

1. Ze pomazac dwa razy nieumocnie Stanowi.
2. Wstawy Kewiesie Stanowi wafysy zywokost w winie a die.
3. Tez Zastanawia Czopek w syniufey abo wpretek z Liscia Langlowej u
w Otwor Lona upuszczac, Tez tej syniufey z niego syniufey popas
4. Jak w syniufey z kufey nogi Ziela, gdy w tym będsie bauwetra rozmazana
5. a polim do chłacie w to rona
6. Wronie masła przyktadając Danieł wstanawia
7. Kofenia Refarum Kobylego naktudsy a przy to rony wstanawia z bytnie ma
8. sioce.

7 Krawnik Ziele Licz natluksz, a to wyskladajac Plawow ustanowia wafszyc
tez te Ziele dobyjesz Danion nad nim Kadzie dla tegoz.

8 Miesio Zytrun Plawom niwiecim pomaga Terra Samia naylessza, ktora naj
bielsza, ktora nayleksza wysytknawszy unelsz rozstlyca, sic Zwinem.

10 Miesiace Zalwardziatym y Zamianonym Miescem niwieciem barzo pomaga piwie
aplykladajac uyciaja Syrak Zywal Leczuciano otuciera piwie Kysed z terpecyra.

11 Miesio Sna niemoc pomaga Danion Lozysko y plied Umarly wyszua. Trac Dobro
we u Winie pite ale sic tyseba u Ony myc nasaszudzy u Wodzie Luminent
Zmatejnicem, albo Przesenid, albo Dlag. Tez Paley Danion piwie Miesiace wy
wodzi, takze Lozyska, ktore po Perodjencu niwieciodofy, uyciaja. Tez chadz
Danion Miesiace podobna y rycale perodjencie esy ni syrac Zmiedem y Wyng
uwodzy.

12 Miesio Sna chorobe Biatoglouckie nad wysrodzenie Zausciagnionq, wzdraz y po
te znie wywodzi Znanem go Wywajac. Pomacie Bolenie Gmiesia, Kofen Kosa
Jour Cerwony.

13 Miesiace wywodzi y plied prokly z Zywoia wywodzi Danion ich Zamianone chrypsa
D miphesa miry na z Soliem Diolynhouym, albo Kucianym wyskladajac. Tez wod
Lure cedzac Danion Miescea podobna. Tez Kurdan piwie to Ziele piwe 5
Dni Miesiace Zastanowione podobna

14 Miesiace Danion podobzaiac wywodza y Wyng Kamien u Pochesju Samie moz
w Flouie barzo ponilajac y zagysowajac, wplawy Biatoglouckie Zausciagg u Sok
z Kurzy nogi Ziele, poteczny esy nigo piwie wywod a nizli Samo Ziele.
Danion Cierpiacym wiate wplawy Gleiek rozmarnowany w kapturnow

15 potawce wywajac iest pomocny s krosli. Tez Mayran u Winie wafszony sic.
Tez Danion Zbytne wplawy zwolasa wiate y bolwcki u mawicy wywaur a
Ziele z Szobli natluksz y Wyng Plastr a Okladac.

2 Kofenie Kurzego Ziela zto Ppawa Gynie tym sp osobem wafszony s kofnie wkie
nym Dnie sic dawac Ciesto wywajac pwez caly miesiac. Trocacy na dzion dwa
razy wzywac takow wplawy, by nasawniysze y na stajcie szly Zausciagg.
wplawy wiate Zausciagg Kofen Kofszyci w Cukrye wysprawny uelie y

3 Gnan. Rozmarn u Winie wafszony, a pwez czas nemaly truenkiem wywac
dobyjesz tez unim kappac y nasaszac po Pas.

4 Biale wplawy Zastanowia Danion Korat siaty, Bursetyu wiate Trocin Zoba
stenciu ego

5 Biale wplawy Zastanowia wyswrotu Puzozych Listeslow y z Kuciem
drobne.

potrawiac y z Cukrem w tuc y na Stencu postawic y będzie Konfekt, ktorego
brac tlyy Kroc na Dzien iaklo Gyszek wloski dobry.

W Plany Mieskiego Nasienia Lesy Ato rozpuscisz y kamszese

- 1 z Selenem Drinkowym, abo Zaktufanym a w tym rozmodyszudy kamszese przy
ktadacy na Nerli y na Mechesy nierey Pepsia
- 2 Wezmi Nasienia malenowego oczechotygi ule chcej stuc ie dobre w
Stepce Lamieney Zwiday fialoway psecedy a będzie Ducho iaklo Mlek o
ktorey wiech choy uzywa pfer 4 dni zausze po rano rouny trunsek bę
plo z Cukrem Zagraszay uszazke pfer kencas, i Zulfazaba pbed
na dobie Gdzwi masay Korzawy amarrowac abędsie zdravo wrychlo.
- 3 Mieskiego nasienia Zauszayga proch kensenia kosażu z Octem sruyc
rano y na noc a bo 9 mi odem troche przylauscy Octu od Cuierei So
ta a do gult Loco

Próra Mochseniu Lekarstwo

- 1 Proch Draconilowego z Samego w rickusdy go codwa Lesy Zauozy, z Cienciom
Orniamykiey glindzi, z kroum elletiem pucyc pfer tlyy dni pssydnie
to bywa do dudarzedonym Lekarstwem
- 2 Wezmi Dzeperst Ziela ze 4 garsci waz w Wodzie do Polowice psecedy
ymcno uyemi, Cadru przydac biatego Lotow ad, y znoun na tóg glistym
ogniu obrytajnie waz kymuac, a gdy zgotnie iel iaklo Syrop, bierz go na
raz po tlyy Zyski, Wodki Babelaney psec to po 4 poranki a w rouny dny
bic. cieplo.

Wczowemu Wkaszzeniu tedy dobre sic Jeleni Pryk z Winem.

- 1 Gdy bydle waz wkaszil tedy nawarwic tego Ziela, a rozday zynalac w
garatlo.
  - 2 Wczowemu Amielnemu Wkaszzeniu pomaga sruyc Bolum Armenum z
Octem miedowym.
  - 3 Wczowemu Wkaszzeniu, abo Dra Zapomnialego Daziol z Octem przyprawio
ny oitadawac moeno iad ungszajaca gory y Lesy
- Wczowemu Wkaszzeniu baszo dobry sic Led z Kwa Dylsewa Jesienowe
go y Ziocci przyladawac Z adnego bezwinniego Lekarstwa niemaj nad
ta.

13

- 6 Wprowemu wlaszeniu y psa Zapomniatego Sadaw y kardey bestey Sadaw
tey dosnek sic z Winem abo iest y na miejsce przykladac
- 7 Wprowemu wlaszeniu y innym Sadawitnym Besty tedy dac sic Zurnem Ogaz
ki przydawozy troche Octu natlucz Szanki a rano Klasc.
- 7 Zmiez wlaszeniu Sadawitnym w tym siewu abo jedzeniu y innych Besty brac
cet miodowu y sadawiczy niemozy dobyc brac.
- 8 Darsz przedemu wlaszeniu przyc gwrozdzielu polne matych samych Kurat
kaw dobre.
- 9 Sadawitemu wlaszeniu pomagajce galbanę rano gey Ter siewu Sadawitnemu z
Mirra w Winie przyc mochnosy Aniseuira Zarszkodzenia tego oddala
- 10 Płowiecemu y psa wlaszeniu natlucz Sadawek Dulecha w tolosiego z Cebu
laj z Solg a z miodem a przykladac
- 11 Ricyniad kowci wlaszeniu Bobli Stare przyc Zurnem.
- 12 Wprowemu wlaszeniu urelka pomoc Ziocia Palowrou natluczone przyc
X także Plastrem przykladac.
- 13 Zmiez wlaszeniu abo Wera abo Sadu Galiego dac garnuski sic y naka
X np obloze.
- 14 Wyeciu Sadom iest silna mocne Ledarstwo bo wrazenie wnet wyznaci
iesli ie znaydzie w Zoladku Cynan wlaszeniu Galicelukick Sadawit
Buburze wtlukozy przykladac na Gang z Sadu wyhodzara.
- 15 Wprow Drow Zapomniatych wredzialowu y wlaszeniu kardey Besty Sadaw
wrotey kisten gorzobany dajce tyly dragny z pieprzem a z. Kutu w Winie sic
nakazy dzien, polisz w wody z ka.
- 16 Wyeciu wlaszeniu Wprowemu wlaszeniu wazyc Korpr w tolosi Zurnem y sic wlasze
niu Zapomniatego Dsa natlucz Korfenia z miodem, a w gynie blastry oblo
zyc Gang.
- 17 Wprowemu wlaszeniu y Dsa zapomniatego Ziarna Przemieche z Chazyc w
wsciech cynicy Zmiez plastzyk przykladac.
- 18 Wazyc Korzen elliotaiet y dawac sic abo Zmiodem przeciw Sadawitnemu wlas
zeniu gadao, abo Sadawu wyprtemu. Ter z przego Dulecha Nasienie w wazyc
wsey w Winie dawac sic przeciw w szelakim Sadom. Ter z arzwac Korzen
maneruy cynicy z Liliow z miodem, przeciw Sadawitnych Sadaw wlaszeniu
y wsepulitnym y kurewomym.
- 19 wlaszeniu pol Sadawiny Wpra abo Dsa y inrze Dady ludey przyddie Zupiec na
ktadz ka kaw unowiy garniec wraj ic tak w piec, w gorzicy niebsic w lgoe

Witgoe Znich wyszarys sie wiedy wschna wtrzeć ie miatli proch gotowo mied
wzgo Zyszki i wyszarys ktemu 2 Zyszki gorzkiej, Jedne bratego Kadbrata
wzszylkie dobre Stariego Dayre czeremu Zyszke iedne uypie, Zuda, Zannem
abo Zedym more bye. Pod z Korbenia Hebdounego vesliby gadzina Bradla ko
go Zurnem day pie, iedne Zyszke uypuci uszylke i rucizne.

Postulat rest Wied Kostny oddaterego sie lisc od Staura, edyni w bre
te biede, nietyl sie pizez miodo miodu wiesch wbede, a tak zabiezec, a bouiem
gdzie sie ma Zaczec tam sie Orlouied Zadaia, a cierszenie unrey pira bez
wshelney wyszyny. A tak w rucizny, Czosnku Kerepek a tyte dwoie Zagna
w lownego Utluc czomek Miatko, a Zmiechay Zgniem w rucizne Zegreyre Ono Micy

1 Dobre tez Ziele wyszycowe z Ruciznym Sanktem utluc a na postulat wiedat
wzylke z Zgnie
2 Abo Utluc Ziecia Cuzellanego ze Pucietang a wyszylke wieda idadiesz mied
dopas w dychle.

4 Dwiej czosnku albo wiele czecz y miodu Drasnego chodogiego wespole
Zmiechay dobye a tego wyszylke na Zastolat, tak dlugo az Zia uyleni, a t-
potym Wosku wyszylke do dyd bedzie potrzeba, a tu Ostakhoui dla gzie
nia Masu traktuy.

Zrucizny Duchlina Kozynnik elliptka Liczdiessawa abo Kozmata Praloria

1 abo pirovia ko z polem Zwercauysy piro em ropuscac apic ciepto
2 Gad wsheloli uypuci natych miast Zagnie Kuyje w wodzie Sanktowej rozme-
szac, a gdysie wstoy uypie.

3 Desliby gadzina Bradla kogo Pod z Korbenia Hebdounego Zurnem day pie
iedne Zyszke uypuci rucizne uszylke. Abo z Kachow w wiedznych emie
so wydny a chyscie z mlekiem Zetisy dayre uypie.

Mosznowa abo Jadrcom Meslam Obuchnym.

1 Wzyc Galbanu y Zadanu po 2 Loty Oleykow, Dumienkownego y Zilicy bia-
tey po 2 Loty, abo so 2 Zieci Aminu Kramnego miatko utartego pat Loty
Wosku sultora Loty, Galdan y z Zadanem w Dziale ropuscac Wosk takz e
z Oleykami wly Ognia potym Amin usypac y w onaylegrey Amieszac a tym ma-
szug okladac.

- 2 W Moszczkach w sody y bolgczli od gda gowce, natkuszey Listlow u Gumia
nych y z bobkoweni obtozyc. Koberza Zapalenia Gwiallowym Slegliem Amarcivae.
- 3 Cztym ustydluym Obozey Dca napucalym z psymiotem Gynolym iest. Katurliem
Dzrotka Kranego Cakaba u nitym Wdzrie a w Olime warzona okladac tym.
- 4 Sadrom Mosolim Gucalym z botem iest ratunkiem plasty tym Gzobem jucz procna
gniatle Utluszenego z Kofsemia Gwiallowego, abo z Kosaca Dwoczliwego zot
Cynamonu Nadienia Kopru Dwoczliwego paput zota Kastranu Ort, to z Kamen
m biatym mocnym Zmiezac, a na Sulem Felarlatney rozmazawszy przyladac.
- 5 W Dechenu bolesi Wmielwa Ziele Liture ellanna rodbi. Polu wyzety a z Kamen
a zwinem Zmiechawszy uypity, na dienci Galioz Zwiervawsty na drock do
bise sic zwinem Lu temuz niedostatku.
- 6 W Moszczkach bolgczli woz bicia, abo Guzy Za Uchem, Galioz na Persiach u
Danien biata gowdyea.
- 7 Merkocym bolesiem Warzyc Ty zanną Korden, Kopru wloskiego do bise dawac
zwinem Die oddala God suchliny.
- 8 Merkocym bolesiem Korden Kopru Wtoliwego z Tyriq warzyc do bise dawac
bic. Szochen Osuchnicniu natluc Kozynlow unipudzy z nich Jadenka
z mazią Bopowq abo z prochem Aminocym, atym okladac.
- 9 Bolgczli abo Zapalenia na Moszczkach gocy Kofsen y Listlow. Bielocaych
natkuszey z Ockom y magli poteniczney oby nie Mase y obtozyc.
Memordy postanawia y gey zbytnie szopy piawce elliesce tym prochem, w ruzce na
scienia Kopru Dwoczliwego, Poludyo Nadienia, abo Ziele Zatyfoc na brock y posy
kowac.
- 10 Memordy przyladacze z biera y Otuciera wstawia iest natkuszey Rozmaryn na
Plaszcze przyladacze Figi y inoze Sadsle, z biera y Otuciera w pelnie Za
balenie.
- 11 Dyscu bolgczlum a sadsletem wliedzeniu stluc Zrostylyum Jace y przyladac.
- 12 Bolgczli w siedzeniu, krotki ralo Szupli abo Figi Sarczy Duzie w sody, pod Gar
sem y inne plugawosci gcy pice percie Wwarzuszey u Wodce, a stluszey pla
strem przylagony wleca.
- 13 Zlobym zylom anplidnym y napucalym gdziedy bylo anczedity z Polca na widnia
te Za wstye co siepemi zowia. Tedy bylo dane Nadienie Kopru cyrodnego, miatle
Utluszey Zmiedem capdogim, a z biatym zadywiozcy przyladac na Chuseel.

- 6 Na chusie, Ta masz Szylom abo Kiszkom u cunawo u Kurbe Stolicowej będaćey rest
 Zeń arstwom. Czopecz Zchusobli u dnyony ania napuscisz, w Stolec u prauie.
- 7 Stole Zylli z bytnie stynace kamice y z plawy biategołowie Zastanawia uac
 yfac z pawy z chusem y nasieniem, y Darnie z Lioie y z Kuratelskami
 u Czernym u Wini, ranu y na noc guayc ma to urnay Wodę z Babjanz na
 ysc
- 8 Stole Zylli Zapuchite Leedy uerschollei Bo zego Dnieka utubsey a Zmie
 dem Zmieszauzey, pomażayc z Astron na Chusce a przykladac, tez zigi udy
 dsemu Leedy.
- 9 Stole Zylli Komoro dani Zpura, z bytnie stynenie Zastanawia, y Kiszki
 Stolicow Zapalenia rest Lecyaznem. Prochem Konsoni a Rozmarynowego
 Zaty puayc.
- 10 Stole Zylli z bytnie uiechayc Zausciaga, y Dębele Okulo Stolicowej Liszli Leedy
 Soliem zoznowym ie pomażayc abo Lioie Luchay a przykladayc.
- 11 U Stolecu napuchaniemiu bolesnomu Kwiecia Zamienego w racye ze dure garsci cum
 monice zengreiu y nasienia Siemienia Lnanego pibetudowego do garsci uaysc
 u Dyalym Wini do tridecy espaci uayscenia, a wtey polowce Chusce abo Dębele
 maczayc Ciesto przykladac.
- 12 U Stolecu Bolecum y u Wielice u talemym Nieurzesim Mieyscu wardayc Ruz w Oliue
 a obedzie, cym Olegiem Olegiem z dnyie Knyster
- 13 cliy u Zadku Wyrosca Daka czarna uiecha chasem tez bywa
 zernona iako Dugoda uiecha zozna, tez bywa u dnyim Zadku rozpadina przy
 gębszym, a lioie z tych bazy boli, a gdy by kto u edas niespatyl mogl by przy
 o garci. Ma to uozni Biatemu biatego y Czarnego Kouno Dnie Dragmie
 Halunu Kamper wasen uouono iano Dragmie, Dzienowej. Bleyu u u Kouno
 iedne Dragmie, Woskuput Dragmie, Bleyu Czarnego z Dragmy, ten uooc
 respusc z tym Olegiem, a gdy respuscisz usy, tey Leedy z zereu u napisane.
 Ma te Leedy maia byc Drobnucio Stlicone, a tak Zmieszauzey będaćey masz,
 Plasty dny Zmiey a przykladay poranu y u Wiecey a będaćey z drow, Ta
 masz zmierya uiechic bolesci, y tez uozekie uolayckar ocy.
- 14 Tez druga Wozni Wina Czernego abo Biatego puthem z Warty, y midou
 Rozanego z Uniec Halunu z dnegu z Uniec, a to ucytlo zhotem Zmieyay
 do byse, u Węglu tak dnygo uayc, a z tridecy dny uaysc. a gdy to gotowo
 będaćey

Wzemi bawetny w systek w tym Zmaczaj to do ursoi przykladaj ciete przyurazac a by
Lecze trzymalo. Synek to rano y u kwieszy resli by bano bulato, tedy moze tudy krac mdy
Kradac. To jest peune y doznadzenie Lekarskie.

3 Na suchle Emerydy gdy Znicz krew nie idzie wezmi Olejku Rozanego Zoltek
z Gwia Krolewego Surowy. Przykladaj temu Zafranu nie wiele. Zby wzylio potem

X Dyscie, potym w dym Plastr z bawetny maczaj w tym asylykladaj, a sprawie tam
uzadek wetluzac. Potym Chustaj przytozyc, a do owe przyurazac, to synek rano
y u kwieszy tak dlugo az dy Zgorz.

4 Figi Gury w siedzeniu, Talczy mje saddle w stolcu woz Aloes z Rozyn
kami, a do Zmaczdem przyprawiwszy mocno gory

Wie Zatrzymac cieniu chodza jest Lekarskiem.

1 Woz Pedmieney mali z Rozanym Olejkiem w bleda umym w asona, a na dy
ki Cocyto przykladana plastrem, przytym dajac Cieremu kapy Pedmieney
Uywoac.

2 Wie zatrzymaniu chodza woz Liscia Krepiku przytym dajac Serwonego Lur
non a do z kapy na noc Kradac sy do Pedmieni sic dawac do rade

3 Woz Kosenice Emarou z babelano, w dley sile breni usilwanu w spaniu

113

4 To sic w silaniu w spaniu koral Czerwony, na srech starzy w dley Babelan
na noc sile Znalonicie breni w silaniu w spaniu

5 Woz mamia Zurnom sile w gryw z Zawary Zadrifeni a w gryn y drew Kora
T w gryn y wychodzi pomaga.

6 Woz prochu Ziela Krepik eliatko w starzy o Kurnt. Do siote spalonego Zie
la Do siote Zarpdey glouy spaloney, K rade wietluznych z krolewych z sile
Dopraw u Winie wypulakanych y usuponych, eliatki poluce wzylio to
a k lac co najmieley, y przy silec gaste przydaj, a tego do silec do Zurnie
z Winem Serwonym cietym y brym dawac sic kazdy uwe ser adac sy
Isac.

7 Woz zatrzymanie mcsu zauraga Proch Kulego Ziela z Babelano w dley dua
Fay, co dyen Uywoac.

8 Woz mcsu Zatrzymac niemoze pomaga spocher Kiepskory przedny gdy Kto Zie

9 Z Kora w niepowolnenu Kapanu w gryn barzo pomaga przyc Cocy Kwekly

Gdy sie Zepswie Jedzajc Gloszon Jadcure.

1. Palony przydaj wiele tedy wazac, sio ten do poci sie z lita Koro ale
Lepiej any pierwiec Zuroal talic gloued

- 2. Gypami sroty niedowarszeni albo niedopieleni jest lekarstwem, wez kosenia mistranik, y tak przystepu kosenia, a zwinem cieto dawac sic.
- 3. Dociu Trucionia lekarstwo dosuwa zedone, wezmi kosenia Dzioglowego skra i awrzy warze w ciarnym Dnie, niechajze Stowiet Truty po ranu y nanoc bice dobry Trunek cieto wynidzie z niego uhybia Truciznadzynia
- 4. Gzybasz Padowitych wedzeniu albo bald pomaga gney Kokoszy, albo Gotpbi to sziac zwinem albo z Odem.
- 5. Gzybasz Padowitych Ziedzenia Dufenia y Dawienie nlychodry krobliw z Odem y miedem idzac pomaga. Tez Saletry uypic z Odem Duak Ziarn na, Sadze z warzyc Lebionli y Ciawru zwinem, a sic kalka raly. Tez z Gliwy urno sic albo z Odem a potym zurocie.
- 6. Ktosz zessuie Belliami, Kokoszy gney bialy z Tropem, wart Lub w Nimio zup tez w dnie aday sic choremu.
- 7. Dociu Padowitemu Zedzeniu gzybasz, gowdyce z Odem pic.
- 8. Gzybasz Padowitemu takze Padowitych Bedl dawic sic z Liowenafenie zwinem. Gzybasz Bedl Padowitych warzyc, Licz Malcosnik albo Zedel nek uhydcauy, Saletry Tily Ziarna, albo dnie sic.

Gzybasz Padowitych dufeniu ktore nlychodzie z Zedzenia gzybasz wez Waystyn, z tego w Glyn Zosiedlu Zug z Solq a z Miedem dawo pomocy.

Arnie Siadtey we Wnastu bo iay respraurie y wywodzi ten Trunek, Lisz Krowanikowu w Arnie albo w Wodze warzone, a cieto dawo y nanoc dawac sic. po miernym trunku

Arnie Siadtey z Siadtey w ktorym k duriel clichecu nlyk tadac z tego Ziela Estropest chymac Plastr

Arnie z Siadtey wez Psiego Sadla w edym chiech, ale cieto z nafsni sę krew rozchodzi z tego

Arnie ktore chysia z grubych wilgoci, te Wudli, Polney Luby, glowed Chmielowych Bonakowa, Motowego Przyka Kanicy Dypede

Arnie z Siadtey w Pochreyu z zwinu wywodzi nasienie Ostrozki sziac. Wepuliny.

- 1. Republika Skurdenia est quilibet na bolesci Biedry meszyciu podusza wa. orzac Ziele Boze dubele, abo natiencie w winie abo w dnie dawac sic
- 2. Republika Dzieciom Wodlia natiencia, trunkiem dawana w lawie tedy w Republi
- 3. Republika Skurdenia Z miodem a Wodlia a z Rozynkami wartac majac.
- 4. Republika Skurdenia bolesci na wiatr bice w rym podusza y mocznie w Zywice w mierzja Maucyja Duszke piase
- 5. Republika zerwanym z Kofeni a Zywolostu Dymie Plastr y wyskladac
- 6. Republika tedy dawac Drobida sic z Winem y wyskladac, y Dchenbo wri pferwanemu, abo w rasonemu, y belitom wferwanym, y wscupym wfe gryzonym, jako bywa w Ferwoney diegunce, y in sym talim podobnym tedy bazo adyfe sic z Woda
- 7. Republika ktore bywaja z wyhodzenia z sioz moch Listkow pipereracy natiensy z Solaj a Z miodem wyskladac sic gcaq piase tez dohwe

De clima Aetici. Dies clima Aetici

Oktonych p. Hieronim powiada, z znalazt Arago Stara, w ktorey uznalazt Dni. Tisy nieszczesliwych. Anus Ostatnia Kwadra kazdego miesiaca w ktorym Dzień Wrodsisq Judaj Zarayca Chrystusa Pana

Edus Pierwszy Dzień Diegma, ktorego dnia Abia Sprawiedliwego Zabit Lain Stius Pierwszy Dzień Grudnia ktorego dnia Pan Bog so-
 temp y Ignocq Apalit. Dwisty zas Vallano w tetelney te dni tisy nieszcz-
 sliwe wywada. To jest pierwszy dzien z tego wteay dzien marca, czter-
 nasty dzien z tego wteay dzien kwietnia, w te dni tisy licedsy urodzi mofesy zna, a
 bo bratey Hci tedy z tego Zywata bpdjie. Budynek iereli tego dnia
 zakladany bpdjie nie omylnie Dgniem Zgina, Bwo Zgata Zadney y fesy, w te
 dni nieszczesliw na d tugo Stania. Dni nieszczesliw Klimatobemli w
 ktorekolwiek kto Zong pojmuq niedlugosq Zniq wciety. Kto kolwiek
 co Abielliego Zaczyna pocietny z tego miec nie bpdjie. Kto w te dni Za-
 chowac z Diatemsq Zary Zegnac bpdjie, bosie niewyleny. Kto do lura
 w te dni w Chorobie walicy drew pucay, y co kolwiek podobnego w te dn
 synie wystyegaciq, butyeda

Dni tedy te Sa Kioey Wyrazone.

61

Ianuarij - 5 - 14 - 15.
 Februarij - 1 - 17 - 18.
 Martij - 9 - 16 - 17 y Dni Ostatnia
 Aprilis - 8 - 9 - 17 y Dni Ostatnia
 Maj - 5 - 12 - 23
 Junij - 5 - 6 - 7
 Iulij - 3 - 16 - 17 - 27.
 Augusti - 1 - 16 - 20 y Ostatni Dzien.
 Septembris - 14 - 15 - 25
 Octobris - 1 - 11
 Novembris - 6 - 7
 Decembris - 1 - 12 - 22

Roki albo Lata Alimaliterij Ine ckmey: o te sa

7 - 14 - 21 - 28 - 26 - 24
 56 - 63 - 70 - 77 - 84 - 91 - 98.
 105 - 112 - 119 - 126

Roki Las Wiodszre Sa te.

9 - 18 - 27 - 36 - 45 - 54 - 63.
 72 - 81 - 90 - 99 - 108 - 117 - 126 - 135.

Teze niepiżay aspektu piży dniach nie kazdemu Inaiome dla tego Litaj tu.

In do Gdebrania Lekarstw Turguicych Spocobne.

W Stytniu 3 - 4 - 14 - 21 - 22 - 23 - 24 - 30.

W Lutym 9 - 10 - 19 - 20 - 25 - 27.

W Marcu 8 - 10 - 17 - 18 - 19 - 25 - 26 - 27.

W Kwiecniu 2 - 4 - 6 - 12 - 14 - 15 - 21 - 23 - 24 - 30.

W Maju 2 - 3 - 9 - 10 - 11 - 12 - 13 - 15 - 19 - 20 - 21 - 28 - 31

W Czerwcu 7 - 8 - 9 - 14 - 15 - 16 - 17 - 26.

W Lipcu 3 - 6 - 13 - 14 - 15 - 21 - 23 - 30.

W Sierpniu 2 - 3 - 11 - 19 - 21

W Wroscniu 4 - 5 - 6 - 7 - 10 - 23 - 25 - 26.

W Pazdzierniku 3 - 4 - 5 - 10 - 12 - 14 - 20 - 22 - 23 - 30

W Listopadzie 6-10-16-18-19-20-25-27-28

W Grudniu 6-8-16-26

Tycyże Jni moze kemu potrzeba krwi usuzac, o krewy tu wymyslitem pologyc
wifestroze.

Puszczac Krew jest wstec przyteczna od Dnia 24 Czerwca az do Dnia 13 Lipca
bo wtedy krwiocij przysymnaza. Wyjeciynym sposobem jest wstec skadawa Zacznac
Zyte do 24 Wjesnia, do Jnia 24 Listopada.

Przesic Kwie puszczać, gosi ni wiec ani Lekarswa swet. s. 19. dnia Kwiecna
y Ostatniego Czerwca, y Pierwszego Pierwia, y Ostatniego Grudnia, bo wten czas
Zyte petne sa. Kto sie tych dni narodzi, czyszka, albo Smiercia, Sta Umie.

113 Ostatniego Sycznia y pierwszego Lutego, kto sie wrodzi, so Smierci nie butuie

Kto 27 Grudnia Krew dusci, albo Umisec pised Kolem, albo go narodziu, lub
inym Zmysle. Swantek polcia, albo wadnie wogryskke

Kto 25 Grudnia albo Umise albo Perca Dzieni miec bedzie, albo go Paralyz narzi

Kto 23 Lutego, Smierc Paralyz Kurec, albo Febric miec bedzie.

Kto 11 Kwiecna albo Zaraz, albo Swartego Dnia Umise.

Kto 27 albo 29 Kwiecna albo Umise, albo wstet glouy bol uduie.

Kto 27 albo 29 Kwiecna, albo Umise albo w Swantek lub Szalostwo wspanie

Kto 7 Maja albo Umise albo wstet glouy bol uduie

Kto 14 Czerwca albo go Kadak Spanie albo trado Orypie

Kto 24 Czerwca Smierc albo Zachycenie albo bolenie Wytroby

Kto 11 Lipca Smierc Zapominaniecjo albo wstetija Szrenbienie

Kto 24 Lipca, albo Zaraz, albo siatego Dnia Smierc. Fezeli tego dnia wezmie Pur
gans pised do Dni Umise.

Kto 30 Pierwia, albo Kolu niedozycie, albo Czalezie, albo Olonie, albo Swent, a
bo pol Smrodliny miec bedzie

Kto 3 Wjesnia, albo Umise albo Kurec ciersiee bedzie

Kto 20 Wjesnia, albo Umise albo zgnauicie, albo Zoltastek miec bedzie, tak
nauca Petrus de Tausignano.

Kto w tym Kolu 5 dnia nastopuicze, wielce Lucifim cthciom przeszkadza

3 Sycznia garie przypada Zyczenie Marsa z Saturnem.

1 Maja garie przypada Swantek Marsa z Jowiem.

- 4 Czerwca gólfie przypada Czwartak Marsa z Saturnem
- 13 Wiosna gólfie przypada przeciwny Marsa z Jowiszem
- 15 Sanktiewnika gólfie przypada przeciwny Marsa z Saturnem.

Proszek Skuteczny dla prostkiego
porodzenia

warmi wygorowoy wgtrobie y & Solcia jedne albo dwie
ulub, utrzyj naproszek przyday Cynamonu Cwieri Totax
Kafiana putowierci tota tburstymu białego tylos uceni
ptorek Subtelny daway na kus po skępule lub tro
sze wycy w winie ciepłym. Proszek bronigey poronka
Wczm korenia Normantull, to jest kuzego bicia Tot Cedro
ca. Korali Czerwonych kadrida wy bokerego kordego po Cwieri
tota skarek wngttenych Subtelnych & podskorupak jarcey
nych Coi się zda utrzyj wrytko na proszek daway pora

— Biegunali Czerwone	—	—	—	—	14.
Biegunali Zolte, y białe.	—	—	—	—	15.
— Boki Złote	—	—	—	—	46.

C.

— Czary wyprzedac	—	—	—	—	1.
— Cholere wywodzie	—	—	—	—	5.
— Członkow Dzienie	—	—	—	—	22.
— Cuchnienie Duft	—	—	—	—	36.
— Członka mgslnego boleje	—	—	—	—	40.

W Probatum. Czporonienia Dwiecia — Sre z Zyrwego Sre
pala wyjotory w winie namoczye dac pie D.

ku⁶⁴ albo po dwa w hordy sydziem pojedynym skrupule albo
po pulcierej tota w przonim wnie. Proszek na bregunkę
Wzrosti pcorow Dębowych saras na wiosne uszpony
garsi Kasienna babczaneg korzenia węgowny kowego
gatti muskatotowy, kolofonij, twardey kordego po
focie 8mgpray utroy na proszek dawaj po pul dragmy
w Perwale.

Na siedziene Ammosiacum Caser tota albo pięty
naris 6 octem middowym w trunku urywany przez siedzi
dni siedziene nabrniałg sigora i strawi pod to w
ammosiacu w trunku urywany purgus pobierze.

Kto 11 Sierenia albo Zaraz, albo Siwertego Dnia Umise.

Kto 27 albo 28 Kwiecna albo Umise, albo usut glouy bol uduie.

Kto 27 albo 29 Kwiecna, albo Umise albo w Terwale lub Szalostwo wspanie

Kto 7 Maja albo Umise albo w Dyt glouy bol uduie

Kto 11 Czerweca albo go Kadak Osanue albo trado Orype.

Kto 24 Czerweca Smierc albo Zachycenie albo bolenie Wstroby

Kto 11 Lipca Smierc Zapominaniec albo wiatrysa Ogrybienie

Kto 24 Lipca, albo Zaraz, albo siętego Dnia Smierc. Tezeli tego dnia wezmie Pur
gans pised 6a Dnia Umise.

Kto 30 Sierenia, albo Chlu niedozycie, albo Czalec, albo Plonie, albo Siwryb, a
bo pol Smrodliny miec bedzie

Kto 3 Wjesnia, albo Umise albo Burc ciersiec bedzie

Kto 20 Wjesnia, albo Umise albo zgnusniec, albo Zoltagstg miec bedzie, tak
naucza Petrus de Tausignano.

Kto w tym roku 5 dni nastopujace, wielce Lucifim etliciom przeszkadza

3 Wjesnia gdzie przypada złączenie Marsa z Saturnem.

1 Maja gdzie przypada Czwartak Marsa z Jowiszem.

Reiistr Lekarstw wteij Niazie opisanych.

A.

A by był ztoniek tłusty	-	-	-	37.
A by był ztoniek chudy	-	-	-	37.

B.

Brodawki leczyc	-	-	-	1.
Bolenie Stony Skatalku	-	-	-	5.
Bolefi zastarszate w Zolqoku	-	-	-	6.
Biegunki Czerwone	-	-	-	14.
Biegunki Białe, ił białe.	-	-	-	15.
Brodki Białe	-	-	-	46.

C.

Czaj wypędać	-	-	-	1.
Cholere wynwodzić	-	-	-	5.
Członkow dżenie	-	-	-	21.
Cuchnienie Dłuz	-	-	-	36.
Członka mżsliegos bolefi	-	-	-	40.

MS Probatum. Osprzoninia Drucicia — Słca z Ljwogo Słaru
 paka wyjolszy w ciniie namoczyz dać pić D.

D.

Dziosta Gnijsce	-	-	-	36.
Denna Memoc	-	-	-	48.

F.

Febra rozna	-	-	-	17.
-------------	---	---	---	-----

G.

Głowy bolenie	-	-	-	2. 7 ⁸
Głuchoty	-	-	-	30.
Gaga	-	-	-	36.
Gdy płynie krew usty	-	-	-	43.
Gryzami zepsowanie zotądka	-	-	-	58.

H.

Hemoroidy, alias ztote zyty	-	-	-	56.
-----------------------------	---	---	---	-----

I.

Ięzyk skrzastaniaty	-	-	-	22.
Ięzyka spadnienie	-	-	-	22.
Ielita zbadku wychodzące	-	-	-	25.

MS może kiedys satoryma Ctelu = duszypayhi z Jay y z Oneloru Lasloanyel
 vasom spalicuszy y ulatufy daz wrymholowichy nie — lub ucewdeł

MS a Jyż konim satorymacie na Juoy Cenday zpowowadnie

K.

Krosta	-	-	-	-	28
Kryzow y Ledowi bolenie	-	-	-	-	31.
Krew Inosa Stanowi	-	-	-	-	42.
Klocie w bodach	-	-	-	-	45
Krew y siada wewogtz	-	-	-	-	59.
Kita	-	-	-	-	40.

L.

Lunatykom, albo wepnie sie porzywajacym	-	-	-	-	4.
Lamanie w kofciach	-	-	-	-	13.
Lissie y ostudy	-	-	-	-	29.

M.

Maiice lekarstwo	-	-	-	-	8.
Morowey Dymie	-	-	-	-	12.
Masci goiace y proszui.	-	-	-	-	37.
Martwe Dziecie.	-	-	-	-	48.
Miesiacow pobudzenie.	-	-	-	-	51.
Mocz Answaj.	-	-	-	-	53.
Mosdny miedie opuchde	-	-	-	-	55.
Moczu nie zatrzymanie	-	-	-	-	58.

N.

N.

Na spanie <i>Zedawstwo</i>	-	-	-	4.
Nerek <i>Zawrobdziator, alias Kamien</i>	-	-	-	31.
Na Inwazyj <i>Zmarzy</i>	-	-	-	33.

O.

Ogien <i>Predkielny</i>	-	-	-	38.
-------------------------	---	---	---	-----

P.

Paraliz <i>iako leczyci</i>	-	-	-	19.
Potij <i>robbudza</i>	-	-	-	27.
Prepuchliny <i>rodne</i>	-	-	-	59.
Pleura	-	-	-	44.
Phty <i>tracic</i>	-	-	-	33.
Popadanie <i>Wazy</i>	-	-	-	34.

R.

P.

Rany <i>zodmrozenia</i>	-	-	-	41.
Rany <i>w ktorych wtofyj</i>	-	-	-	39.

S.

Spaniu <i>ustawicznemu</i>	-	-	-	4. g
Stolce	-	-	-	16.
Szyje <i>iz dasku bolenie</i>	-	-	-	42.
Szyatyha	-	-	-	47.

T.

Trud	-	-	-	26.
Toseyenie <i>iz Doseenie ciata</i>	-	-	-	50.

N.

V

Wsta zadkrymione	-	-	34.
Wstary biatogtonfluc	-	-	51.
Wstary biate	-	-	52.
Wstary męskiego najemia	-	-	53.

W.

S. Walentego choroba	-	-	23.
Wątroby zepsowanie	-	-	27.
Wiatry	-	-	49.
Wzrost skrzemie	-	-	53.
Wzrost w kofciach	-	-	55.

Z.

Zaby jako teerji	-	-	1. y 6.
Zerwanie umętyne	-	-	17.
Zaroknie	-	-	18.
Zaktoue, od trzafli, Zkita	-	-	25.
Zyt koczemie	-	-	35.

~~Od suchoty w Dobrowielu co w wodzie ronie y w Plesseru do-
 wzeniem, wylazanie tak refnie ial talarskie dziele, wlym hella
 rary z koczemie~~

~~Adwalyuz tym sposobem uzywac. Hanyzau syczyl koczemie
 Jarze miodu Palcha dymak mała miedzi dymak y soli
 syczyl towaru gotowac - daj syczub ubinica - Plessuall
 mała miedzi y bural gotowac rarem -~~

Proemona Pollicij Svecij

Svecija

B Kartygamy na Ksiazce Karola
Dla Wielm. Infu 2. Sedmij Zmiedlany

710 Jupiter ambrosia sacra est & nectare uisum
in no post tamé extra feru thura merumq dancus
necent

O dolenia garta nizey napise

B gta to Panua nie mejskata w synku
Zyła cnotliwie nie polnujge synku
Retro cytay.

He Primium deus hoc fecit te scandere verum
Copia Non virtus fraud tua non tua laus.

Materna dolenie Garta Retro lege

Buraka i Tod niego wprobae mleka w taa pa
porcy onalnie i Tod niego Midla, Julowict
crahego Matra niesz onego to uwaruwy
varem dobre do konystincyey, wytorzy
na c prwite, rak mozna strzymat kobst
garta i m. Zdo Ziela, Polonye y Fealy peroye
Korsenie ogolowacsy w mluku, glulac aiedy glulac
cygarle boli galykac

71

LEKARSTWA rozmaite na choroby.

Białym głowom

Na wstawy Lekarstwo

Przebieg grankę z chleba posypać goździkami y imbirzem, kamienem
Zoledziem a octem pokropić y przystać do niego wędz na pęczek dnu-
gę na krzyż. Morek też uczynić Zofkę piwną z octem y goździkami
kamieniami tartarowymi y piec na roz albo na kuli wlepy gotnocha, azoby kupa
A wielki młotek tuta do serca, tedy ręce zawiązać nad Łokciami, a
nogi nad kolanami, y palce wielkie u rękę zawiąż.

Tako się ma Sprawować bremien na ten porodzeniu.

Na dzień wstąpi mić raz albo kilka przed zleczeniem, y uwarzyć
konienią Szarowego tak iż będzie prawie miękkie y ostrożnie owo konie-
nia one sliłkosc na co chłodnego, potem mydła białego uwarzyć chłod-
nego w wodzie gęsto, a tak go wielk wzięć jako y onej sliłkosc Szaru
to podpaść zmiechać y mazać rywol, krzyż, nogi po kolana y rękę niestęba.

Kiedy się już czas będzie na porodzeniu.

Skarmić owie Szokolony bardzo słodko, potem kiedy czas przyjdzie
porodzenia zabieć je y wybrać z nich tute y stopić na małym aże owego
małego będzie tyle oliwy wlać y do tego dwa zółtki przycisnąć, y umor-
zać to czyszczyć iż będzie jako maść, temże mazać koca co najczystiej.

Złota które dobre do Krysterowania.

Wzięć Szaru wielkiego y małego, cwiklaney naci Romonice zółtey, ru-
minu sacharowego noc y dzień bakwić tego wszystkiego wzięć po małej gus-
cie y uwarzyć to wszystko w wodzie żeby dobraneowało, potem wzięć tej
wody pultkarskiej a wbić do tego zółtek, wzięć cukru dwie Łysce, Soli białej
pultkarskiej, oleju lnianego dwie Łysce dobre temże czyszczyć według sposobu iako
temu przynależy.

Lekarstwo tak czynić

Kiedy potrzeba Śmierci do wywiezienia choroby przystrojonej

Wezmy Wismuty czarney, y edige zney martwoy Kozky, y naszkro-
 bac onych Skorek miodych na dol, y uwaryc w winie czerwonym zalepiwszy
 pokrywko, y pic to gorano, y na noc ciepło, a reszty tych rzeczy by to na-
 abył albo dłuży Feoy z teyze wismuty, naszkoba ku gorze y uwaryc, y pic
 tem Korbalkem iako y pierwej Stang. Mwenstua.

Na Krwawą niemoc piatęptowice

Wezmy wiele koci ogon ztego wodka ugali, y pij poranu y wieczor po-
 maga ale niewiem iesli na wywiedranie albo na zastanowienie.

Nauka druga Panion przy gorze zemi głodu.

Wzięci zarycyd kosek dwie y Alue se w morderzu y dał wypic z
 winem ciepło Paprocana wodka gład z Gwota wygodzi tak
 żywy iako y martwy y przed czasem porodzenia Wierzbowa woda
 na to też jest dobra

113

Na Przygryzy w potogu

Rozkroic chleb wielki na dwie y posypac go kminem tartym y go-
 zduwkami, y pokropic go gorzyc Matmaryy y przytopyc ciepło z tym po-
 towicę na żywo, drugę na... a uczynic to takakowc Wtaz
 Tur zarazem skoro wstań, y z zemi iur na poscieli Pani ipekuanie
 wezmij miodu prakiego na bytek, takze zaraz z ony iyteli z wiet,
 smetank.

Gdyby mięysce niemogło byd rycto.

Wzięci Gynotey dnewa y uwaryc w winie z ediguty skow martwoy
 znięcy y dał z ty tego napie ieno niewiek, bo mocna naci jest. Na toz
 Wzięci kopyta konskiego y naszkobał go na ogien y pokunac tym.

Na nieczyste bole.

Wzięci koren liliowry y uwaryc go dobre y rozpisa go winem y wypic to.

Na wywisczenie po porodzeniu.

Węgle wedzone w mazy w bulacu Surniem y uczynic polekcy go ianu
 y wlozyc to tam, y potem wlozyc muskatu, imbienu, kaffranu y dał pic
 Gdy ke w potogu przyrodzona choroba zastano wi.

Salwiony koren uwaryc w Matmaryey albo w starom piwie zalepiwszy pic to ciepło
 poranu y wieczor. Na zastanowienie

Na Zastanowienie teyze choroby.

Smietki starych uwarzyć w winie albo piwie i pit to na noc y rano naceco
Lekarstwo na onogo niemce onigie

Basilicy uwarzyć z diptonem w czem kto chce y dai Panicy pro
Lekarstwo na Pokarm.

Korane wodka myje to y baty chleb uwarzyć pospotu y przylżyć
Na Mleka żeby nie spinato.

Wzięć konkiezyc onega y w worczech w piwie y medycy pagranterz przylżyć
miedzy spaski. *Planz. Nantem zapalec i piw. przed tymi Gantem tymmae ubycie*
fornita, glyn *czym* *czym* *czym*

Tacie twarde uwarzyć y rozkroic je y wyrzuci rostek chusty upakowany y
wlas obawy wżę chusty spalony y umieścić to dobre y włożyć w te chasty y
brzyuzczac na brodawki.

Na Padanie brodawek.

Loiem kortowym samem mazać brodawki abo rog w oknie przykładać.

Na brodawki po orzececia

Uwarzyć kielka iate twarde potym z nich zrobic usmarzyć na rynce
z kortowem loiem, a usmarzone wyłożyć przez chustkę y po maziwa tym
brodawki gładko się zgorą.

Na Zaziobienie brzołogłowy.

Wzięć dwa kontenia gorychki muskatowej kwiata pit tota, fra-
frana morek za grosz y kwiata to wszystko z goryczką pospotu y wzięć
tafty czerwoney y uciąć woreczek tak długi jako palec u ręki, y wło-
żyć teziota w wyśklike wien y założyć, potym włożyć w teny olej to zwo-
rekiem isby prawie w dobry a stary olej y przylżyć gorąc trucha, a bi-
rec z pokoiem podziung abo cetera

Na Zaziobienie wnetrzne

Głowki rumnu woniaigwego oskusić y włożyć w worek z rąbka albo z cielekcy
chusty tak długi jako by Panij w koto oblat, y natypać onych główek, ze
kropie jako pod uszka, przyczegawisz tego worka co najlepiej obłożyć tym rum-
niem, na noc, uczynie to raz albo kilka pewnie to lekarstwo, morek ten worek
dowal do grzypie rumnu.

Lekarstwo na Pstawy

Wermiy fiatlow złotych w nowy garniec nalej wody dekadowej przylżij potym
y zalej

74
y zalep cyście gliną, warz to ze napoją wywar w ody potym idiguty po-
krywkę ma nad niem tak okry w try ty cyście, żeby para niewychodziła, jako
może nasygorecy wytrwać. Albo Sefionek utłuc y warzyc w piwie, y
pic go trunku

Na Maicę.

Ważę katurcy, hyropu, ruty swieczey wstyskiay po garści to rucier-
ciawsy rozmasac z miodem aby mógł z ony ciasta gatercki cynie, y te
gatercki sobie klasc na maicę, bo to mleczey y cayni otwor. **Wator.**
Wermiy prochu z koreniam y iaiel rarygich ucywionego jako tygula
slarowego oracha to zwieczora z urnem wypic otworzywszy ty

Na Ystawy

Wrażę od łomice Lwinie tożno y ustrygic. ic dobre y podkadacie.

Masę po potogu Paniom się w ławni masac.

Wermiy maicę co biorą od aracu z łoney abo reszby niebyło tedy czer-
wonicy y w to wlewie Mydła białkiego szedkiego y ciarnego y wtał dli-
wy matmargey trochę a goratki dobrej maure, y spuszcz to wespotek,
reby się dobrze rozpusic y tym masac wsaedny do ławni

Żeby niewiedzia w pierści nieczose

Wermiy baski stłuc z białym iaiowem y przystoć pod pierści, pomaga
Gdyby była zaba w maicy

Wermiy iaiel mailla ucywionicy prozary, podtor abo trzymay
maicę nad nig wygadnie. Albo też w brwinie wci. kobeleyo nleka
lwey Winy abo konywey z miedziay pic wywidnie abo w ławni

Dla wyrucenia płodu

Wermiy cębn nagriay się z ciepłą wodą unet wyruci. Wermiy pol-
nego ciostku stłuc co najkpiey przystoć na rywat.

Na przyrodzona chorobie niewiedzia

Wermi miffki uwarz ic w winie abo w occie dazyre wy to rest abo pi po-
maga.

Gdy się mleczay przy porodzeniu Pani

Warz bykoc stłukszy a mirrhą w winie y z octem y pic. **Stum Vie**
wiazły mlekem nasygorecy

Wermiy repiku bylice uwarz tyotem a zawiązawszy w płat ciepło przy-
wiaz niewiedzie do łona prawie blisko.

113

113

Znaki Pan' brzemiennych co która porodzi

1. Jeśli Pierś albo cycek prawy większy tedy Syn będzie, a jeśli lewa pierś większa tedy dziewczka. 2. Jeśli Pan' brzemien na wrost niemiara tedy Syna porodzi a jeśli blada tedy dziewczka. 3. Wypade kropki mleka z pierś brzemiennej niewiasty na wodę jeśli potonie Syna porodzi, a jeśli będzie mleko pływalo tedy dziewczka. 4. Jeśli białe na prawy stronę boku tedy Syna porodzi, a jeśli na lewy bok tedy dziewczka.

Ab'y dziecię nieślakato

Wzemię Seleniego mózgu, a pomazuj mu Skronie, nie będzie ślakato. Szans cognacere pura ^{residua} Argemonea pulverizatum bibat 173

Mazanie Paniom po zberzeniu

Wzięć Sadowiu y uwiercić go y nakroić barższy mydła tak wiele jako y sadowiu, y wzięć do tego gorzałki y matmaryjey przysaj też oliwy Łyżką albo dwie według potrzeby y umieszaj to pospota y przysmażyc na wolnym ogniu, co by się mydło roztopiło, y tym mazać wywoł y krzyż y boki przed ciepłem az umiśnie y łaggnąć się rozczulkiem prawdziwobrze, to czynić na każdy dzień.

Mazanie dożyłaznie.

Wzięć breski y natćć unis rasek y przed y przysmaż na ogniu żeby ciepło było y wzięć gacresi. łnianych y do tego olejek y kiedwiec na tym y obłoyć wywoł y krzyż, a pierwey się namazać, Wzięć matmaryjey y przysmaż na węglu żeby się mydło roztopiło y wstem się mazać.

Dla pret'nego porodzenia trunek choćby y martwe dziecię było.

Wzięć ciella co by w dwa lat niegrawnego y zabić go, wzięć roliczkiego w którą rolę wlać dzieciece cycek miodu y mieszać to dobrze y schować w garneczku, a gdy y potrzeba wzięć tego jako bokłowe ziarno y zgnat' z winem y dai bez omieszkania. Daś. Bóg będzie choćby y nie było obroci się Sam. 173

Na twardość w wywołie chociaż y w potogu

Saru Wysokiego byłice czerwonej uwarzyć to dobrze y zwarzyć w oliwie usmażyć w rakułtem sadle wymaczeranem, w którym między dwie chustki y wyłożyć nak twardość ciepło.

Na zariebrzenie w potogu.

Zarna roza, dziewieciel, dygton, pietruszczane naskienie, to warić w

Kwaracie

Kwarcie wina albo piwa iakie dobre starego nalepiwszy dobrze wywarzyć tego do połowicie y nie ciepło kiedy dnie, ktemu kramu przystozi.

Na Pierci na brodawki.

Wezmij oliwy, kostowego lozu, miadu pradkowego, ranczego wosku białego iadnego tak wiele jako omgic w pusac popołu w potowu, potym żuryc y miedzac az się stędnie.

Nauka one uraz kiedy bniemienna niewiasta boi się aby omgicza nieporbyła bez orazu, albo się urazi, albo się leknie, albo się rozgniewa albo złe stopi.

Niechaj wezmie pierniku tablicę albo mnięły skroy w mate kęsy y wtoz w garnek niebardzo maty, nalezye miadu pite, ktemu nasz wtozyc ze dwa mudi katowycch orzechow, kramnego kminu, wtoznie kapnu tak też wiele katuru albo trochę mnięcy, to wtryskko ma byde stulczono y wanono az rozeure, ze będzie gładko a niegęsto, y wrzyc dwa płaty, wceden na żywot większy omgi na krysie mnięszy, y namazac na one płaty po redne stronie ciepło, ten większy płat podobnie kiem na papiek, to kładzie się raz w rano omgi raz na noc, i długo az pocznie polegnie.

Recepta na krysę.

Wrzyc od wanonego kauru trzy części kwarty polewki naytłuszczej wktory wtozyc oliwy trzy tyjele, cukru dwie tyjece, soli połtory tyje y zmieszrac to dobrze letno, wlać w worek, który rowię krysę, a potym wlać tam kędy potrzeba.

Na utrąszenie Parion

Prwal bylice w nas. Izn wieszakig wierzchow rozpnie rudozia lutek to popołu uwarzać a rozpusic winem, przygrzewszy wyjcie. Na toz Izbem zpien niemaeraniem pomarował.

Gdy się maia z miejsca ruty albo upadnie.

Tak powiadaig y wonnych neczy bardzo lubi maia, tak iż się do nich wrzoci y ugnie wogorę w takowey gneto przygodzie potrzeba do woszczaracy a chędogrey woni woniac biały głowie białicy, a ze ku kuryje podłozowyj pod nie albo kuropaturiem piersem albo gumy ię ktora w aptece rowię czortowe gouno, zacym wstępnie wrzyc, ku onej woni wstępnie na miysce swoje.

Opisownia Kłicia. Iku Sieruzpala z ywog wyjcie w cinię Karmicku
nawozyl. dae pie dozwiadczu a naradzo

Lekarstwo przed ospicami

Debrniku uwarzyć z katurem y umywać się tą wodą po licu y po wsty-
sklim wiele, tedy tak niezbędę gęste

Ło ospicach kiedy już dobre postąpięcio.

Uwarzyć iaię fwardo rozkrócić je y wysypać cukru w on biały y przykryć za-
onę dną potowierką w tam on cukier stopnieć, potym wycierać one białe-
całki y z onem cukrem wespółek w będrze iaki wońka tym namazować skrypy
go ospicach.

Krynie migdałowe mleko y umywać twarz nalażdy na
międnicy, more w iednym mleku kilka razów, a by się załmierzają,
potym drugiego uczynie, czynić tego kilka razów tak powadzić ze by y-
wrod tedy narastać dołki.

Na krę dziecięciu.

Wziąć rodkwie cebule roschodniku, mydła, smalcu wiegnowego, to
wszystko usmażyć w oliwie wespółek y uczynie plastr na modnym płacie,
iesli niemasz platu modnego tedy na chwie y przykładać na żyłtek dziecięciu

Mase dobra na wydymanie dzieciom.

Wziąć iaię kokoszych twardo, a do tego korolowego toiu, a zółtki wyjąć
y włożyć na rybkę y usmażyć to gęsto przednie przez chustkę y wlać w gar-
nek z tego będrze mase y do ranogię y do starzenia paznociom.

Kiedyby było dzieciętko małe

Tedy niechay kto gryzie gardziła y cebulę suronę y chuchać w usta, a od micy-
cia pomykać pegurka ku żyłtomu niż oderżog y być go w radcech ze by sobie przy-
sta

Na upadnienie iżyerka Dziecięciu

Krokoz starty gęsto z imbirum pod nos palcem skóry z chleba ukroiwszy co-
by z ostrodką poloz na ciemieniu wziąć tej wody od kowala co wniey zlaro gęst
y pokac tym usta nos zatykać y dech się ciągnie

Dziecięciu któremu by się brzuszek wzdymał

Mak uwićrać y piwem rozpuścić co by niemaćko y na brionku włożyć y dziecię-
oszyć, niechac tego a by uszło dziecięciu na żyłtku to jest do trzeciego dnia. Podwieszono

Na wydecie dziecięciu

Plumie dobre gęst y oprowadzić bez maczania, y wyjąwszy z niego sado niemaćko
ię go stopić w na wolnym ogniu y wlać w skłankę, potym utłuc iagiel branych nie-
płokanych w moraweni y przelać przez chustkę albo rękę, y wziąć przy piorko

zmaczay je w onym sadle, y tymze namaz one relito, potym nagrusz tenze sa-
dem dębową deszczą przyniewaige w ogniu kulla razow y pomazurze sadle
potadrze na tej deszczce dziecie cohy mogło saorpieć, y namazuy dziecią
chnupek jako grosz niedzwiedziem sadlem

Na Stolce Dzieciom.

M

Rzeczne nadrenie z kociem mlekiem czyni dzieciom Stolce wolne, y słagną
z pierci czysci mirrhy a szafranu troche przymieszawszy. More tez y
samo nadrenie dac pie teoy wymiata krosty na wierzech.

Gdyby niemogło wriny dziecie puszczać

Sczyn' glosz z korzenia lesnego kopru stus go y przytoc ciepło na zywot nrey popka
pomaga

Na Kaduk Dzieciom

Prwarz czarogłow z korzeniem kosadaczowym y dac sie napiac
Troch gorczyce z imbiem mieszany w ros strzykawy czyni kichanie
a to kichanie jest dobre na przeci Kadukowi. Wzige craskę z
trupicy głowy y utnecię y dac wypic zwinem ciepło, kiedy męczyenie teoy
z Mescyńskię głowy, iesli biatey głowie teoy z biatey głowy kosi
Wzige krukka rywego y wzige zole z niego y dac wypic z czerwonym wine
pie to wtenczał kiedy by chorował.

Na Ospie Dzieciom

Korzeniec, laurikig. Sliwki rozentki figi wanye pospotu przymieszawszy re-
umbarbarum y kolaczki ktore rozog manus Christi. To zmocaye szafranu
zo rozaney wodce y tym umywa twarz kiedyby kil co ku ospieom miało, teoy nie-
będy na twarz. Ktoreby dziecie niemialo przepuszczenia.

Liberyku tot czaridlaku tot piwonowego korzenia puttota Litwani puttota sa-
franu gwanke murekatowego kwiatu puttowaty mirrhy puttowaty, to w wyszko
drobno otnie y dawac dzieciom trzeciego dnia na noc z maczynie mlekiem potracz

Na Włosy Dzieciom

M

Wzige lisaia tesczynowego klade je wkgpeli na zywotek dziecią

Na Glisty Dzieciom

Wzige jaleniego rogu y utneci go miatko y dac dzieciom pie z wine ciepło.

Na zoltę nie noc dzieciom po urodzeniu.

Wzige to przediera to glugawe y wymocaye je potym onę wodę zgnac y ko-
pac dziecie, trykrot wiecej potym wylac na rachod stonca.

Na zoltą niemoc Kobylsko uwarac a pic

Na Kaszel Dzieciściu.

Kowie mleko i szatronem y z cukrem trochę zagrzawszy naprawac dziecię.

Na wydecal Dzieciom abo Starym

Wzięć kurcua dzieciannowego garści abo dwie y Smirnye to w oliwie pa-
wie dobrze, y mazać tym wolno to co się wydmie resli dzieciściu, tedy
tego przęto prawę namazawszy ię w oliwie, a Staremu rękę namazawszy
ię mascią z dziecianną a oliwą. Mięskany też dobre raglane kiedy
kto wydmie tedy potypowac niemi rękę prawę.

Na kę Staremu

Kaparowy oleiek, bronatnych liatkow oleiek, alabastrowey masci, masty-
ki oleiek, potym wzięć masę populum, ruciany oleiek masła urołkopig-
kowego abo maicowego ieno wstrzytkiego pod miarę y uczynie z tego masę
na maranie kiedy kto ma kę.

Dla morzenia Dzieciściu

Wzięć moronowych liatkow co pieniądz zawazy y zetrzeć y rozdzielić
na cztery części y dać w małym czynnem mleku dzieciściu.

Dla kamienia Dzieciściu.

1. Ziarna owsiane warzyć y kłasc na krzyżki y na lonko przez chustkę
2. Cebulę obtupić y uczynie wnicę dziurkę y wetchnię korzonek wtyć cy-
bulę 3. Cwikle co najdrobniejszy warzyć z owsem pospotu y wtyć
wodzie kopać dziecię rękę główki niemazac. Wtóra dzieciściu Isai
dać niechay pić dypton Tatarskie ziele bledzenia, a niema rękę
Kapusty ani grochu ani owocow radnych. 4. Petruszkę utłuc zna-
cę y owsa y kłasc do kopyci włoskiego kopnie utłuc y dać w mleku
dzieciściu y Mamec go też dawac Dalkowych katek nastrobac y
dać to pić dzieciściu trochę.

Na glisty Dzieciściu

Wzięć konskiego gnoru y wyświecić go przez chustkę y rozpuszc
miodu y wtoryć w on miod y dać wypić węgło dzieciściu.

Na bobenie główki Dzieciściu.

Jesionowy popiół z ciastem ugnieść y upiec y zagrewać te y przykładać na główkę

Leżać na piecu

Na przepuknienie męskie tak młodyemu
jako y Staremu, a zowią to ruptura.

№3

Wzemy ziela ktore zowią grudecyca, warz to ziele w czerwonym winie
w tak wielu urna wedle lat iestli w garca albo w kultore a choiaz y we
dru, owa wedle potrzeby warz to w garnku nowem zabegnuty aby nie
skipiato tak dluogo az wywre do potowice, a potym ono co zostanie
odlawtry rozdziel na dwie, wtor katuru tak wiele wedle potrzeby co by
go byto w winie znal w oney potowicy, w tymaz winie katurowanem wiaz
wstry onego ziela co winim wrzalo maceratq zawiąwstry w chustke białą,
przyktadae na ono miejsce w lona gorze iest dziorka bezcemu wraak, jak
pierwey trzeba wprawie one rzeczy wyfodowicze, y ma tak lezec wraak
niecierli estery, by to moglo byc y na potrzeby nie wstawal iedno tak
brzoq, a iestli, tedy z wielkim potnowaniem aby sie nie poruszylo ono
miejsce ktore zarosc ma, albo ona rzeczy znowu niewysly, a onego dru-
giey potowice urna niekaturowanego dawac miareczkę pic w ten czas
kiedy y przyktadae bporiech. Miarka ma byc wedle lat, iestli stary tedy
kwaterka, a iestli młody tedy palkwaterki y mniej, a gdy tego nie
stanie musi znowu wazye, owo to czynic przez cote estery tygodnie, nie
zadnego dnia ani razu przyktadae, y pic nieomieszkawajqc az do czasu
przystojnego, Znak po czynianiu zarosc ony dziorki, gdy byc dwie Swier-
biato a tak za pomocz milego Boga a potym za smarowaniem zago-
sila, a gdy iuz ma wstae ma chodzic w pasie dobeczynionym co by palka w
stawicznie na onym miejscu chowem byla, a przez smarowac niedwaedzien
sadtlem, a stredz sie biegania, skokow, na koniu iazy, piazstwa y wro-
lakich abytkow po tym lekarstwie az do roku, a moreli byc y do smierci,
bo wrelaki abytek, wsteczazost P. Bogu y tudziom enotliwym self przemicy

Na ospic

Wazye Soczewicę w wodzie, tyn rozenci nasienie male rezne podbiat.

Na skotę

Tak go porac kiedys bopie podniebienie biate y zrych jako chusta.
Napnod wiazq hyzopu, szatawicy nuty y skrpaac bardzo drobno, do te wiazq imbinu
o skrobawdy

skrobawory go chędogo, Muszkatow, galkę goździków, Sosnowego węgli
 y usmarze w miedwie chędogim na ogniu barzo wolnym, y maza tym na
 rzytka y na podniebieniu, a kiedy małe dziecie, ze iesze nie ie, tedy to przez
 chustkę, precedzie y tym maza

Plastr na Kły

Wzemi roschodniku drobne, cebulek pieczono, nieokwie to troche karde
 sobno ma byc dobre uwiezczone, potym wzigi starego sadla Seradawry rozpu-
 sca y letemu wlae psich łaien, to dwoie usmarze na lekkim ogniu a wtryskto
 mięzrae aby niegorzato, a wielkugo smarze, potym precedzie przez chust-
 kę y wlae zas wparow to dole y wlozyc te wierzchnie rzeczy wto y smarze
 na lekkim ogniu a często mięzrae, kiedy się już nasoty przemary wlozyc
 barzkie^o albo greckie^o mydła za grosz y drobno skraiać a oliwy lyszki^o albo
 ctery wlae, to popoztu ma się tak długo smarze aze tak będzie woniał iako
 najlepsza kapusta, to polowyc na skore kapusty nowoy u kiewca coby była
 tak szeroka od dołki az do popka, atak długo az do bokow, to ma terca nu
 zynowie nieodeymuige dzien albo ctery y more z tym ctozic, iesli staremu tedy
 go wiele uczynie a iesli mlodemu tedy malo uczynie.

Aby ospy wyszły dostatecznie

Wzigi taton y skraiać pięć fig wienkow drobnych gankie, wtożige kopru
 Scypte, a torewie odureney tak wiele iako dwa kroie niż kopru, kabanu
 cato^o piaro albo dwudziestcia, to uwarze w kwarce wody zatkawry gankie, ma
 wywniec do potowice, a pit eriecieau kiedyby ieno przagnęto piara, a kie-
 dy się już wyszyc, tedy oery maza rozang wódki y rozdrae we wrzke a
 ciepło się chowac na zaden wiatr niewychodzić; Kiedy aby opłce przed he
 z lica opadły kiedy już bęog biate, a lica okoto czerwone niebydnie, iz
 już potzng swierbiec, tedy wzigi rumienka polnego woiuogeyo, a wanye
 wnowym wielkim garcu kiedy uwrę ony mu stat u ognia, aby zawiedy było
 gorzco, a kiedy potzng swierbiec ale razow tedy wlozyc garnus wzigi y na-
 lac onego rumnu do potgarca gorzcego, a scylic lica nad oną parą, tak ciepło
 iakoby mógł sierpiel, a parę niewyjszerać redno okoto lica chustką obawowa-
 wty, a kiedy się już lica zapoi od oney parę, tedy wzigi chustekę niekły, y

leko

lekkio do lica przytkoe co czynie tak dlugo are strupy z lica potur spadac,
tedy daley nie panyci. Mase na wsz.

Werniy litia winnego masta od tapiazego albo maionego, y piotunu trocha
gnytoz wtrigwiy tego pod miarq stluu to pypotu a gzy wsz namaz.

Na Stoleczki Lecharstwo

Wskrobac ~~czopek~~ z rodkwie y nasobie y wlorze tam kedy treba, przy-
do Stoleczki. Na toz pewniyfte. Wloskiego orzecha lupi-
ne wyskrobac che dago y wlorze masta miedzi niecolone do polowice, y
potrzebne kminem kramnem po wierzchu, przykladac powiazajc.

Na morzenie

Piotunu gatolke, chleba rzanego osrodk, kiatek od iacia, wodki rozancy
gnylac, to utrzej prawie dobn, zagnac na ryzce, y miedzy dwie chutcie
iako alon naklac, przykladac wolno na rywotek gdy pouriaiq, more
to bydz do owu gorun, potym toz odwrtyc wodkq y zagnewac, znawu
przykladac. Na robaki dzieciom

Miastki w wodzie uwaryc y dac pic. Na febrę dzieciom plasty.
Nasenne Lzane z moko wrologochowq, piotun uwaryc w winie białym
y uerynie plasty klak go na rotgdek czsto.

Na morzenie w zywocie dzieci

13 Nasienie nuty stluu y dac zwinem dobnem pic, odcymie bol.

Na bol glowy dzieci

Miodnyk z koriego mleka swierzy w plasty rozkruty y obloryc.

Proch dziecanny tak Spraw

Werniy pulletta Litwanu, pulletta safranu kminu kramne pulletta, paluchku
pulletta gwionawego konenia pulletta y myrhy kwarta od leta muszkatorow
kwiata kwarta od leta, to ma byz wryzho utluczone y zmieczane spolnie.
Terz more dac Dzieciom od wryztkicy choroby.

Obolyczki - moki dnicany staru dajcia mydla, Misyjim rozpislec
wazonq uszyk kiego cziodlyj usmaryc y przykladac woch
Lincany moki Chleba Spinnego Dru na luzac winianu

Jako czynic rozmaite wodki y Masła

Jako czynic hatunową wodkę

Hatun wziąć y spalic, y potem na ten hatun galony wlać czystey wody, a dać stać tak przez kilka dni, a na każdy zamieścić wac, żeby się zmocniło od hatunu, gdy przyjdzie piąty dzień zamieścić wac iść ustal, potem dożyć się ustoi wlać wó czystego, a schować, a żeby boleć zwrócić nig płótkę. Ten w moczywszy chustę na brzuch przykładać, bieżunkę czerwony stanowi, wrzody nieczyste groźne wymywa wy czyszcza y wysusza y goi, y kancer też nig wymywa może dobra jest.

Jako Wodki Sprawiać

Czynić tak niektory nakładają na iadło naczyne ono ziele zwrócić ogniem drugim naczyniem przystawia, Imidry tak czynią garniec nowy wó dnie przez kłoi y weni ziele nakładają y przykryją, a wstanie na drugi garniec ziele ono dno zdziarą wlać w ten drugi garniec cały, y przykryć y obić y zakopać jako biału ziele w ziemi wilgotną y dać stać przez cały miesiąc, a tak wodę odstępnie na dół do innego miejsca. Jako dzwarski olejki

Magetic Selenię kurecia wonaigiego a rakyc dobre żeby tam wiatr nie mógł przysię potem postawić na miejscu wilgotne a obić masłkiem do put Selenie, a niechaj tak stoi miesiąc albo dwa żeby się kurec rozpuszcilo w wodzie, potem wlać tę wodę do większej Selenie a rakać ig dobre cooptera a rakać ce postawić a zgednieć na olej.

Wodki które trzeba często czystić.

Borakową, Wotową i ryka psinkową bo się ustawa nieczystość

Jako rozarą Masł czynic

Nakładz rozy y przetrzeć ig y przetrzeć ig w miedzi i y wrzyc masła mieszane y odśwycować go, a kiedy już będzie dobre wrzyc włożyć onę rozę w potawny garniec, y polać owym masłem wrzącym, y przykryć pokrywką y chustą zawiazaną y wynieść do piwnicy, niechaj stoi do trzeciego dnia, potem ono włożyć na nową rynkę, y smarzyć na wolnym ogniu dwie godziny, y przycisnąć to kleśczykami drewnianymi y wlać w sklonkę y zawiazaną y schować.

Jako czynic olejek Spikanardowy albo z iakiego-

Kolnisk

Kolwerek ziela

Narwać liścikow Spikarardowych nie ma to co by było Sklanka niemata, y nale-
 ley oliwy dostatkien w Bankę abo w Sklankę y namiasc liścikow onych w miedzę
 nastożyc, zatkayre mocno a na wierzchu abo Smoły abo woskiem zalep-
 niechayre stoi na stoncu 40 dni az się zmocni nad oliwę ziela, potym
 wlozywszy go do chłodnego garnka nad cichym ogniu posmarzyc nie-
 otuga, a potym przez wercak perfionny y olejek schowac, kiedy się podstoi
 tedy olejek zlewat a to co go zostanie tego niechaby zgęstniał, a w cy-
 nowym naczyniu chowac bo najprawniejsze niekwatnie ani tkawice.

Jako czynic Reubarbarum.

Wzrost Wielkiego Szawia y wśac z gotiacka naczynie, przez rok zacię, przez
 Szawie owre Szaw w inke naczynie przedzić go do trzeciego roku by dzie
 konen onego Szawia władne reubarbarum ale na zimie trzeba chowac dobrze
 by nie psowało.

Jako wodek cyramonowg pabie

Na putfonta Cynamonu wrzic wody kwarkę na funt putgarra, gotowac
 cyramon drobninchno, a wodę zwornic y wlozyc on cyramon w Alembik
 y wśac onę wodę wrzocy y zakoyce Alembik, tedy potym pabie.

Jako czynic Tyrannę Cynamonowg.

Wodę przewarac kiedy będzie prawie dobrze wrzala, tedy gotowawzy
 cyramon wlozyc wnie, y zatkac w najlepszy y wyrzucic kiedyby przechodła
 y pic to kiedy chce.

Jako biatą masę czynic

Wermiy bleywatu iedną cześć, oliwy takiej jakunę Weneckiego rozaney
 wodki weclę potrzeby to pospote zetrzeć ze będzie jako masę, iedno dobrze
 zetrzy.

Od gony bolnia. Wzrosti Putnyski skoseniem Kuchmali y Jajo

do ubie, aultukny jakoych do Fryy pomaga

M. Pansim 45 Znowad maza 49 wofnylanien myli. Pana Jea
 mowic pomaga od Fryy =

Od walcicy Chorby pomaga = Kat konicki ferizy wyzejzyc
 nemozymem przygotowalzy razige zawozony ufozkiego pie
 jakubka kary nadzien M. Wobny pomaga od bolnia Pana goloru gde
 ...

Lekarstwo do swiadczone

Na koltgn aby sie wywil albo upadt.

Wziq kopytniku, Poleiu, lizia ponyczkowego po garsci zednako y giwa
 szernego trzy kwarty wdziq nowiu Miedziqca, piec chlebrny wypalic,
 a gdy o male wegla bedzie, w garku Zagowsthum nowym w potrodek we-
 gla wstawie przykrywisy, opatrywisy aby para niewychodziła; zalegic
 garnek ponownie y piec. O ktorey godzinie zalegi sie piec, otey na-
 razitn piec otworzyc, y ten garnek w piasku miec tak dlugo az do
 Wrothu tego Mialiqca, wypic to wszystko, more y ocukrowac na noc,
 nie wstawic poie sie iako naylepicy, będq krosty albo bębele czynic sie
 albo wychodzić po rękę albo po ucie, ale to spadnie, zabym koltgn albo
 sie wywil albo upadnie, y tragic więcej niebednie. Te ziota treba
 benedikowac To Lekarstwo na koltgn Probatum.

Lekarstwo rozmaite na oczu.

Wodka do swiadczone na bolenie oczu.

Wziq kwartę Malmaryey coby nieipsimowanej a gdyby taka dobra nie-
 mogla byc tady more Musikatey starey wziq tak wrebe, y wziq sktemu
 putlota rucii, a tot kamfony, y te prettue kamfore w mozdriercu y ushu
 wony Malmaryq, y niechac icz do tygodnia, a mieszal ono na kazdy
 dzien raz albo kilka, potym te wodke zlac w banieczke y puszcac iq wo-
 cny, a ta wodka co starsza to lepsza pomaga.

Na czerwone oczu

1. Wziq koperwasu białego iako grochowę ziarno, y wziq tez na tykę
 ciekącej wody, y wlozyc on koperwas w mię y w puszcac te wodke w oczu.
2. Grankę ukrnie z białego chleba y wmozcyc iq w zimną wodę ciekąq
 y przykladac pner chustke na oczu

Wodkę na oczu tak czynic.

Wziq Imbienu białego, bobku białego, galstianu kardęgo rzych po puttota
 y sktem to y nalac wody ciekącej putgarca, a kiedy, tedy Sniegu chędogiego,
 potym

potym wziąć kamfory pułtora wysypać tam, day temu stać trzy dni y trzy noce y zlać to w iną konewkę a tym zakrapiać oczy.

Na ciemne oczy pewne Lekarstwo

Wermij trochę prawey dryakwie y rozmoce w białym winie, a gdy się ustoi oczy zakrapiaj.

Jako wódkę czynić na oczy

Wermij सुरेर्यcz iaiel dwanasie y uwarzyć je trawdo y odebrać zółtki y wziąć białego koperwasu z Apteki który zowią mitridoli y włożyć do tych białkow y utrzeć to dobrze suspotu za się z tego wódka pada, potym to przez cienką chustkę precusnąć dobrze, a niekłać tego koperwasu razem wiele, az pierwej na oczu spatrzyć, może potym spróbować wyypać wedle potrzeby.

Na bolenie oczu

1. Wziąć pietruskę z drobnemi rozenkami w winie albo w wodzie warzonej y na noc na bolące oczy przyłożyć, boleś uśmierza.

2. Wziąć Słusa litre surowo całkiem, albo chociaż z białkawym, na oczy bolące albo opuchłe przyłożyć oddalają ból zapewne y puchliny gubią.

3. Wziąć Malon y rozkręcić go y na czoło przyłożyć też pomaga y zaś gdyby było bolenie oczu z wrodzenia, tedy zółtek iaieczny z katumem a z rozranem olejkiem zmięszawszy przyłożyć na oczy bolące

Na bielmo y na inne truski na oczu.

1. Sok z barsteru wyśniony na bielmo puszczać barore go pilno spogoda także też mleko z wielkiego mleczu na bielmo puszczać białe spekta.

2. Wziąć glity które z człowieka pochodzi w winie ugotowane y utłuczone a naprocz Harte, tem prochem bielmo posypuj.

3. Łajno też iaskółce utłuczone a na proch Harte, tem prochem oko zasypuj albo też wódkę włoskiego kopru zmięszawszy na oko wpuszczać, albo też wódkę z poconey ródki kure solą posypanej na bielmo puszczać.

Gdy komu zrenica z oka ku gorze wychodzi.

Wermij Progi bobkowej dwa loty, y prochu miatko utłuczonego z kurciana rozranego a lot kadziota utłuczonego w zółty zawarty w mięszaj te rzeczy z białkiem iaiowem a przyłożyć to na zrenicę.

Na zrenicę

Na zeganie rzeczymka z oka

Wronki oberwawry im glowki Hlucie, a z slizami zmieszaj a tym rzeczymk pomazowac ginie. Niektory ziarna ziemienne przykladaj y daj kolo pomocy

Na stynienie tez z oczu y szerebitnie

Wina dziececa w oczu puszcza szerebitnie stynicie y zrawnie oddala.

Wodke wyborna na oczu

Wermiy roz czerwonej szerezy szerecek z kwiatkow kuzeszkowych, wloskie kopru, Chelidony, bukvice, katury, rity, szobnika babki wielkiej, protinu acrowego y miedego wienchow angrowskich gny kwitnie tych ziot po yzari abo po dwe skody drobno wior w sziane abo gliniane natrynie polewane wley kto wina bratego, a postaw na dobrym storu niech stoi dni siedm zamieszwaige na kazdy dzien dwa krod, po tego dnia maig byc wlane w Alenbik pospota z winem a tak palic letniem ogniem, tze wodke w oczu puszcza na noc y poranu.

Kiedyby kto patryc niemogt od wielkiej niemocy.

Wodke koprowa dwa krod potajny puszcza w oczu 24 razy przez dzien y przez noc, a kazdem razem po trzy krople puszcza, az ratig bzdzie widzial za ctery niedziedle za pomocy Boga

Na Czerwone oczu

Wziq wody ulekiej na tytki y wlozyc winie koperwasu bratego iako grochowe ziarno y puszcza je w wodke woczy.

Na bielmo na oczu tak czlowiekowi iako y bydleciu

Wziq gnepoczanego sadla y pomazowac uczynic to uwarz. Na toz, Wziq kopru wloskiego y utkiego y wysusaj sok z niego tylko met kstami rekami do tego soku przylac biatoglowskiego mleka y wpuszcza to w oko na tytki po tym puszczeniu daj rozgrzyc bobek, komu mtodemu, tylko niechajygtowie dorosley y chustoi woko onym bobkiem skoro po wpuszczeniu.

Na bielmo w szelakie

Wermiy geblki szlowey z katuram szaludry stue a ktemu przylozysz do tego martwey skorci bratey z radra wloskiego onecha Hlucere gospota y przez chustke grebii potym wstyp na bielmo.

Lekarstwa na rany w usciach

Wódka na wypłokanie ust kiedy się komu rany poczyna.

Wziąć namość białego liścia, kuneo ziela, Sautwicy, ruty, ięczeniennyck
Kniez i kielka ziarn wazy to wcały wódce azby do połowice wywrzato, te
dy onę wódkę odlać od onego ziela i uhatunował ię y przywarzyć z hatunem
azby dobrze wrzato y oddymował ię, potem ię odstawić aż się dobrze usłoi,
y zlać ię do innego naczynia, także tą wódką płokac usta ciepło na noc y rano.

Jako proch czynić na drizgnę

1 Wziąć hatunu y upalić go potem też wziąć fiatkowego korzenia iakoby
Wziąć częśc od onego hatunu to pospota utłu y będnie to proch, w tym
maczać palec y dotykać drizgnę ~~to~~ rzedo nie boli.

2 Wziąć hatunu y usmarzyć go w miedzi, y maczać tym drizgnę, a po
dłuższawac potrochę potem octem wypłokiwac, to czynić raz albo dwa
przed drizgnę na noc y poranu more przyczyniac kto chce grzebanu do hatunu

Masec na rany w usciach

Wzemiemy kęś miodu, kęś grzebanu y lewasty winnago octu y warc to wocac
tak długo aż będzie iako kere naczyn koluch gniada, a tym rany pomazuy.

Masec na opuchnięcie podniebienia.

Wziąć ruty ioby sivezey, miodu, hatunu palonego niewiele y uniercić to
pospota y uczynić iako masec, a mać tam kłoy opuchnie

Masec na drizgnę.

Wziąć hatunu ieden tot miodu czystego dwa toty to dwinie zmieszay spatem, a
drizgnę tym pomazuy

Na przeciwko cuchnieniu z ust.

Łotankowe wine z skorkami wazyć a się broni stey woni ktora pochodzi
z zagnitosci zotęcka Na toz

Łotanku albo cebule ruty iedz octem trochę pokropiać

Na wedze ust y rany ich

Wzemiemy łotankowe z łotką nową, gęstego smaleu wtryskłego pod rędny
miarę zmieszay to spatem y rozpuść na ogniu, potem ochłodziwszy namazuy tym
usta, a będzie zdrow, a jeśli się wrodeły tedy pusć krew pod językiem
a przestana się wędymać.

Na przeciw kademu wędzciu

Wzemiemy

Wermiõ konenia bylicowego, wozowniku ieden lot, iatowu lot, biedneiu pul-
lota te wtryszkie neey uwarz w winie w caley kwarac, potym ochłodz, a
dy spacz bõrniek chaat ise napiayze dy tego trunku, potym wez melu
biatego z bõrnia, y listia dõbowego obryga rowno wtoz w worek a tuz
przez to tecz potym ostatek dobre wyrzymaigi przyktadaj na miysce
wodzcia Lubatum. **Na dziegne.**

Wziqz hyzopu szaturicy y debinku poriemek, ukogac ze wszytciem list-
ski to uwaryc w wodzie, y przylac do tego octu iedno zeby dy woda zmi-
nita y uwaryc y tym usta plõkac. **Na toz.**

Pwaryc w Pimielu szaturig rube y hyzop y plõkac tym usta, wyglo kauszy
wytrze szaturicy listkiem **Na toz.**

Skorkatowõ gatkõ upalic y utrze na proch y usmaryc to w wodzie, y tym
potarwicy listkiem szaturicowem y mazać tym miõdem. **Na toz.**

Muszkatowõ gatkõ stuc na mõkõ y zmiesic z ciepõm chlebem, y trefic po
dziõstach, a po trzy razy do ciekõcey wody chõdzic y plõkac podienigi po dziõ-
stach tak dlugo az krew zmich pojõzie. **Na toz.**

Satorosle dõbowe w wodzie uwaryc y do tego wtõryc palonego haturu y
plõkac tym dziõsta z tym wymyway czõsto usta octem ciepõm, abo uwarz
listie dõbowe, a tõ wodõ wymyway usta y smród y krew przestanie

Na skote w ustach

Wziqz Debionek abo listia dõbowego, rupy, hyzopu, szaturicy, kurnego
ziela to uwaryc w wodzie do wywnenia treficy czõsci, y oddac do o-
nych ziot, wtõryc tez haturu uwaryc radiõ z nim temze plõkac usta,
ale w dziecie mate plõkac niebõdzie, tedy drewnenko uwinõc w chust-
kõ uwinõszy matrac y wycierac chustkõ potym rozranem ilõgõ namazać.

Na toz.

Szaturicy hyzopu rube uwaryc w korciem mleku y tym wymyway usta

Na skarenie dziõst

Wziqz haturu lot, abo pullota, soli kruszõney wyborney pod toz miõrõ,
tormentile co rowig karykõne abo pepawa tez pullota, gatgaau lot, mu-
scatõ pullota, miry brecig czõse pullotõcia. Ale o patinum te wszytchie
neey stuc y gnesiac chõdõgo kardy otõbrõ, potym cystem miõdem rozpu-
tak zeby

tak żeby nie było bardzo rzadko, tęż masaż traci zbyć ze krewu powojnie
 a one skazone ciasto albo mięso się wytrze także niechaj do trzeciego dnia, aż na
 rozucie mięso. Probatu.

Na rozpadyliny Warg

Wolowym tociem z gęstym smalcem rozpalcowym pomazany rozpadyliny.

Kiedy Krosty na rzyżku albo rany w ustach

Rozg obrany chłodzo y ususzyc ig na przetaku coby weno przewieda w
 piecu, potym miod gniewany y ochłodnie go y wlozyc onę rozg y męszat to
 cały tydzień, wsta wie w piec żeby się rozgniewato, y potym wyjadac
 przez chuttkę miodu dwiema talerzami tęż miodem jest na wiele ne-
 cy dobry

Na smrot z ust

Wzięć opich stul z miodem y jeść naczecio. Albo wermiy negiku, pive-
 trum, imbiru y przytoz lutemu osm listow saturey, gorczikow, polnego
 Kadziela, warz to wespót w occie y wymyway tym usta. pomaga.

Na Język

Recept. wleczoną wanyć y umywać język, a potym puszczać rógak

Lekarstwa na Zotgdek

Syropok na zatwardziaty zotgdek

Wzięć Centuryey, piotunu, lewandy, tatarskie uela kulek albo dwa, to
 wstrytko zalepnuty wanyć jak najlepiej w ciepłocy wodzie, albo wzielonym
 piwie y tego się napiac ciepło poranu.

Mdły Zotgdek jako posilić

1. Bulwira naszkowana a sok z niej potykany zotgdek podla y czyni dobre
 trawienie. Cynamon gorcziki, gatggn trawienie czyni dobrze trawienie. Wino też potun-
 lowe niawymownie zotgdek umacnia. Potunlowy też sok na rzy a ska-
 zony zotgdek jest bardzo dobry gdy go pije kto na noc y poranu.

2. Wermiy turbat uela w aptece dwa loty, uwarz to w winie, przy to cie-
 pło wieczor y rano podla to zotgdek wylepsza go, y wlotnosce wygania.

Plastr na Zotgdek

Wzięć siwiego turniego y utnazyć w miedzie y ukroi skos chleba y uprac
 ig jako granek, y namazac tem y przytozyc na zotgdek ciepło, y przykryć żeby

dlugo uszło

4
81
Stugo ciepło było to uczynić raz albo kilka przed potrzebą. Na toz
Wziąć polney rozy a dobre przysmarnie y włożyć w mały worek, y uwarzyć w
mle, kiedy się to dobrze uwarzy, ten woreczek z tym ciepłem na zęby
przykładać.

Na toz
Wziąć tatarskiego zieleń y kadziela obryga pod miarę y przetrzeć tego ciepłem
zawinąć w chusteczkę słabo y namoczyć to w rozwarzonym wosku, y przykładać na
zotydek letnio.

Na toz
Lewandowy garści Centuryey garści piotunu też Tatarskiego zieleń korzonkow
ka, to wszystko uwarzyć w przysmaru uwarzyć w wywar do potrawić się na noc
ten syropik y poranu ciepło gołki go stawia.

Na skazanie zotydeka który gniechować niemoże.

Layna gołębce nasypawszy ich w worek y rozpali ciepłem y polewać winnym
octem y rozgniewać ten worek nad tym y przykładać na zotydek. Na toz
Piotunu wziąć świeżego niemożebądź tedy suchego uszyć woreczek jako
dłoni y nakłade tego piotunu wien, rozpali ciepłem bardzo gorąco y polewać win-
nym octem, a on woreczek na tym klacie a przewraca często, by niegorał,
a kiedy już będzie gorąco tedy klacie na zotydek, jako more adzienei. A to
czynić przez dzień kilka razów, kiedy ostygnie to zagnąć.

Na toz
Zieleń granatki z zębami y wziąć laynowey gorzałki y z czerwoney miśki grochu
y zgorzalkow y przykładać on proch na zotydek.

Na toz
Wziąć oleju iatoniowego y rozpuścić go winem albo matmazyą, y pic to noc
y poranu albo sobie trzec raz wot na noc y poranu tymże olejem.

Na toz
Nowy wosk piotun, czerwona miśka to wspólnie rozgniewać y przykładać na zotydek
ciepło.

Na toz
Wziąć miśki Łarskiego albo greckiego y zmazać w
w gorzałce y masie zotydek, potem piotunu uwarzyć y rozpuścić go gorzałką
y uczynić plaster na chusteczkę y przykładać na zotydek.

Na toz
Wziąć granatki y nalac gorzałki na miśki zieleń y zapalić ją, y włożyć one
granatki y przewracać ją, aż się usmary w onej gorzałce potem ją przysmar
imbirem y zieleń ją, poranu.

Na toz

Wziąć gorzałki y włożyć modreniowej gębki wnie gorzałki piotunu, sea
framu, to ma mokrą w barwie w gorzałce y tego się napisać ale potrosze na noc i go.
a modreniowa gębka nieprędź pod miarę wtryskić a potem nie niepic, ale

skok

Skorkę chleba ziese potym. Na toz

Wzięz hyzopu y uwarzyc go w wodzie zalepniwy, ukroic gnankę y pokropic
tę wodę przegrzawsz trochę gromki miśki pachniqwey wdusiyc y utrac
na proch y zmieszać z kamieniem kramnym y natrac tę gromkę y przylayc ae
plo na zotodek. Na toz

Waz miśkę z octem a z bratkem y przylor na zotodek womit za ta narwia.

¶ Nadrob ziela tatarskiego y wlor na tyśkę a wbey gonatki y posol trochę y
pokoni do razu. ¶ Ukroic gnankę z biatego chleba y wlorzyc na miśkę
y posol gonatkę y zagalic kielcy u gornie cytwarem piyżyc. Na toz

Piotunu crot no natargac y wlorzyc na porenkę albo na rynek y to zagromic
a kropic winem y przez chustkę przykladac na zotodek, gdy ochłodzi to zabę
znowi sagrac. Na toz

Piotunu Surerego unieric y gonatki wlać y przylor tego y uczynic plaster
mizory dwiema chustami y przykladac ciepło. ¶ Pwarc nostryk z miśką
z piotunkiem uczyni z tego plaster y przylor na zotodek uzmiera boleci.

Na zagranie zotodeka.

Wzięz narwia piotunome dobrę garść, gorzinkow kramnych pultota, ta-
tarskiego ziela tot bobku ziarnek 13, anżyu polnego dobro tyśkę, rozę
biatęj suchey fajpły ierliby iey niebyło niechac. Te rzeczy stłukęy dobrze
na chędogo rynek wlać matmarzey coby było dobrze wilgotno, y tak dlużę
smazyc aż natoco wilgotno bęzie, potym uczynic woreczek z cienkiey
plotna wiotczego y w dnu ono wrytko w ten woreczek y przesyc go albo kaf-
tanikę y przykladac na zotodek, zagranisz ciepło.

Na zotodek

Wzięz popiołu gornęgo y zawięzawsz go w chustkę przykladac na zotodek.
¶ Pwarc kwiatki grybięc iowe z kwiatkami lilowemi w ocie tego przykladay
na zotodek boleci uzmiera. Pwarc lebiotkę z prochym galganowym
w winie a piy uzmiera. Pwarc gorziki a przymieszay ktemu ma-
styki mirry w winie a piy. Fer proch gorzinkow z borakowę wodkę
piy odeymnie młotc y zotodek pozila.

Na zatwarzaniaty zotodek

Wzmy diaturbit gut unczey, dragridum tresz ziarn zmieszay uczyni proch
a bier go w winie albo w matmarzey raro

Na darcie

Na darcie w Zolgotku.

Wzięć rumienkowych główek z dobrą garścią hanyczu **Polego** do bry garści
to na ponowice zagnać y w woreczek wstypać y przykładać na zolgotek, może to za-
gnęć ić kółka maży. **Na odziebienie zolgotka**

Wermiu prochu większey miazany y prochu gatżanow^o y mastylkowoy
przy miazay obry y wosku a r^{te} wrystkie uczyni plaster przykładać na zolgotek.

Na niestrawny zolgotek.

Wesj salkorardy uwarz w winie gwyriemie w zolgotku wmierna, uwynt wyw-
dzi y kanowi biezunkę a gatżanu do tego gnytor niestrawny zolgotek posila.

Wesj prochu z kune ziela y usmar z białkiem inionym na ryncie a koby miał
zbytnie wracanie day tego ziele, uwarak pomoc. **Na m^oty zolgotek,**

Wermiu **Thumu** **Muskiewskie** uczyni proch z tego koneria zohwy a z
wodkiem gnytorze na zolgotek mady. **Im bier** też wanony w winie
z kminem pily pomaga zolgotkowi. **Albo tak uczyni**

Wermiu kanicy przedre, hanyczu, opiechu, gatżanu, wazewnie day napi po-
sila zolgotek y trawienie czyni. **Uczyni** plaster z pubeiu z m^otki u
wanyczy w occie gnytor na zolgotek, może to uwaręć w winie a pro.

Na toz

Wzięć wody y zwaręć ig y wstypać do bry bryszki kminu kramnego **Thurone**
y dac weawne z ony wodę cypać, tak se to wypie **leknis**, kto też chce może
trochę pniechtowic. **Takre.** Wzięć **Saget** hanyczu **Soti**
y wstypęć to na ryncie y wtozyc na chustkę y gnytorze na zolgotek.

Na ból głowy

Wesj wudhi rozaney z **Polidura** y z **Spygium**
aktua y tym przez naskę natręć swai
oż sto! **Stem** kanulik wpiwie wanony
y nad to parę głowe trzymać pomaga.

WB

Remedium na suchline
 wozmi konemie pokrywianego waro go
 wpiwie zasklep wozet do bocz tyne i go
 curay y tego sig nasijae znanmi suchn
 ne sprowadza. Na Noznie Stawosciat

13. Recepta Herbiray rozicki w maju w toz do glanc
 Ke tab Butla naley prosto wudko suchny
 dystylluc nastoncu drzewci dni drzewci
 now tyne natrepuy glowe szroni y po
 sa maceray znanmi w mierz bole

Na Gusty dla dzieci

Wozmi Kwinty szrobaney y Marchwi
 rowne Repei w toz wtyget przytoz maste
 Tuszki miodu prawnego Tytky naley to wa
 tyk prosta zasklep w mazyuzi ochlada
 zywot przez kuste. Na Gusty
 Obmyc choremu pierci y zywot gonatoy de
 bry sp otym zawa pokrytynoi one mierz
 mialty utarty szroni y niech tab w znak
 chwile polery, a tak mu stalcom glisty p
 dy.

- 15to. Womily Zastanowi, waz w Ocie trzciny, namocz gębke,
przytor ciepło na Zatadek.
- 16to. Na rany, wrzody, gangreny, Scancer, frykacye, czesto
tym drzewem czyn, Sina, własna, na czto przemyj,
przywiaz tego drzewa kawatek na ranę
- 17mo. Na Farb, frykacye, czesto czyn tym drzewem Sina,
chorego smaruj, co dzień, niech fry Tyrki wprey
dystylowaney wodki pić.
- 18to. Na Scatar, bol głowy & mied gzebień z tego drzewa,
albo samym drzewem czyn frykacye smaruj wła
sna Sina, tył głowy.
19. Na podagre } Smaruj Sina, na czto
20. Imrozone cztunki } Czyn frykacye tym
21. Łaielka Czura cztunki } drzewem
22. Podzaca, niech ma na Zywocie to drzewo.
23. Liscie w Winie warzone, namocz chustke, przykladaj
na bol głowy, chiragre podagre &c.
24. Pledziona, ptuca, watrobe Zeprowana, napruwaj,
trocin tego drzewa wermi na koniec Nora, w gonatce
lub w Winie pić.
25. Nator Lora w wodzie warzona, y tey wody pić sie
tyrek na dragn

Kora tego drzewa, subtelnie na proch pulweryfowana
na koniec noża, w polewie jakiej wziętej wysytkie
aposthemata, wrzody usnetsne w kilka godzin chwiera
y leczy y wypadła, rozetwunie zta materya
Tenze proszek wrany wysypuy, tak ludzkie tak y
bydlace leczy.

Tenze proszek wzięc kilka razy w gorzacie, lubo tro-
ciny krwawa bieżunkę zastanawia

Sól z tego drzewa robiona na koniec noża wzięc w
polewie, na wysytkie wewnętrzne choroby y powietrze
Wodka z liscia palona, wrzok chrysi y usry, cym-
rano paremyway

Przeciwko wysytkim powazeknie chorobom nieznajomym,
tak ludzkim jako bydlacym cym tym drzewem
trykacya mocno od głowy ku nogom albo Ggor-
nowi, Obmyj zimna woda, day sie proszku w
teyre wodzie dystylowaney napij albo w piwie

Nacignie z tego drzewa do robienia Octu dobre
Padrima kard. dotknietą tym drzewem zdycha
y cienia się tego drzewa boi.

Na katar, bol głowy, czejae głowę gzebieniem z
tego drzewa

35. Na kamien, wodka z tego drzewa palona
 36. Skora z tego drzewa w czerwonym winie
 wazona lub w nowym piwie, namocz chusty, obklat
 tywot, ustami biezunka
 37. Opalone ciotenki, woda tego drzewa przemyway, y
 chusty namoczone przykladaj.
 38. Wanna z tego drzewa robiona y w niej sie kąpac
 oddala boleści, zachowuje od chorob.
 39. Lyski y inne narypnia, lubki, konewki, z nich
 sie ma bor sie trućibny.
 40. Laska z tego drzewa robiona, stowem uniwersalne
 to drzewo najsyltsze choroby y affekcyje sicut
 konskie y bardzo przytebne

Proszek Napoty Uniwersalny dla ubogich

- Q. Rogu Ieleniowego po Aptekariku zgotowanego
 iako go Aptekarze robią naproch zetrzei
 M. Tego proszku Ieleniowego rogu wermi totow 2
 Bobkow stworzonych. Sam tyśko Prodek, Lupinę
 odrzuwszy totow 2. Flores Sulphuris albo
 Siarki Subtelne stworoney tot. 1. pomieszay
 iak naysyltszy z sobą Uniwersalijime na

utrzymanie, na gęstokęci, Maligny powietrze.
 Według lat lit y choroby, daj tego proszku na
 koniec Noza, y puł Tyrki w ciepłym piwie wypij,
 Zapij piwem, niech lęty będzie się wodze poit, y
 choroba ustympi.

Balsam Zielony. S. Xawery.

Skrawa od konopi od Płoskonok 11. albo 5. garści,
 oddane liście, tylko sam kwiąt, wtor w kociot mie-
 drianę wielką, co uważno wódę w nie woząc more
 wtor garniec majta majowego lub. innego z stud.
 Lęty smietany robionego. Smar to mocno w potle,
 ustawicznie mieszając or z Zieleniem maste, wyudni
 przez grubą chustę maste iak nymocniejszy, żeby
 kwiąt sam suchy zostat. Wtor to maste znouu
 w kociot, wycp znouu tyle iak pierwey skrawa
 Zielnego smar znouu or nie mocno wysmaruj, by
 cinni powtore po maste żeby kwiąt sam suchy zostat
 3. Hore y breu raz z nowym kwiatem to maste smar
 zgi y wysmac. To gotowy balsam bardzo
 wiele ma w sobie cnot na wylętkie choroby zary

^{100.}
Simplicia et Secretiora Remedia probata 99

Na Kóhpi Mysceyenie od Ogiora Białegołowice
od Macy Hercas Noiere przed kuszty przed ledwie przy
podrywany dai w cym wypie. gaba

Na tobole utry skienia, Kule otworang obornu
zab wielogroch redy bity tytku y potknoe egway
porobkney by moglo bydo gaba.

Na Dysenterya Krawalq. Pulgalki Muscato
Kowley utree drobno Cakra, Oliwy wriqwey erde
galky lub dwie potknoe potyon mayomnie przygo
riny niepie. gaba

Na Febre y na oriebienie Lotgalka
ermi niedospial kapec sig drugitar dawce Kosmanie
gari, Antolij tyler, protubru tyler, Costkoweyo
bieia tyler, Contaryj tyler, moce to ugoratce
bez wody, ^{wstęcho} dawai tego tranqwu po kilksetka codnie
naccio. od Febry od Colenia Lotgalka

Muski otlego kamienia. Za którego sake pijszą
Naturalistwie je Oret mci dereci nie more
pokoi go & Prapocystego moza nie prymicie.

ma. kiedy komu zadadę Trucieny w'iedle abo na
poju aboli. Gdzie Strarowanę, nosic go na dly
aboli & czyn pic sad y drugi Trucione prece
pydra y radna mu nece. Za s'chodric nie more
Kto go nosi przy sobie.

ado. Za febre, gorgochy y na. Staciky jest de
swiadcrony pic go zwinem lub goratky a o
bliwie na w'iedrodie inq'syca.

3tio. Bialoglowam spratnym jest wielce potnes
y do swiadcrony przy pomoderiu mci go przy
sobie to jest przy klesym Bolu pod kolancem
lewej nogi uwigrawszy na kurwonym led
wabiu abo nacię potodei przycho' a potym p
poroderiu zasab odwzrac.

4to. Pomaga wiele do nabiatu dawno go ewodq
takę go pic krowom y nabiat naprawid y p
spana go takę ty wody p'argty nawisnie
pic Gody sy roci y miedow Gdnie.

W ogrodzie domo Pałacu Ogrodow Włoskich
 woda jest potrzebny nater, w go wody kropic
 biała y wien wany wa sebatwo pnie niob dca
 drewa także to wody kropic abo na wien schu
 drewa przy wgrac na galyriach robaki pnie
 gdy agdy do przy cotym koneriu takiego
 drewa poton wlytch owoi opadnie.

W Myshwym sadzom tak wens jako y chredy
 powiadac jest potrzebny, nied jako we lwa
 re albo statwo stym obydie do potak
 smiemion abo ob edie stie wynicy dierba
 tgd ani wlyci do zachodu c stonca.

In holer cum ~~...~~

Verba parant vitam, sed praesentia praesentia mortem.
~~...~~
~~...~~
~~...~~
~~...~~

Vive Integre Viri, Et orti Augusti Notatos Nestori
 Annos

Alma ¹⁰² Victorix Post wickhi tium Ave.
 Doce Exarare In corde Meotuum Et Maria Regia
 Cave Clularum Insulam, Est enim Territa Adomna Refan
 Vita Intacta Vicinata Exiguo Scleri Exerct.
 Crat Adulid Interis Scormem Sumulus, Anconia
 Dglekolo boli trochy galy hae

Propphetia ex Bibliotheca S. Stephani Regis
 gard. d. d. bolonia Jarto = diele Polynui y galy p. Regis
 = Korunie tyed diele umliku ygotow austry galy galy hae, aliudy
 Quando Marcus Pascha dabit, Antonius per te co
 celebrabit Joannes in Corpore stabit Galus cu ta
 pulchre cantabit, Germanos occupabit, Hungar
 eliberabit, Saxones Condemnabit, Brandeburgu
 mens Habit tandem sectam abnegabit, Et u
 in Capite triumphabit, Poloniam edaltabit, Ort
 doctus Mandus exultabit, et laudem Deo dabit

M diele logowind zlowdy pui lub zpiwem ad nudnori pomaga
 Uawnystrany Uawant ad bolonia y Jow — Duderyn
 ad Feby Kutyge, getywae y galy hae pui = paut ad galy hae pui
 Driugiu podkurraige tym galy — Patahan abo fedyrnob ad bol
 Erea = Plukanie na Jarto tym spowben nbi = midu tyed Celi
 Jurepli y galy hae udy galy hae y galy hae — Stongi stlu lodee in
 morays y lodey te smasowae y pui ad puelliny pomaga dowiadec
 Dilekhan — M Patahan albi Standul Korunie lodee morays pomaga
 Juaris ad puelliny ugwel ad Feby standul — G galy hae
 ad bolonia y wawetne umawetne arach stude

1. *Imagines de ...*
 2. *...*
 3. *...*
 4. *...*
 5. *...*
 6. *...*
 7. *...*
 8. *...*
 9. *...*
 10. *...*

11. *...*
 12. *...*
 13. *...*
 14. *...*
 15. *...*
 16. *...*
 17. *...*
 18. *...*
 19. *...*
 20. *...*
 21. *...*
 22. *...*
 23. *...*
 24. *...*
 25. *...*
 26. *...*
 27. *...*
 28. *...*
 29. *...*
 30. *...*
 31. *...*
 32. *...*
 33. *...*
 34. *...*
 35. *...*
 36. *...*
 37. *...*
 38. *...*
 39. *...*
 40. *...*
 41. *...*
 42. *...*
 43. *...*
 44. *...*
 45. *...*
 46. *...*
 47. *...*
 48. *...*
 49. *...*
 50. *...*

Numero usque 102

In Nomine Patris Et Filij Et Spiritus
Sancti Amen—

Et Potentia DEI Patris Et
Et Sapientia DEI Filij Et
Et Illuminatio Spiritus Sancti Et
Libret Te Caietanus ab omni Febri
Tertianna, Quartanna, et alia vi et po
tentia tua—

In Nomine Patris Et Filij Et Spiritus
Sancti Amen—

Do nays in z rego Ibo uicela 3 Pauine, 3
Drowai Inayy, y iedno mien, a Boga Co
Dnia, ar publi ta Katha na dyp trwai be
due Zamerrona mowic, a dyby ponauca
Febra, tedy uytymawyy 3 Dni, w lotore Pao
xpus my pda t edias Kartles rdyj, y spali
w Ogrow, qdyby las meponauca tedy spali no
mionona Kartles milthas na morel y dai
choremu utwodni Sinczoney uypic—
Ab. t. Kartles zpoujiny no naysicno lita
dye na dyje tuba. Sinczona nodas polioyric

Olejek z Sady jak robic *Scriptio*
ktorem na poty *Styly.* 105

Nacbieray Sady Łazewo watey kłuc w morduru
sicy sitem watey wody w Miednicy morgeno
Łyptę Sady y miednicy żeby tak gęsto było jak
miednica młoda wystaw na mroze mrozek mar
znie 22 dwa dni y nocę potym wrzuc do ciepłej
wody żeby brzości oddajali y wyrzuci ten łodek
miednicy, Ł Sady który na dno upadły o kros
bać dobre nozem, w środku d. Tubajge nay
driess olejek czerwony ktorem wybier wna
cynie szlane, daway tych kropek woymsz
od ośmiu aż do piętnastu ^{z kropek} podług lat y na
tury, żeby też jas był *Et est in extremis ad*
mę tych kropek jeżeli się pocznie będzi będzi
zdrow jeżeli nie to y nadzieje żadney y takto
jest rzecz doskonała żeby prawie agonizujący
był to jeżeli się pocznie będzi do trzeciego dnia
more sędzić jest to tno. atow *Styly* Amery
kańskiego najstawniejszego Medyka

100 raciona pa. lisy, wilki et propter omne
quadripedu' dozwia dziane. ~~###~~

Wci konemie od Sturruu mocnego naklad wy
neli nowy sily, wci drugi poliwany sahopay
ciemi rowno e. Seemig. Gortor napoliwany m pa
kropek drewniany edelurky na ktorym postaw
gory dnem i on garnek e konem em globie piec
bire dling ecy nie swaporowato potrecu pa
wry obitadai ogriem e dalka potym e wolna co
blirey przysowac sak se garnek jak mocno e
spali e wolna wygasc e die olejek y spinty
to w splenice wylai olejek e brawsy obo
e chowac i e marta staryo niestonego ~~###~~
gathi sak onek laskowy dobry wydroz dopa
lowy diurke wpusc kropel pize tego olejka
y e atep to gathi racay po scupkach powo
ory sciwowem niedaleko regna druguy n
dwa na trzy lgnie, a spiritum schaw
dymy e anekow w pselach smara

etigrae wrozu usupsyw... utlac
Fipie na mgly... moky wstac
garku darym z towai moine...
e potym wody ocedrice wyniesi na
mng, potym w nosom oht adae puti
ne atq wodq... egzini smaru...

Drugi... pro... rowania...
ny na... y... y...

igc kulcy boru...
Eji to...
wom y...
on zmy...
y...
trawci...
funtq...
unego...
ig...
kon...
o...
...ca...

